EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.6.2021
COM(2021) 347 final

2021/0171 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

kuluttajaluotoista

{SEC(2021) 281 final} - {SWD(2021) 170 final} - {SWD(2021) 171 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Kulutusluottosopimuksista annetussa direktiivissä 2008/48/EY, jäljempänä ’kulutusluottodirektiivi’ tai ’direktiivi’, jota on muutettu vuosina 2011, 2014, 2016 ja 2019[1], vahvistettiin kuluttajaluottoja koskeva yhdenmukaistettu EU:n kehys, jolla helpotetaan kuluttajaluottoja koskevien toimivien sisämarkkinoiden syntymistä ja taataan kuluttajansuojan korkea taso kuluttajien luottamuksen varmistamiseksi.

Vuosina 2018–2019 toteutetussa REFIT-arvioinnissa[2] todettiin, että vuoden 2008 direktiivin tavoitteet, eli kuluttajansuojan korkean tason varmistaminen ja luottoja koskevien sisämarkkinoiden kehittäminen, ovat edelleen merkityksellisiä EU:n huomattavan hajanaisessa sääntely-ympäristössä ja ne on saavutettu vain osittain. Tällainen hajanaisuus ja direktiivin eräiden säännösten epätarkan sanamuodon aiheuttama oikeudellinen epävarmuus vaikeuttavat kuluttajaluottojen sisämarkkinoiden sujuvaa toimintaa eivätkä takaa kuluttajansuojan johdonmukaisesti korkeaa tasoa.

Digitalisaatio on vuoden 2008 direktiivin hyväksymisen jälkeen muuttanut perusteellisesti päätöksentekoprosessia ja yleisesti kuluttajien tottumuksia. Kuluttajat haluavat nyt saada luottoa sujuvammin ja nopeammin ja hakevat luottoa usein verkossa. Tämä vaikuttaa myös asteittain digitalisoituvaan luotonantosektoriin. Uudet markkinatoimijat, kuten vertaislainausalustat, tarjoavat luottosopimuksia eri muodoissa. On syntynyt uusia tuotteita, kuten lyhytaikaiset korkeakorkoiset luotot. Digitalisaatio on tuonut mukanaan myös uusia keinoja tietojen antamiseksi digitaalisesti ja kuluttajien luottokelpoisuuden arvioimiseksi automaattisilla päätöksentekojärjestelmillä ja muiden kuin perinteisten tietojen perusteella.

Covid-19-kriisi ja siitä johtuvat eristystoimenpiteet ovat myös häirinneet EU:n taloutta ja vaikuttaneet merkittävästi luottomarkkinoihin ja varsinkin haavoittuvassa asemassa oleviin kuluttajiin, mikä on tehnyt monista EU:n kotitalouksista taloudellisesti haavoittuvampia. Kriisi on kuitenkin vauhdittanut digitaalista muutosta. Covid-19-kriisin aikana jäsenvaltiot ovat hyväksyneet useita hätätoimenpiteitä, joilla on pyritty lieventämään kansalaisten ja kotitalouksien taloudellista taakkaa, kuten lainojen takaisinmaksun lykkäyksiä, jotka yleensä laajennettiin koskemaan kuluttajaluottoja.

Tämän vuoksi komissio ilmoitti vuoden 2020 työohjelmassaan tarkastelevansa uudelleen kulutusluottodirektiiviä. Covid-19-pandemian yhteydessä hyväksytyssä tarkistetussa työohjelmassa uudelleentarkastelun hyväksymispäivä siirrettiin vuoden 2021 toiselle neljännekselle[3].

---

1 Direktiivillä 2011/90/EU, direktiivillä 2014/17/EU, asetuksella (EU) 2016/1011 ja asetuksella (EU) 2019/1243.

2 Arvioinnin tulokset julkaistiin vuonna 2020. Komission yksiköiden valmisteluasiakirja ”Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreement for consumers”, Bryssel, 5.11.2020, SWD(2020) 254 final.

3 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Mukautettu komission työohjelma 2020 – Kunnianhimoisempi unioni (COM(2020) 440 final).

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotuksessa taataan johdonmukaisuus nykyisten alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa.

Kuluttajasopimusten kohtuuttomia ehtoja säännellään kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annetulla direktiivillä 93/13/ETY, jossa säädetään, että sopimusehdot, joista ei ole erikseen neuvoteltu, eivät sido kuluttajia, jos ne hyvän tavan vastaisesti aiheuttavat kuluttajan vahingoksi huomattavan epätasapainon kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien oikeuksien ja velvollisuuksien välille. Tätä yleistä vaatimusta täydennetään luettelolla ehdoista, joita voidaan pitää kohtuuttomina. Direktiiviä 93/13/ETY sovelletaan rinnakkain muiden unionin lainsäädännön mukaisten kuluttajansuojasääntöjen kanssa.

Rahoituspalvelujen etämyynnistä annetulla direktiivillä 2002/65/EY säännellään etämyyntinä, esimerkiksi verkossa, myytäviä kuluttajaluottoja, jotka eivät nykyisellään kuulu kulutusluottodirektiivin soveltamisalaan. Tätä direktiiviä tarkastellaan parhaillaan uudelleen, kuten komission työohjelmassa 2020 on ilmoitettu.

Harhaanjohtavaa mainontaa säännellään sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla annetulla direktiivillä 2005/29/EY ja harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta annetulla direktiivillä 2006/114/EY, jota sovelletaan elinkeinonharjoittajien välisiin suhteisiin. Näissä säännöissä ei kuitenkaan oteta huomioon kuluttajaluottojen erityispiirteitä tai sitä, että kuluttajien on voitava vertailla mainontaa.

Asetuksessa (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta, jäljempänä ’yleinen tietosuoja-asetus’, vahvistetaan henkilötietojen käsittelyyn sovellettavat säännöt, joilla vahvistetaan yksilöiden perusoikeuksia ja selvennetään yrityksiä ja julkishallinnon elimiä koskevia sääntöjä. Yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklassa säädetyt tietojen minimointia, täsmällisyyttä ja säilytyksen rajoittamista koskevat periaatteet koskevat tietojen käyttöä myös luottokelpoisuuden arvioinnissa. Tällä ehdotuksella pyritään yleisestä tietosuoja-asetuksesta poikkeamatta puuttumaan henkilötietojen käsittelyn yhteydessä todettuihin ongelmakysymyksiin, jotka liittyvät erityisesti kuluttajaluottomarkkinoilla havaittuihin käytäntöihin, eli vaihtoehtoisten tietolähteiden käyttöön luottokelpoisuuden arvioinneissa tai koneoppimistekniikoilla tehtyjen arviointien läpinäkyvyyteen.

Ehdotuksella taattaisiin myös yhdenmukaisuus muun lainsäädännön, kuten muun muassa unionin kuluttajansuojasääntöjen täytäntöönpanon valvonnan parantamisesta ja nykyaikaistamisesta annetulla direktiivillä (EU) 2019/2161 direktiiviin 2005/29/EY tehtyjen muutosten, kanssa, koska se sisältää kyseisen direktiivin mukaisia säännöksiä.

Komissio hyväksyi vuonna 2020 digitaalisia palveluja koskevan säädöspaketin. Siihen sisältyy digipalvelusäädös, jolla muutetaan direktiiviä 2000/31/EY, jäljempänä ’sähköisestä kaupankäynnistä annettu direktiivi’, ja otetaan käyttöön laaja-alainen kehys välityspalveluille, sekä digimarkkinasäädös, jolla otetaan käyttöön säännöt digitaalialan ”portinvartijoina” toimiville alustoille.

Komissio julkaisi vuonna 2021 myös ehdotuksen asetukseksi tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä[4] tekoälyn käyttöönoton edistämiseksi mutta myös tekoälyn tiettyihin käyttötarkoituksiin liittyvien riskien käsittelemiseksi.

[4] COM(2021) 206 final.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotuksen tavoitteet ovat yhdenmukaisia EU:n politiikkojen ja tavoitteiden kanssa.

Ehdotus on yhdenmukainen erityisesti kuluttajansuojaa koskevan EU:n muun lainsäädännön ja muiden politiikkojen, kuten kuluttajien oikeuksista annetun direktiivin 2011/83/EU, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta annetun direktiivin 2013/11/EU sekä kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista annetun direktiivin 2014/17/EU (asuntoluottodirektiivi) kanssa, ja täydentää niitä.

Komissio julkaisi vuonna 2018 myös ehdotuksen direktiiviksi luotonhallinnoijista, luotonostajista ja vakuuksien realisoimisesta[5]. Ehdotus on parhaillaan lainsäätäjien käsiteltävänä.

Komissio hyväksyi syyskuussa 2020 digitaalista rahoitusta koskevan paketin, joka sisältää digitaalisen rahoituksen strategian ja lainsäädäntöehdotuksia kryptovaroista ja digitaalisesta häiriönsietokyvystä. Tavoitteena on luoda kilpailukykyinen EU:n rahoitusala, joka tarjoaa kuluttajille innovatiivisia rahoitustuotteita ja varmistaa samalla kuluttajansuojan ja rahoitusvakauden. Tällä ehdotuksella pyritään tämän mukaisesti nykyaikaistamaan kuluttajaluottoja koskevat säännöt, jotta voidaan ottaa huomioon digitalisaation tuomat muutokset. Ehdotus täydentää myös yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista annettua asetusta (EU) 2020/1503, koska kyseistä asetusta ei sovelleta kuluttajille suunnattuihin joukkorahoituspalveluihin.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa, jäljempänä ’SEUT -sopimus’ tai ’perussopimus’, määrätään toimista, joilla varmistetaan kuluttajansuojan korkea taso sekä palvelujen tarjoamisen vapauden takaavien sisämarkkinoiden toteutuminen ja toiminta. Kuluttajaluottojen rajatylittävässä tarjonnassa on edelleen monia esteitä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotetun direktiivin oikeusperusta on sisämarkkinoiden toteuttamista koskeva SEUT-sopimuksen 114 artikla, ottaen asianmukaisesti huomioon SEUT-sopimuksen 169 artiklan[6]. Siinä annetaan EU:lle toimivalta hyväksyä toimenpiteitä sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevien kansallisten sääntöjen lähentämiseksi. Ehdotuksella pyritään edistämään sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa luomalla korkeatasoinen kuluttajansuoja.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Toissijaisuusperiaatetta sovelletaan, jos asia, jota ehdotus koskee, ei kuulu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan[7].

Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa ehdotetun toimen tavoitteita, vaan ne voidaan ehdotetun asetuksen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla.

---

5 COM(2018) 135 final.

6 SEUT-sopimuksen 169 artiklan mukaan kuluttajien etujen suojaamista ja kuluttajansuojan korkean tason varmistamista koskevat tavoitteet voidaan saavuttaa SEUT-sopimuksen 114 artiklan nojalla toteutetuilla toimenpiteillä.

7 SEUT-sopimuksen 3 artiklassa luetellaan alat, joilla unionilla on yksinomainen toimivalta.

Perussopimuksessa määrätään toimista, joilla varmistetaan sisämarkkinoiden toteuttaminen ja toiminta, korkeatasoinen kuluttajansuoja sekä palvelujen tarjoamisen vapaus. Tällaiset kuluttajaluottojen markkinat ovat edelleen rajalliset useiden esteiden vuoksi. Esteet rajoittavat rajatylittävää tarjontaa ja kysyntää, mikä vähentää kilpailua ja siten kuluttajien valinnanvaraa.

EU:n toimilla varmistettaisiin kuluttajansuojan johdonmukaisesti korkea taso ja selkeämpi ja yhdenmukaisempi oikeudellinen kehys yrityksille, mikä madaltaisi muissa jäsenvaltioissa (suoran rajatylittävän tarjonnan tai tytäryhtiöiden perustamisen avulla) tapahtuvan luottojen tarjoamisen esteitä.

Digitalisaation ja uusien digitaalisten toimijoiden mahdollisen luottomarkkinoille tulon myötä rajatylittävän luotonannon odotetaan lisääntyvän. Tästä syystä digiaikaan soveltuvat EU:n yhteiset säännöt ovat sekä tarpeelliset että tehokkaat EU:n poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus rajoittuu tiukasti siihen, mikä on tarpeen edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Sillä ei säännellä kaikkia lainanantoon ja -ottoon liittyviä näkökohtia, vaan siinä keskitytään kuluttajaluottoja koskevien transaktioiden keskeisiin näkökohtiin, jotta voidaan helpottaa rajatylittävien palvelujen tarjoamisen kehittämistä ja suojella kuluttajia tässä yhteydessä.

Ehdotettujen sääntöjen oikeasuhteisuus on testattu, jotta sääntely olisi tarkoituksenmukaista ja oikeasuhteista. Niistä aiheutuisi kustannuksia palveluntarjoajille, mutta ne muodostaisivat myös tavoitteellisen ja tulevaisuuden tarpeiden kannalta tarkoituksenmukaisen lähestymistavan, joka tuottaisi suurempaa hyötyä kuluttajille ja laajemmin yhteiskunnalle.

- **Toimintatavan valinta**

Valittu säädöstyyppi on direktiivi, jolla kumotaan direktiivi 2008/48/EY.

Direktiivi on sitova sisämarkkinoiden toimintaa koskevaan saavutettavaan tulokseen nähden mutta jättää kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot[8]. Ehdotetulla direktiivillä korvataan vuoden 2008 direktiivi, mutta siinä säilytetään monia sen osatekijöitä. Näin jäsenvaltiot voivat muuttaa voimassa olevaa lainsäädäntöä (sen seurauksena, että ne ovat saattaneet direktiivin 2008/48/EY osaksi kansallista lainsäädäntöä) siinä määrin kuin se on tarpeen säännösten noudattamisen varmistamiseksi. Tämän ansiosta tällaisen uudistuksen vaikutus niiden lainsäädäntöjärjestelmiin on mahdollisimman pieni. Direktiiviehdotus on täyden yhdenmukaistamisen väline kattamillaan aloilla, mutta eräillä aloilla joitakin sääntelyvalintoja jätetään jäsenvaltioille.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Voimassa olevan lainsäädännön jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Komissio julkaisi vuonna 2014 direktiivin täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen[9], jota varten se toteutti haamuasiakastestin ja kuluttajatutkimuksen voidakseen arvioida direktiivin noudattamista. Kertomuksessa todettiin, että direktiivin täytäntöönpanoa oli tarpeen seurata edelleen.

[8] SEUT-sopimuksen 288 artikla.

[9] Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle kulutusluottosopimuksista annetun direktiivin 2008/48/EY täytäntöönpanosta, 14.5.2014, COM(2014) 259 final.

Komissio julkaisi vuonna 2020 toisen kertomuksen direktiivin täytäntöönpanosta[10], jossa se esitteli vuosina 2018–2019 toteutetun REFIT-arvioinnin[11] keskeiset tulokset sekä direktiivin hyväksymisen jälkeen saadut kokemukset direktiivin soveltamisesta. Kertomuksessa korostettiin, että vuoden 2008 direktiivin tavoitteet ovat edelleen merkityksellisiä ja että se on ollut osittain tuloksellinen kuluttajansuojan korkean tason varmistamisessa ja toimivien sisämarkkinoiden luomisessa. Syyt siihen, miksi direktiivi on ollut vain osittain tuloksellinen, liittyvät sekä itse direktiiviin (esimerkiksi tiettyjen artiklojen epätarkka sanamuoto) että ulkoisiin seikkoihin, kuten käytännön soveltamiseen ja täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa, ja myös direktiivin soveltamisalaan kuulumattomiin kuluttajaluottomarkkinoiden näkökohtiin. Arvioinnissa havaittiin useita puutteita, jotka liittyvät direktiivin soveltamisalaan, sen paikoitellen epäselviin määritelmiin ja termeihin, tiedonantovelvollisuuksiin, joita ei ole mukautettu digitaalisiin välineisiin, luottokelpoisuuden arviointia koskevien säännösten epäselvyyteen, mikä johtaa riittämättömään kuluttajansuojaan, sekä täytäntöönpanon eroihin.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio on viime vuosina toteuttanut useita kuulemisia kuluttajaluottoja koskevista EU:n tason säännöistä. Sidosryhmiä kuultiin REFIT-arviointia varten, jonka tulokset julkaistiin vuonna 2020, sekä direktiivin REFIT-tarkistusta varten tehtyä vaikutustenarviointia varten. REFIT-arvioinnin ja REFIT-tarkistuksen yhteydessä järjestettiin kaksi julkista kuulemista[12] muiden kuulemismuotojen lisäksi (kuluttajatutkimukset, sidosryhmien haastattelut ja kyselyt, kansallisille viranomaisille lähetetyt kohdennetut kyselylomakkeet[13], kahdenväliset kokoukset, työpajat, jäsenvaltioiden erityisten asiantuntijaryhmien kokoukset, finanssipalvelujen käyttäjäryhmän kuuleminen sekä vuotuisissa kuluttajakonferensseissa käydyt tapauskohtaiset keskustelut).

Myös Euroopan parlamentti järjesti maaliskuussa 2021 kuulemistilaisuuden direktiivin tarkistamisesta, ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitea julkaisi vuonna 2019 tiedonannon kulutusluottodirektiivin arvioinnista[14].

Kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä vastaavien viranomaisten (kuluttajasuojan yhteistyöverkon jäseniä) muodostama ryhmä tarkasti myös koordinoidusti kuluttajaluottotuotteiden verkkomainonnan ja myyntitarjousten vaatimustenmukaisuuden helmi-maaliskuussa 2021[15].

Laajan kuulemisprosessin avulla on voitu määrittää tärkeimpien sidosryhmien näkemykset keskeisistä kysymyksistä. Sidosryhmien palautteessa markkinoiden digitalisoitumista pidettiin tärkeimpänä tarkistusprosessissa huomioon otettavana seikkana. Kuluttajajärjestöt kannattavat direktiivin laajaa tarkistamista, jotta voidaan puuttua useisiin tarkistuksessa havaittuihin ongelmiin, jotka liittyvät direktiivin soveltamisalan riittämättömyyteen, vastuuttomiin luotonantokäytäntöihin, tietotulvaan, tietojen käyttöön ja ylivelkaantumiseen erityisesti covid-

---

10 Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle kulutusluottosopimuksista annetun direktiivin 2008/48/EY täytäntöönpanosta, 5.11.2020, COM(2020) 963 final.

11 Arvioinnin tulokset julkaistiin vuonna 2020. Komission yksiköiden valmisteluasiakirja ”Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers”, 5.11.2020, SWD(2020) 254 final.

12 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1844-Evaluation-of-the-Consumer-Credit-Directive/public-consultation_fi
https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12465-Consumer-Credit-Agreement-review-of-EU-rules/public-consultation_fi

13 Kansallisten viranomaisten keskuudessa toteutettujen kyselytutkimusten ja haastattelujen lisäksi laadittiin kolme vaihtoehtoisille riidanratkaisuelimille sekä Euroopan kuluttajakeskusten verkoston (ECC) ja kuluttajasuojan yhteistyöverkon jäsenille suunnattua kyselylomaketta.

14 INT/884-EESC-2019-01055-00-00-ri-tra.

15 Kuluttajaluottoja koskeva pienoiskokoinen sweep-tehoisku, 2021.

19-pandemian aikana. Vastaajat kaikissa sidosryhmissä ja jäsenvaltioissa ovat samaa mieltä siitä, että kuluttajien mainontavaiheessa ja sopimuksen tekemistä edeltävissä vaiheissa saamia tietoja on virtaviivaistettava ja niissä on otettava huomioon digitaalisten laitteiden lisääntyvä käyttö, jos kuluttajien suojelua koskeva tavoite halutaan saavuttaa. Elinkeinoelämän edustajat kannattavat voimakkaasti sääntelyn vakautta ja muita kuin sääntelyyn liittyviä toimia tai direktiiviin tehtäviä kohdennettuja muutoksia sen mukauttamiseksi digitalisaation kehitykseen. Ne ehdottavat tiedonantovaatimusten yksinkertaistamista ja samalla riittävän joustavuuden säilyttämistä luottokelpoisuuden arviointiprosessissa. Kansalliset viranomaiset kannattavat yleisesti ottaen lainsäädännön muuttamista. Useat jäsenvaltiot näyttävät suosivan laajoja lainsäädännöllisiä muutoksia havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi, kun taas toiset kannattavat kohdennetumpaa lähestymistapaa. Suurin osa kansallisista viranomaisista katsoo, että sääntöjen yhdenmukaistaminen tukisi rajatylittävien markkinoiden kehittämistä. Kaikki sidosryhmät arvostavat velkaneuvontapalvelujen haavoittuvassa asemassa oleville kuluttajille ja luotonantajille tuottamia hyötyjä, koska näiden palvelujen avulla luotonantajat voivat periä velkansa tehokkaasti takaisin.

Saadusta palautteesta tehtiin yhteenveto, ja sitä käytettiin tämän ehdotuksen liitteenä olevan vaikutustenarvioinnin laadintaan sekä sen arvioimiseen, miten uudet säännöt vaikuttavat sidosryhmiin.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio hyödynsi myös useita vastuulliseen lainanantoon ja lainanottoon liittyvistä kysymyksistä laadittuja tutkimuksia ja kertomuksia. Näitä ovat muun muassa direktiivin vaikutustenarviointia tukeva ICF:n tutkimus (2021)[16], kulutusluottodirektiivin arviointia tukeva ICF:n tutkimus (2020)[17], Le Europen ja muiden toteuttama käyttäytymistutkimus vähittäisrahoituspalvelujen markkinoinnin ja etämyynnin digitalisoinnista (2019)[18], CIVIC-konsulttiyhtiön tutkimus kuluttajahaittojen mittaamisesta Euroopan unionissa (2017)[19] ja CIVIC-konsulttiyhtiön tutkimus Euroopan kotitalouksien ylivelkaantumisesta (2013)[20].

Komissio kartoitti myös yhteistyössä jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa kansallisia lähestymistapoja kulutusluottodirektiivin mukaiseen luottokelpoisuuden arviointiin vuoden 2017 kuluttajille tarkoitettuja rahoituspalveluja koskevan toimintasuunnitelman[21] yhteydessä ja julkaisi kartoituksen vuonna 2018[22].

- **Vaikutustenarviointi**

Komissio on tehnyt tästä ehdotuksesta vaikutustenarvioinnin.

REFIT-tarkistuksen yleisenä tavoitteena oli vähentää kuluttajille aiheutuvia haittoja ja lainanoton riskejä muuttuvilla markkinoilla, helpottaa kuluttajaluottojen rajatylittävää

16 ICF, Study on possible impact of the review of the CCD, 2021 (julkaistaan yhdessä ehdotuksen kanssa).

17 ICF, Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers, 2020.

18 LE Europe, VVA Europe, Ipsos NV, ConPolicy ja Time.lex, Behavioural study on the digitalisation of the marketing and distance selling of retail financial services, 2019.

19 CIVIC Consulting, Study on measuring consumer detriment in the European Union, 2017.

20 CIVIC Consulting, The over-indebtedness of European households: updated mapping of the situation, nature and causes, effects and initiatives for alleviating its impact, 2013.

21 COM(2017) 139 final.

22 Kulutusluottosopimuksista annetun direktiivin 2008/48/EY mukaiseen luottokelpoisuuden arviointiin liittyvien kansallisten lähestymistapojen kartoitus: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/mapping_national_approaches_creditworthiness_assessment.pdf

tarjontaa ja parantaa sisämarkkinoiden kilpailukykyä. Kaikki tämä on direktiivin alkuperäisten tavoitteiden mukaista.

Tavoitteiden saavuttamiseksi arvioitiin seuraavia vaihtoehtoja: skenaario, jossa politiikkaa ei muuteta (vaihtoehto 0 – perusskenaario); muu kuin sääntelytoimi (vaihtoehto 1); direktiivin kohdennettu muuttaminen, jossa keskitytään sen nykyisten säännösten selkeyttämiseen ja tehostamiseen (vaihtoehto 2); direktiivin laaja muuttaminen siten, että siihen sisällytetään uusia säännöksiä voimassa olevan EU:n lainsäädännön mukaisesti (vaihtoehto 3a) tai että siihen sisällytetään uusia säännöksiä, jotka menevät voimassa olevaa EU:n lainsäädäntöä pidemmälle (vaihtoehto 3b). Vaikutustenarvioinnin perusteella parhaaksi vaihtoehdoksi määritettiin vaihtoehto 3a, jota täydennettiin tietyillä muiden vaihtoehtojen kustannustehokkailla toimenpiteillä.

Parhaaksi arvioitu vaihtoehto on direktiivin muuttaminen siten, että siihen sisällytetään uusia säännöksiä voimassa olevan EU:n säännöstön mukaisesti. Yhteenvetona parhaaksi arvioidun vaihtoehdon pääkohdista voidaan todeta, että direktiiviin on sisällytetty seuraavat toimenpiteet: direktiivin soveltamisalan laajentaminen kattamaan alle 200 euron lainat, korottomat luotot, kaikki tilinylitysmahdollisuudet ja kaikki leasingsopimukset sekä vertaislainausalustojen kautta tehdyt luottosopimukset; useiden keskeisten termien määritelmien muuttaminen; riittävien selitysten antaminen kuluttajille; kuluttajille mainonnassa annettavan tietomäärän vähentäminen ja keskittyminen keskeisiin tietoihin, kun ne toimitetaan tiettyjen kanavien kautta; lisätiedot siitä, miten ja milloin ennen sopimuksen tekoa kuluttajille esitetään tietoja, jotta voidaan varmistaa, että tietoja annetaan tehokkaammin; valmiiksi rastitettujen ruutujen kieltäminen; kytkykaupan kieltäminen; neuvontapalveluja koskevat vaatimukset; luottotuotteiden ei-toivotun myynnin kieltäminen; jäsenvaltioille asetettava velvoite vahvistaa korkojen, todellisen vuosikoron tai luoton kokonaiskustannusten ylärajat; liiketoiminnan menettelytapasääntöjen vahvistaminen sekä luotonantajille ja -välittäjille asetettava velvoite varmistaa, että henkilöstön jäsenillä on asianmukainen osaaminen; maininta siitä, että luottokelpoisuusarvioinnit olisi suoritettava kuluttajan taloudellista tilannetta koskevien tarpeellisten, riittävien ja oikeasuhteisten tietojen perusteella; säännös yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 periaatteiden mukaisesta vaihtoehtoisten tietolähteiden käytöstä luottokelpoisuuden arvioimisessa; jäsenvaltioiden velvollisuus edistää talousvalistuksen antamista; jäsenvaltioiden velvollisuus toteuttaa toimenpiteitä, joilla kannustetaan luotonantajia noudattamaan kohtuullista pidättyvyyttä; velkaneuvontapalvelujen saatavuuden parantaminen; täytäntöönpanon edellytysten parantaminen sisällyttämällä direktiiviin toimivaltaisia viranomaisia koskeva artikla; Omnibus-direktiivissä (EU) 2019/2161 vahvistetun neljän prosentin säännön (enimmäissakon vähimmäismäärä) sisällyttäminen direktiiviin rajatylittävistä laajalle levinneistä rikkomuksista määrättävien seuraamusten osalta.

Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon arvioitiin olevan erittäin tuloksellinen aloitteen tavoitteiden saavuttamiseksi ja varmistavan pitkälle menevän yhdenmukaisuuden EU:n lainsäädännön kanssa sekä tehokkuuden arvioitujen taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten osalta. Sen odotetaan vaikuttavan myönteisesti kuluttajansuojaan, vähentävän haittoja, rakentavan luottamusta ja parantavan sosiaalista osallisuutta. Se vahvistaa todennäköisesti tasapuolisia toimintaedellytyksiä jäsenvaltioissa ja niiden välillä vähentämällä nykyisen oikeudellisen kehyksen hajanaisuutta. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon mukaiset määrälliset toimenpiteet johtaisivat kuluttajalle aiheutuvien haittojen vähenemiseen noin kahdella miljardilla eurolla vuosina 2021–2030. Näiden määrällisten toimenpiteiden lisäksi tämä vaihtoehto sisältäisi muiden toimenpiteiden, kuten todellisen vuosikoron / korkojen ylärajojen, tuottamat hyödyt, joiden katsotaan olevan erittäin hyödyllisiä kuluttajille ja yhteiskunnalle mutta joita ei voitu määrittää määrällisesti, ja ne parantavat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon toimivuutta

entisestään. Yhteiskunnallista vaikutusta pidetään myös erittäin myönteisenä ylivelkaantumista ehkäisevien ja siihen puuttuvien ja siten sosiaalista osallisuutta parantavien toimenpiteiden ansiosta. Näihin toimenpiteisiin sisältyvät luottokelpoisuuden arvioinnin vahvistaminen, lainanhoitojoustotoimenpiteet ja velkaneuvontapalvelut. Yhden velkaneuvontaan käytetyn euron odotetaan tuottavan 1,4–5,3 euron arvosta vastaavia hyötyjä lähinnä ylivelkaantumisen aiheuttamien sosiaalisten kustannusten välttämisen kautta.

Luotonantajat vastaisivat suurimmasta osasta uuden direktiivin täytäntöönpanokustannuksista. Jotkin toimenpiteet (esimerkiksi korkoja, todellista vuosikorkoa tai luoton kokonaiskustannuksia koskevat ylärajat) olisivat kalliimpia palveluntarjoajille, jotka nykytilanteessa tarjoavat direktiivin soveltamisalaan kuulumattomia tuotteita. Määrällisistä toimenpiteistä pankeille aiheutuvien kustannusten arvioidaan olevan 1,4–1,5 miljardia euroa. On odotettavissa, että kustannukset siirretään kuluttajille (joskaan ei ollut mahdollista selvittää, missä määrin).

Vertaislainausalustojen kautta luottoja myöntävien kuluttajien suojelua ei käsitellä, koska se ei sovi ehdotuksen logiikkaan. Sen vuoksi näiden alustojen kautta sijoituksia tekevien kuluttajien suojelua ja alustojen vastuuta näitä kuluttajia kohtaan arvioidaan toisessa yhteydessä, mitä seuraa tarvittaessa lainsäädäntöehdotus.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

REFIT-tarkistus sisältyy komission työohjelman REFIT-osioon. Ehdotus aiheuttaisi yrityksille kustannuksia, mutta sen odotetaan myös vähentävän niiden hallinnollista taakkaa, kun oikeudellista selkeyttä lisätään. Useita toimenpiteitä toteutetaan jo joissakin jäsenvaltioissa, joten näiden jäsenvaltioiden yrityksille ei aiheutuisi merkittäviä lisäkustannuksia.

Ehdotuksella yksinkertaistetaan tiettyjä tietoja koskevia vaatimuksia ja vaatimukset pyritään mukauttamaan digitaaliseen käyttöön soveltuviksi. Ehdotuksella vähennetään erityisesti luotonantajien/luotonvälittäjien mainoskustannuksia tietyissä tiedotusvälineissä, esimerkiksi radiossa, ja samalla varmistetaan, että kuluttajat saavat selkeämpää tietoa, jota on helpompi käsitellä ja ymmärtää. Arvioiden mukaan kuluttajaluottojen radiomainontaa koskevia vaatimuksia yksinkertaistamalla kustannuksissa voidaan säästää noin 1,4 miljoonaa euroa vuodessa, mikä merkitsee 14:ää miljoonaa euroa vuosina 2021–2030.

Tietoja koskevien vaatimusten mukauttaminen digitaaliseen käyttöön erityisesti uuden ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomakkeen avulla aiheuttaa alkukustannuksia. Pitkällä aikavälillä se kuitenkin vähentäisi yrityksille aiheutuvaa rasitusta, sillä ne voisivat toimittaa ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen kokonaisuudessaan sähköpostitse ilman, että sitä tarvitsisi mukauttaa digitaalilaitteiden näyttöihin. Koska noin kolmannes kuluttajista teki luottosopimuksen verkossa, tällä rasituksen vähentämisellä voi viime kädessä olla myönteinen vaikutus yli 25 miljoonaan yksityisasiakkaiden pankkilainaan vuosittain.

Julkishallinnoille aiheutuvan rasituksen vähentämisen osalta oikeudellisen selkeyden lisäämisen ja sääntelykehyksen yksinkertaistamisen odotetaan vähentävän valitusten määrää, lisäävän varmuutta ja sääntöjen noudattamista sekä tehostavan täytäntöönpanomenettelyjä. Erityistoimenpiteiden, joilla tehostetaan koordinointia ja parannetaan direktiivin täytäntöönpanon valvonnan edellytyksiä, odotetaan myös lisäävän direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon tehokkuutta.

Pk-yrityksiin kohdistuvia erityisiä vaikutuksia ei ole katsottu merkittäviksi, joten niitä ei ole arvioitu erikseen.

- **Perusoikeudet**

Tässä ehdotuksessa noudatetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Ehdotuksessa pyritään erityisesti varmistamaan, että Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja henkilötietojen suojaa, omistusoikeutta, syrjintäkieltoa, perhe-elämän ja työelämän suojaa ja kuluttajansuojaa koskevia sääntöjä noudatetaan kaikilta osin. Tämän direktiivin soveltamiseksi suoritettava henkilötietojen käsittely on asetuksen (EU) 2016/679 mukaista. Tähän sisältyy se, että ainoastaan sellaisia tietoja, jotka ovat asianmukaisia, olennaisia ja rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen kuluttajan luottokelpoisuuden arvioimiseksi, saisi kerätä ja käsitellä muulla tavoin.

Ehdotuksessa kielletään sekä luotonantajien että kuluttajien hyväksi kansallisuuteen tai asuinpaikkaan tai mihin tahansa Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklassa tarkoitettuun perusteeseen perustuva syrjintä pyydettäessä, tehtäessä tai pidettäessä luottosopimuksia EU:ssa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä ehdotuksella ei ole vaikutusta EU:n tai EU:n virastojen talousarvioon, lukuun ottamatta tavanomaisia hallinnollisia kustannuksia, jotka liittyvät EU:n lainsäädännön noudattamisen varmistamiseen, koska uusia komiteoita ei perusteta eikä rahoitussitoumuksia tehdä.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Mikäli tarkistettu direktiivi hyväksytään, komissio seuraa sen täytäntöönpanoa sen voimaantulon jälkeen. Komissio vastaa pääasiassa direktiivin vaikutusten seurannasta jäsenvaltioiden viranomaisten ja luotonantajien toimittamien tietojen perusteella, jotka hankitaan mahdollisuuksien mukaan saatavilla olevista tietolähteistä eri sidosryhmille aiheutuvan lisärasitteen välttämiseksi.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Jäljempänä olevan yhteenvedon tavoitteena on helpottaa päätöksentekoa hahmottelemalla direktiivin pääsisältöä. Ehdotetun direktiivin 1 artiklassa (kohde) todetaan, että direktiivillä pyritään yhdenmukaistamaan tiettyjä kuluttajaluottosopimuksia ja joukkorahoitusluottopalveluja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten tiettyjä näkökohtia.

Ehdotetun direktiivin 2 artiklassa (soveltamisala) vahvistetaan direktiivin soveltamisala, joka kattaa tietyt kuluttajaluottosopimukset ja joukkorahoitusluottopalvelut. Jotkin direktiivin 2008/48/EY 2 artiklassa sallituista poikkeuksista ovat edelleen voimassa, mutta poikkeukset, jotka koskevat vähimmäismääriä, vuokrasopimuksia, joissa on mahdollisuus lunastaa tavaroita tai palveluja, tilinylitysmahdollisuuksia, korottomia luottoja, joihin ei liity maksuja, ja luottoja, jotka on maksettava takaisin kolmen kuukauden kuluessa ja joissa edellytetään vain vähäisten maksujen suorittamista, poistetaan.

Ehdotetun direktiivin 3 artiklassa (määritelmät) määritellään tässä ehdotuksessa käytetyt termit. Määritelmät on yhdenmukaistettu mahdollisimman pitkälle muiden EU:n tekstien, erityisesti kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista annetun direktiivin 2014/17/EU, määritelmien kanssa. Tämän direktiivin erityispiirteiden vuoksi jotkin niistä on kuitenkin räätälöity tämän ehdotuksen tarpeisiin.

Ehdotetun direktiivin 4 artiklassa (euroina ilmaistujen määrien muuntaminen kansalliseksi valuutaksi) vahvistetaan säännöt, joiden mukaan direktiivissä euroina ilmaistut määrät muunnetaan kansalliseksi valuutaksi.

Ehdotetun direktiivin 5 artikla (velvoite antaa kuluttajille tietoja maksutta) sisältää velvoitteen antaa kuluttajille maksutta tietoja direktiivin mukaisesti.

Ehdotetun direktiivin 6 artiklan (syrjintäkielto) mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että unionissa laillisesti asuvia kuluttajia ei syrjitä heidän kansalaisuutensa, asuinpaikkansa tai minkään perusoikeuskirjan 21 artiklassa tarkoitetun perusteen perusteella, kun he pyytävät, tekevät tai pitävät luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja EU:ssa.

Ehdotetun direktiivin 7 artiklassa (luottosopimusten ja joukkorahoitusluottopalvelujen mainonta ja markkinointi) otetaan käyttöön markkinointia ja mainontaa koskevat yleiset periaatteet.

Ehdotetun direktiivin 8 artiklassa (luottosopimusten ja joukkorahoitusluottopalvelujen mainonnassa ilmoitettavat vakiotiedot) vahvistetaan mainonnassa ilmoitettavien tietojen muoto ja sisältö. Vakiotiedot koskevat luottojen keskeisiä ominaisuuksia. Erityisissä ja perustelluissa tapauksissa, joissa mainonnassa ilmoitettavien tietojen antamiseen käytetty väline ei mahdollista niiden visuaalista näyttämistä, kuten radiomainonnassa, tällaisia tietoja olisi vähennettävä, jotta vältetään tietotulva ja vähennetään tarpeetonta rasitusta. Näillä säännöksillä täydennetään kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä annetun direktiivin 2002/65/EY ja sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla annetun direktiivin 2005/29/EY velvoitteita.

Ehdotetun direktiivin 9 artiklassa (yleiset tiedot) edellytetään, että luotonantajat tai tapauksen mukaan luotonvälittäjät tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat antavat aina selkeät ja ymmärrettävät yleiset tiedot luottosopimuksista.

Ehdotetun direktiivin 10 artiklan (ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot) mukaan luotonantajien, luotonvälittäjien ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien on annettava kuluttajille yksilöllisiä ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen perusteella. Lisäksi niiden on hankittava yhden sivun mittainen ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomake, jossa esitetään pääpiirteittäin kyseisen luoton keskeiset ominaisuudet, jotta kuluttajat voivat vertailla erilaisia tarjouksia. Tarkoituksena on varmistaa, että kuluttajat näkevät kaikki olennaiset tiedot yhdellä silmäyksellä, jopa matkapuhelimen näytöllä. ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomakkeen sisältö ja ulkoasu esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä II, ja ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen sisältö ja ulkoasu esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä I. Ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot on annettava vähintään päivää ennen kuin kuluttaja tulee sidotuksi luottosopimukseen, joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevaan sopimukseen tai tarjoukseen. Jos ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot annetaan myöhemmin kuin yksi päivä ennen kuin kuluttaja tulee sidotuksi luottosopimukseen, joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevaan sopimukseen tai tarjoukseen, luotonantajien, luotonvälittäjien ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien on yhden päivän kuluttua sopimuksen tekemisestä muistutettava kuluttajia mahdollisuudesta peruuttaa luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskeva sopimus.

Ehdotetun direktiivin 11 artiklassa (2 artiklan 5 tai 6 kohdassa tarkoitettuja luottosopimuksia koskevat ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot) luotonantajat ja -välittäjät velvoitetaan antamaan kuluttajille ennen sopimuksen tekoa annettavia yksilöllisiä tietoja tietyntyyppisistä kuluttajaluotoista ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen perusteella yksisivuisen

”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomakkeen lisäksi. ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen sisältö ja ulkoasu esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä III. Muiden luottosopimusten osalta ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot on annettava vähintään päivää ennen kuin kuluttaja tulee luottosopimuksen tai tarjouksen sitomaksi. Muussa tapauksessa luotonantajien ja luotonvälittäjien on yhden päivän kuluttua sopimuksen tekemisestä muistutettava kuluttajia mahdollisuudesta peruuttaa luottosopimus.

Ehdotetun direktiivin 12 artiklan (riittävät selvitykset) mukaan luotonantajien, luotonvälittäjien tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien on selitettävä kuluttajille asianmukaisesti ehdotetut luottosopimukset, joukkorahoitusluottopalvelut ja lisäpalvelut, jotta nämä voivat arvioida, soveltuvatko ne heidän tarpeisiinsa ja taloudelliseen tilanteeseensa.

Ehdotetun direktiivin 13 artiklan (automaattisen tietojenkäsittelyn perusteella tehtävät yksilölliset tarjoukset) mukaan kuluttajille on pakollisesti ilmoitettava, kun heille esitetään yksilöllisiä tarjouksia automaattisen tietojenkäsittelyn, muun muassa profiloinnin, perusteella.

Ehdotetun direktiivin 14 artiklassa (kytkykauppa ja yhdistetyt tarjoukset) kielletään kytkykauppa, jollei voida osoittaa, että siitä on kuluttajille selvästi hyötyä, kun otetaan asianmukaisesti huomioon kyseisten tuotteiden saatavuus ja hinnat. Yhdistetyt tarjoukset kuitenkin sallitaan.

Ehdotetun direktiivin 15 artiklassa (lisäpalvelujen ostamista koskeva päätelty suostumus) kielletään kuluttajan suostumuksen päätteleminen oletusvalintojen, kuten valmiiksi rastitettujen ruutujen, perusteella.

Ehdotetun direktiivin 16 artiklassa (neuvontapalvelut) vahvistetaan vaatimukset, joilla varmistetaan, että jos luotonantaja, luotonvälittäjä tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja antavat neuvontaa, kuluttajat saavat tästä tiedon. Artiklassa ei kuitenkaan aseteta neuvontavelvollisuutta. Siinä asetetaan vaatimus, jonka mukaan huomioon on otettava riittävä määrä markkinoilla tarjolla olevia luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja ja neuvoja on annettava luotonottajan profiilin mukaisesti.

Ehdotetun direktiivin 17 artiklassa (luottojen ei-toivotun myynnin kielto) kielletään luottojen ei-toivottu myynti, mukaan lukien kuluttajille tilaamatta lähetetyt etukäteen hyväksytyt luottokortit tai luotonantajan toteuttamat kuluttajien tilinylitysmahdollisuuksien / luottokorttien käyttörajojen yksipuoliset korotukset ilman kuluttajien etukäteen esittämää pyyntöä tai nimenomaista suostumusta.

Ehdotetun direktiivin 18 artiklassa (velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus) edellytetään, että luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja arvioi kuluttajan luotonmaksukyvyn kuluttajan edun huomioon ottaen kuluttajan tuloja ja menoja sekä hänen muuta taloudellista tilannettaan koskevien tarpeellisten ja oikeasuhteisten tietojen perusteella ylittämättä sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä tällaisen arvioinnin suorittamiseksi. Siinä edellytetään myös, että luotto myönnetään kuluttajalle ainoastaan, jos luottokelpoisuuden arviointi osoittaa, että luottosopimuksesta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevasta sopimuksesta johtuvat velvoitteet todennäköisesti täytetään kyseisessä sopimuksessa vaaditulla tavalla, ellei erityisistä ja perustelluista olosuhteista muuta johdu. Lisäksi jos luottokelpoisuuden arviointi perustuu automaattiseen tietojenkäsittelyyn, kuten profilointiin, kuluttajilla on oikeus vaatia, että käsittelyyn osallistuu luotonantajan puolesta luonnollinen henkilö. Lisäksi heillä on oikeus vaatia mielekästä selvitystä luottokelpoisuuden arvioinnista sekä oikeus ilmaista näkemyksensä ja riitauttaa kyseinen luottokelpoisuuden arviointi.

Ehdotetun direktiivin 19 artiklassa (tietokannat) annetaan säännöksiä, joilla varmistetaan, että luotonantajat tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat voivat saada tietoja asiaankuuluvista tietokannoista syrjimättömällä tavalla.

Ehdotetun direktiivin 20 artiklassa (luottosopimuksen ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen muoto) ja 21 artiklassa (luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa mainittavat tiedot) vahvistetaan luottosopimusten ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevien sopimusten muoto ja niissä mainittavat tiedot.

Ehdotetun direktiivin 22 artiklassa (luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen muuttaminen) vahvistetaan kuluttajia varten käyttöön otettavat erityiset takeet luottosopimusten tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen muuttamisen varalta.

Ehdotetun direktiivin 23 artiklassa (lainakoron muutokset) vahvistetaan kuluttajille annettavat tiedot lainakoron mahdollisista muutoksista.

Ehdotetun direktiivin 24 artiklassa (tilinylitysmahdollisuutena myönnettävät luotot) annetaan säännöksiä, joilla varmistetaan, että kuluttajille tiedotetaan säännöllisesti heidän tilinylitysmahdollisuuteensa liittyvistä tietyistä yksityiskohdista.

Ehdotetun direktiivin 25 artiklassa (tili- tai luottorajan ylitys) vahvistetaan säännöt hiljaisesti hyväksytyistä tilinylityksistä, joissa luotonantaja antaa kuluttajan saataville varoja, jotka ylittävät kuluttajan käyttelytilin saldon tai sovitun tilinylitysmahdollisuuden. Jos kyseessä on merkittävä tili- tai luottorajan ylitys, kuluttajaa on varoitettava ja hänelle on ilmoitettava sovellettavista ehdoista.

Ehdotetun direktiivin 26 artiklassa (peruuttamisoikeus) ehdotetaan, että kuluttajat voivat peruuttaa luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen samoin ehdoin kuin kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä annetussa direktiivissä 2002/65/EY.

Ehdotetun direktiivin 27 artiklassa (liitännäiset luottosopimukset) vahvistetaan erityiset säännöt, jotka koskevat liitännäisiä luottosopimuksia ja kuluttajien peruuttamisoikeutta.

Ehdotetun direktiivin 28 artiklassa (toistaiseksi voimassa olevat luottosopimukset tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevat sopimukset) asetetaan erityisiä ehtoja toistaiseksi voimassa olevien sopimusten päättämiseksi.

Ehdotetun direktiivin 29 artiklan (ennenaikainen takaisinmaksu) mukaan kuluttajilla on oikeus täyttää velvollisuutensa ennen eräpäivää. Jos luotto maksetaan ennenaikaisesti takaisin kokonaisuudessaan tai osittain, kuluttajalla on oikeus vähennykseen luoton kokonaiskustannuksista ja luotonantajalla on oikeus saada oikeudenmukainen ja objektiivisesti perusteltu korvaus mahdollisista kustannuksista, jotka liittyvät suoraan luoton ennenaikaiseen takaisinmaksuun.

Ehdotetun direktiivin 30 artikla (todellisen vuosikoron laskeminen) koskee kuluttajaluottotuotteiden vertailussa käytettävää pääasiallista indikaattoria. Siinä edellytetään kuluttajaluottotuotteiden osalta direktiivissä 2008/48/EY käytetyn todellisen vuosikoron määritelmän käyttämistä. Todellisen vuosikoron laskentamenetelmää koskevat yksityiskohtaiset tiedot esitetään liitteessä IV, jossa myös annetaan menetelmän muuttamista koskevat säännökset markkinoiden kehityksen huomioon ottamiseksi.

Ehdotetun direktiivin 31 artiklassa (korkoja, todellista vuosikorkoa ja kuluttajalle aiheutuvia luoton kokonaiskustannuksia koskevat ylärajat) vahvistetaan kuluttajaluottosopimuksiin sovellettavalle korolle, todelliselle vuosikorolle ja/tai luoton kokonaiskustannuksille

asetettavat ylärajat. Jäsenvaltiot voivat päättää erityisen ylärajan asettamisesta uudistuville luottojärjestelyille.

Ehdotetun direktiivin 32 artiklassa (menettelytapavelvoitteet tarjottaessa luottoa kuluttajille) ja 33 artiklassa (henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vaatimukset) säädetään tärkeistä luotonantajia, luotonvälittäjiä ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajia koskevista edellytyksistä, jotta voidaan varmistaa ammattimaisuuden korkea taso kuluttajaluottojen tarjoamisessa, kuten palkitsemispolitiikkaa sekä asianmukaisia tietoja ja taitoja koskevista vaatimuksista.

Ehdotetun direktiivin 34 artiklassa (talousvalistuksen antaminen) säädetään talousvalistustoimenpiteistä, joita jäsenvaltioiden on edistettävä erityisesti kuluttajaluottosopimusten yhteydessä kuluttajien finanssiosaamisen parantamiseksi, myös digitaalisesti myytävien tuotteiden osalta.

Ehdotetun direktiivin 35 artiklassa (maksamattomat lainat ja lainanhoitojoustotoimenpiteet) otetaan käyttöön toimenpiteitä, joilla kannustetaan noudattamaan kohtuullista pidättyvyyttä ennen täytäntöönpanomenettelyn aloittamista.

Ehdotetun direktiivin 36 artiklan (velkaneuvontapalvelut) mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että velkaneuvontapalveluja asetetaan kuluttajien saataville.

Ehdotetun direktiivin 37 artiklassa (muiden luotonantajien kuin luottolaitosten hyväksyminen, rekisteröinti ja valvonta) säädetään, että muihin luontoantajiin kuin luottolaitoksiin on sovellettava asianmukaisia hyväksymis-, rekisteröinti- ja valvontamenettelyjä. Näin pyritään varmistamaan, että kaikkia luotonantajia ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajia säännellään ja valvotaan riittävästi riippumatta siitä, ovatko ne luottolaitoksia vai eivät.

Ehdotetun direktiivin 38 artiklassa (luotonvälittäjiä koskevat erityiset velvoitteet) säädetään luotonvälittäjiin liittyvistä erityistoimenpiteistä.

Direktiivin 2008/48/EY 17 artiklaa vastaavassa 39 artiklassa (oikeuksien siirto) säädetään, että tietyt oikeudet on säilytettävä, jos luottosopimuksen mukaiset luotonantajan oikeudet tai itse luottosopimus siirretään kolmannelle osapuolelle. Siirronsaajalla tarkoitetaan henkilöä, jolle luotonantajan oikeudet on siirretty, eli muun muassa luottovakuutuksenantajaa, perintätoimistoa tai rediskonttaus- tai arvopaperistamisyhtiötä.

40 artiklassa (tuomioistuimen ulkopuolinen riitojenratkaisu) säädetään, että kuluttajilla olisi oltava mahdollisuus käyttää vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä kuluttajien ja luotonantajien, luotonvälittäjien tai joukkorahoituspalvelujen tarjoajien välisten sellaisten riitojen ratkaisemiseksi, jotka koskevat tällä direktiivillä vahvistettuja oikeuksia ja velvoitteita, erottamatta toisistaan sopimussuhteisiin perustuvia riitoja ja ennen sopimuksen tekemistä syntyneitä riitoja. Tällaisten vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen ja niitä tarjoavien elimien olisi oltava direktiivissä 2013/11/EU vahvistettujen laatuvaatimusten mukaisia.

Ehdotetun direktiivin 41 artiklassa (toimivaltaiset viranomaiset) edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät erityiset toimivaltaiset viranomaiset, jotka vastaavat direktiivin täytäntöönpanosta.

Ehdotetun direktiivin 42 artiklassa (yhdenmukaistamisen taso) ja 43 artiklassa (direktiivin säännösten pakottavuus) vahvistetaan täyden yhdenmukaistamisen periaate ja direktiivin säännösten pakottavuus. Jäsenvaltioilla ei ole oikeutta ottaa käyttöön muita direktiivin soveltamisalaan kuuluvia aloja koskevia säännöksiä, mikäli direktiivi sisältää kyseisiä aloja koskevia yhdenmukaistettuja säännöksiä.

Ehdotetun direktiivin 44 artiklan (seuraamukset) mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että direktiivin noudattamatta jättämiseen sovelletaan asianmukaisia hallinnollisia

toimenpiteitä tai seuraamuksia. Lisäksi kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetussa tarkistetussa asetuksessa määriteltyjen ”laajalle levinneiden rikkomusten” ja ”laajalle levinneiden rikkomusten, joilla on unioninlaajuinen ulottuvuus” osalta jäsenvaltioiden on säädettävä kansallisessa lainsäädännössään sakkoja, joiden enimmäismäärä on vähintään neljä prosenttia rikkomukseen syyllistyneen luotonantajan, luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan liikevaihdosta asianomaisissa jäsenvaltioissa.

Ehdotetun direktiivin 45 artiklassa (siirretyn säädösvallan käyttäminen) säädetään menettelyistä, joita on noudatettava, jotta tiettyjä direktiivin osia voidaan mukauttaa, täsmentää tai päivittää delegoiduilla säädöksillä.

Ehdotetun direktiivin 46 artikla (uudelleentarkastelu ja seuranta), 47 artikla (kumoaminen ja siirtymäsäännökset), 48 artikla (saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä), 49 artikla (voimaantulo) ja 50 artikla (osoitus) sisältävät vakiosäännöksiä ja -sanamuotoja, joita ei ole tarpeen kommentoida erikseen.

2021/0171 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

kuluttajaluotoista

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[23],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/48/EY[24] vahvistetaan kuluttajaluottosopimuksia ja kuluttajille tarkoitettuja joukkorahoitusluottopalveluja koskevat unionin säännöt.

(2) Komissio julkaisi vuonna 2014 kertomuksen direktiivin 2008/48/EY täytäntöönpanosta. Komissio julkaisi vuonna 2020 toisen kertomuksen kyseisen direktiivin täytäntöönpanosta ja komission yksiköiden valmisteluasiakirjan, jossa esitetään direktiivin REFIT-arvioinnin tulokset. Arviointiin sisältyi asiaankuuluvien sidosryhmien laaja kuuleminen.

(3) Kertomuksista ja kuulemisista kävi ilmi, että direktiivillä 2008/48/EY on osittain varmistettu kuluttajansuojan korkea taso ja edistetty luottojen sisämarkkinoiden kehittämistä ja että nämä tavoitteet ovat edelleen merkityksellisiä. Syyt siihen, miksi direktiivi on ollut vain osittain tuloksellinen, liittyvät sekä itse direktiiviin, kuten tiettyjen artiklojen epätarkkaan sanamuotoon, että ulkoisiin seikkoihin, kuten digitalisaatioon liittyvään kehitykseen ja käytännön soveltamiseen ja täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa, ja myös siihen, että tietyt kuluttajaluottomarkkinoiden näkökohdat eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan.

---

23 …

24 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2008, kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta (EUVL L 133, 22.5.2008, s. 66).

(4) Digitalisaatio on edistänyt markkinoiden kehitystä, jota ei osattu ennakoida direktiivin 2008/48/EY antamisajankohtana. Vuoden 2008 direktiivin hyväksymisen jälkeen tapahtunut nopea teknologinen kehitys on aiheuttanut merkittäviä muutoksia kuluttajaluottomarkkinoihin sekä tarjonta- että kysyntäpuolella, kuten uusien tuotteiden syntymistä ja kuluttajien käyttäytymisen ja mieltymysten muutoksia.

(5) Direktiivin 2008/48/EY tiettyjen säännösten sanamuodon epätarkkuus, jonka vuoksi jäsenvaltiot voivat hyväksyä direktiivissä säädettyjä pidemmälle meneviä säännöksiä, johti hajanaiseen sääntelykehykseen eri puolilla unionia useiden kuluttajaluottoja koskevien näkökohtien osalta.

(6) Näistä kansallisista eroista johtuva tosiasiallinen ja oikeudellinen tilanne vääristää eräissä tapauksissa luotonantajien kilpailua unionissa ja muodostaa esteitä sisämarkkinoille. Tilanne rajoittaa kuluttajien mahdollisuuksia hyötyä vähitellen lisääntyvästä rajatylittävien luottojen tarjonnasta, jonka odotetaan kasvavan edelleen digitalisaation seurauksena. Näillä vääristymillä ja rajoituksilla voi puolestaan olla tavaroiden ja palveluiden kysyntää vähentäviä vaikutuksia. Tilanne johtaa myös siihen, että kuluttajansuojan taso on riittämätön ja epäjohdonmukainen eri puolilla unionia.

(7) Kuluttajille tarjottavat luotot ovat viime vuosina kehittyneet ja monipuolistuneet huomattavasti. Erityisesti verkkoympäristössä on syntynyt uusia luottotuotteita, ja niiden käyttö kehittyy edelleen. Tämä on aiheuttanut oikeudellista epävarmuutta direktiivin 2008/48/EY soveltamisesta tällaisiin uusiin tuotteisiin.

(8) Tällä direktiivillä täydennetään kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/65/EY[25] vahvistettuja sääntöjä. Oikeusvarmuuden varmistamiseksi olisi selvennettävä, että jos säännökset ovat keskenään ristiriitaisia, olisi sovellettava tämän direktiivin säännöksiä, koska ne ovat erityssäännöksiä.

(9) Sisämarkkinat käsittävät Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 26 artiklan mukaan alueen, jolla taataan tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sekä sijoittautumisvapaus. Kuluttajaluottoja koskevan avoimemman ja tehokkaamman oikeudellisen kehyksen laatiminen lisännee kuluttajien luottamusta ja helpottaa rajatylittävän toiminnan kehittämistä.

(10) Kuluttajaluottoja koskevien sisämarkkinoiden toiminnan parantamiseksi on tarpeen säätää yhdenmukaistetut unionin puitteet useilla keskeisillä aloilla. Koska kuluttajaluottojen markkinat kehittyvät jatkuvasti erityisesti verkkoympäristössä ja Euroopan kansalaisten liikkuvuus lisääntyy, kuluttajaluottoja koskeva ennakoiva unionin lainsäädäntö, joka kykenee mukautumaan tuleviin luottomuotoihin ja antaa jäsenvaltioille asianmukaisen joustovaran sen täytäntöönpanossa, auttaa luomaan yrityksille tasapuoliset toimintaedellytykset.

(11) SEUT-sopimuksen 169 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa määrätään, että unioni myötävaikuttaa kuluttajansuojan korkean tason saavuttamiseen toimenpiteillä, jotka se hyväksyy SEUT-sopimuksen 114 artiklan nojalla. Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, 38 artiklan mukaan unionin politiikoissa varmistetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja.

---

[25] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/65/EY, annettu 23 päivänä syyskuuta 2002, kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta (EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16).

(12) On tärkeää, että kuluttajat nauttivat korkeatasoista kuluttajansuojaa. Näin ollen luottotarjousten vapaa liikkuvuus pitäisi voida toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla sekä luoton tarjoajien että kysyjien kannalta, ottaen asianmukaisesti huomioon jäsenvaltioiden erityistilanteet.

(13) Täysi yhdenmukaistaminen on tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että unionin kaikki kuluttajat voivat käyttää hyväkseen etujensa korkeatasoista ja yhtäläistä suojaa ja luoda toimivat sisämarkkinat. Jäsenvaltioille ei tämän vuoksi pitäisi antaa mahdollisuutta pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, jotka poikkeavat tässä direktiivissä säädetyistä säännöksistä, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä. Tällaista rajoitusta olisi kuitenkin sovellettava ainoastaan silloin, kun kyse on tässä direktiivissä yhdenmukaistetuista säännöksistä. Jos tällaisia yhdenmukaistettuja säännöksiä ei ole, jäsenvaltioiden olisi vapaasti voitava pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallista lainsäädäntöä. Näin ollen jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus pitää voimassa tai ottaa käyttöön myyjän tai palvelujen toimittajan ja luotonantajan yhteisvastuuta koskevia kansallisia säännöksiä. Jäsenvaltioilla olisi myös oltava mahdollisuus pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä tavaran myyntiä tai palvelun toimittamista koskevan sopimuksen peruuttamisesta, jos kuluttaja käyttää oikeuttaan peruuttaa luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskeva sopimus. Jäsenvaltioiden olisi myös voitava säätää toistaiseksi voimassa olevien luottosopimusten osalta vähimmäisaika, jonka on kuluttava siitä, kun luotonantaja pyytää takaisinmaksua, siihen päivään, jolloin luotto on maksettava takaisin.

(14) Yhdenmukaistamisen soveltamisala määräytyy tähän direktiiviin sisältyvien määritelmien perusteella. Jäsenvaltioiden velvollisuuden panna tämä direktiivi täytäntöön olisi näin ollen rajoituttava näiden määritelmien mukaisesti määräytyvään soveltamisalaan. Tällä direktiivillä ei saisi kuitenkaan rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuutta soveltaa tämän direktiivin säännöksiä unionin lainsäädännön mukaisesti aloihin, jotka eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan. Jäsenvaltio voisi näin ollen pitää voimassa tai ottaa käyttöön tätä direktiiviä vastaavaa kansallista lainsäädäntöä tai tiettyjä tämän direktiivin säännöksiä, jotka koskevat sen soveltamisalaan kuulumattomia luottosopimuksia, esimerkiksi luottosopimuksia, joita tehtäessä kuluttajan on vakuutena annettava luotonantajan haltuun jokin tavara ja joissa kuluttajan vastuu rajoitetaan tarkasti kyseiseen pantattuun tavaraan. Lisäksi jäsenvaltiot voisivat soveltaa tätä direktiiviä myös liitännäiseen luottoon, jota tämän direktiivin määritelmä liitännäisestä luottosopimuksesta ei koske. Näin ollen liitännäisiä luottosopimuksia koskevia tämän direktiivin säännöksiä voitaisiin soveltaa luottosopimuksiin, joita käytetään vain osittain tavaroiden toimittamista tai palveluiden suorittamista koskevien sopimusten rahoittamiseen.

(15) Useat jäsenvaltiot ovat kuluttajansuojan tason parantamiseksi soveltaneet direktiiviä 2008/48/EY sen soveltamisalaan kuulumattomiin aloihin. Monet kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuulumattomat luottosopimukset, mukaan lukien lyhytaikaiset korkeakorkoiset luotot, joiden määrä alittaa tavallisesti direktiivissä 2008/48/EY vahvistetun 200 euron vähimmäismäärän, voivat itse asiassa olla kuluttajien kannalta haitallisia. Kuluttajansuojan korkean tason varmistamiseksi ja rajatylittävien kuluttajaluottomarkkinoiden helpottamiseksi tämän direktiivin soveltamisalan olisi tässä yhteydessä katettava tietyt sopimukset, kuten kuluttajaluottosopimukset, joiden määrä on alle 200 euroa, jotka jätettiin direktiivin 2008/48/EY soveltamisalan ulkopuolelle. Vastaavasti tämän direktiivin olisi katettava muut tuotteet, jotka saattavat olla haitallisia, koska niistä aiheutuu

suuria kustannuksia tai niihin liittyy korkeita maksuja suorittamatta jääneistä maksuista, jotta voidaan lisätä avoimuutta ja parantaa kuluttajansuojaa ja kasvattaa näin kuluttajien luottamusta. Leasingsopimuksia, luottosopimuksia, jotka myönnetään tilinylitysmahdollisuutena ja joiden mukaan luotto on maksettava takaisin kuukauden kuluessa, ja luottosopimuksia, joiden mukaan luotto myönnetään korotta ja ilman muita maksuja, mukaan lukien ”osta nyt, maksa myöhemmin” -järjestelyt, eli uusia digitaalisia rahoitusvälineitä, joiden avulla kuluttajat voivat tehdä ostoksia ja maksaa ne osamaksulla, sekä luottosopimuksia, joiden nojalla luotto on maksettava takaisin kolmen kuukauden kuluessa ja joissa edellytetään vain vähäisten maksujen suorittamista, ei tältä osin pitäisi jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Lisäksi kaikki luottosopimukset 100 000 euron määrään asti olisi sisällytettävä tämän direktiivin soveltamisalaan. Tämän direktiivin mukaista luottosopimusten ylärajaa olisi nostettava, jotta voidaan soveltaa indeksointia inflaation vaikutusten huomioon ottamiseksi vuodesta 2008 ja tulevina vuosina.

(16) Joukkorahoitus on yhä yleisemmin kuluttajien saatavilla oleva rahoitusmuoto, jota käytetään tavallisesti pieniin menoihin tai investointeihin. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/1503[26] suljetaan sen soveltamisalan ulkopuolelle joukkorahoituspalvelut, myös luoton myöntämistä helpottavat palvelut, joita tarjotaan direktiivissä 2008/48/EY määritellyille kuluttajille. Tältä osin direktiivillä pyritään täydentämään asetusta (EU) 2020/1503 selkeyttämällä joukkorahoituspalveluja koskevaa oikeudellista järjestelmää, jota sovelletaan, kun kuluttaja pyrkii ottamaan lainan joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan kautta, ja paikkaamaan näin soveltamisalan ulkopuolelle jättämistä.

(17) Joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja ylläpitää yleisölle avointa digitaalista alustaa saattaakseen yhteen mahdolliset lainanantajat ja rahoitusta etsivät kuluttajat tai helpottaakseen niiden yhteen saattamista. Tällainen rahoitus voidaan myöntää kuluttajaluottona. Jos joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat tarjoavat luottoja suoraan kuluttajille, niihin sovelletaan tämän direktiivin luotonantajia koskevia säännöksiä. Jos joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat helpottavat luoton myöntämistä elinkeino-, liike- tai ammattitoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa toimivien luotonantajien ja kuluttajien välillä, tämän direktiivin luotonantajia koskevia velvoitteita sovelletaan näihin luotonantajiin. Tällaisessa tilanteessa joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat toimivat luotonvälittäjinä, joten niihin sovelletaan direktiivin luotonvälittäjiä koskevia velvoitteita.

(18) Eräitä tämän direktiivin säännöksiä olisi lisäksi sovellettava joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajiin, jotka toimivat tässä ominaisuudessa eivätkä luotonantajina tai -välittäjinä, jos ne helpottavat luoton myöntämistä toisaalta sellaisten henkilöiden, jotka myöntävät kuluttajaluottoja elinkeino-, liike- tai ammattitoimintansa ulkopuolella, ja toisaalta kuluttajien välillä. Tässä yhteydessä joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan olisi noudatettava tiettyjä tämän direktiivin sääntöjä ja velvoitteita, muun muassa velvollisuutta suorittaa luottokelpoisuuden arviointi sekä sääntöjä ennen sopimuksen tekemistä annettavista tiedoista. Luotonantajia koskevien tämän direktiivin velvoitteiden ei pitäisi koskea sellaisia henkilöitä, jotka elinkeino-, liike- tai ammattitoimintansa ulkopuolella myöntävät kuluttajille luottoja joukkorahoitusluottoalustan kautta.

[26] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/1503, annettu 7 päivänä lokakuuta 2020, yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista sekä asetuksen (EU) 2017/1129 ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 347, 20.10.2020, s. 1).

(19) Kun on kyse erityisistä luottosopimuksista, joihin sovelletaan vain joitakin tämän direktiivin säännöksiä, jäsenvaltioiden olisi voitava säännellä kansallisessa lainsäädännössään tällaisia luottosopimuksia muiden sellaisten näkökohtien osalta, joita ei ole yhdenmukaistettu tällä direktiivillä.

(20) Palvelujen jatkuvaa suorittamista tai samantyyppisten tavaroiden toimittamista koskevat sopimukset, joiden mukaan kuluttaja maksaa palvelujen suorittamisesta tai tavaroiden toimittamisesta palvelujen tai tavaroiden toimittamisen ajan maksuerissä, voivat erota huomattavasti tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista luottosopimuksista sopimuspuolten etujen sekä toimitusehtojen ja suoritusten osalta. Sen vuoksi tällaisia sopimuksia ei tulisi pitää luottosopimuksina tätä direktiiviä sovellettaessa. Tällainen sopimus on esimerkiksi vakuutussopimus, jossa vakuutusmaksut maksetaan kuukausierinä.

(21) Kiinteistövakuudellisten luottojen myöntämistä koskevat luottosopimukset sekä luottosopimukset, joiden tarkoituksena on rahoittaa maa-alueen tai olemassa olevan tai suunnitellun rakennuksen omistusoikeuden hankkiminen tai säilyttäminen, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, sillä tällaisia sopimuksia säännellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/17/EY[27]. Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle ei kuitenkaan pitäisi jättää sellaisia vakuudettomia luottoja, joiden tarkoituksena on asuinkiinteistöjen kunnostaminen, mukaan lukien luotot, joiden kokonaismäärä on yli 100 000 euroa.

(22) Tätä direktiiviä olisi sovellettava riippumatta siitä, onko luotonantaja luonnollinen vai oikeushenkilö. Tämän direktiivin ei kuitenkaan pitäisi vaikuttaa jäsenvaltioiden oikeuteen rajoittaa kuluttajaluottojen tarjoamista ainoastaan oikeushenkilöille tai tietyille oikeushenkilöille.

(23) Tämän direktiivin tiettyjä säännöksiä olisi sovellettava luonnollisiin ja oikeushenkilöihin (luotonvälittäjiin), jotka elinkeino-, liike- tai ammattitoiminnassaan esittelevät tai tarjoavat maksua vastaan luottosopimuksia kuluttajille, avustavat kuluttajia valmistelemalla luottosopimuksia tai tekevät luottosopimuksia kuluttajien kanssa luotonantajan puolesta.

(24) Kuluttajille annettavat tiedot, kuten ennen sopimuksen tekoa annettavat tai yleiset tiedot, olisi annettava maksutta.

(25) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan periaatteita, jotka on tunnustettu erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä ’perusoikeuskirja’. Tässä direktiivissä kunnioitetaan kaikilta osin etenkin perusoikeuskirjan mukaisia henkilötietojen suojaa, omistusoikeutta, syrjintäkieltoa, perhe- ja työelämää ja kuluttajansuojaa koskevia oikeuksia.

(26) Unionissa laillisesti asuvia kuluttajia ei pitäisi syrjiä heidän kansalaisuutensa tai asuinpaikkansa perusteella tai millään perusoikeuskirjan 21 artiklassa tarkoitetulla perusteella, kun he pyytävät, tekevät tai pitävät luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevia sopimuksia unionissa.

(27) Kuluttajia olisi suojeltava sopimattomilta tai harhaanjohtavilta menettelyiltä erityisesti luotonantajan, luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan

[27] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).

toimittamien tietojen suhteen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY[28] mukaisesti. Kyseistä direktiiviä sovelletaan edelleen luottosopimuksiin ja joukkorahoitusluottopalveluihin, ja se toimii ”turvaverkkona”, jolla varmistetaan, että kaikilla sektoreilla voidaan ylläpitää korkeatasoista kuluttajansuojaa sopimattomia kaupallisia menettelyjä vastaan, muun muassa täydentämällä muuta EU:n lainsäädäntöä.

(28) Mainonnassa keskitytään usein erityisesti yhteen tai useampaan tuotteeseen, mutta kuluttajien olisi voitava tehdä päätöksensä täysin tietoisina erilaisista tarjolla olevista luottotuotteista. Yleisillä tiedoilla on tässä yhteydessä tärkeä merkitys, sillä niiden perusteella kuluttajat voivat perehtyä erilaisiin tuotteisiin ja palveluihin sekä niiden keskeisiin ominaisuuksiin. Sen vuoksi kuluttajilla olisi aina oltava mahdollisuus tutustua tarjolla olevia luottotuotteita koskeviin yleisiin tietoihin. Tämä ei saisi rajoittaa velvollisuutta antaa kuluttajille yksilöllisiä tietoja ennen sopimuksen tekemistä.

(29) Olisi annettava erityisiä säännöksiä luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluita koskevasta mainonnasta sekä tietyistä vakiotiedoista, jotka on annettava kuluttajille, jotta nämä voivat erityisesti vertailla eri tarjouksia. Tällaiset tiedot olisi annettava selkeästi, tiiviisti ja näkyvästi käyttäen edustavaa esimerkkiä. Vakiotiedot olisi esitettävä etukäteen näkyvällä ja selkeällä tavalla ja kiinnostavassa muodossa. Niiden olisi oltava selvästi luettavissa, ja ne olisi mukautettava siten, että otetaan huomioon tiettyjen välineiden, kuten matkapuhelinnäyttöjen, tekniset rajoitukset. Tilapäiset tarjousehdot, kuten houkutinkorot, joissa korko on alempi luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen ensimmäisinä kuukausina, olisi oltava tunnistettavissa selkeästi tällaisiksi ehdoiksi. Kuluttajien olisi voitava nähdä kaikki olennaiset tiedot yhdellä silmäyksellä, vaikka he katsoisivat niitä matkapuhelimen näytöltä. Myös luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan puhelinnumero ja sähköpostiosoite olisi ilmoitettava kuluttajalle, jotta tämä voi ottaa nopeasti ja tehokkaasti yhteyttä luotonantajaan, luotonvälittäjään tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajaan. Kuluttajalle olisi ilmoitettava luoton enimmäismäärä, jos luoton kokonaismäärän ilmoittaminen saataville asetettavien varojen kokonaismääränä ei ole mahdollista esimerkiksi sen vuoksi, että kuluttajalla on luottosopimuksen mukaan oikeus vapaasti päättää luoton käyttämisestä sen määrää koskevissa rajoissa. Enimmäismäärä ilmaisisi kuluttajan saataville asetettavan luoton ylärajan. Jotta kuluttajat ymmärtäisivät paremmin luottosopimusten tai joukkorahoitusluottopalvelujen mainonnassa annetut tiedot silloin, kun niiden esittäminen visuaalisesti ei käytetyn välineen vuoksi ole mahdollista, kuten radiomainonnassa, annettavan tiedon määrää voidaan tietyissä erityisissä ja perustelluissa tapauksissa vähentää. Lisäksi jäsenvaltioilla olisi edelleen oltava mahdollisuus säätää kansallisessa lainsäädännössään sellaisessa luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja koskevassa mainonnassa annettavia tietoja koskevista vaatimuksista, jossa ei ole tietoja luoton kustannuksista.

---

[28] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).

(30) Jotta kuluttajat voivat tehdä päätöksensä täysin tietoisena kaikista tosiseikoista, heidän olisi saatava viimeistään yksi päivä ennen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemistä riittävät tiedot muun muassa luottoehdoista ja luoton kustannuksista sekä velvollisuuksistaan sekä näitä koskevat riittävät selvitykset; kuluttajien olisi voitava harkita näitä tietoja rauhassa heille sopivana ajankohtana. Näillä säännöksillä ei rajoiteta direktiivin 93/13/EY soveltamista[29].

(31) Ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot olisi annettava ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeella. Jotta kuluttajia voidaan auttaa ymmärtämään ja vertailemaan tarjouksia, ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen lisäksi olisi annettava ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomake, jossa esitetään yhteenveto luoton keskeisistä osatekijöistä ja josta kuluttajan olisi voitava nähdä kaikki olennaiset tiedot yhdellä silmäyksellä, myös matkapuhelimen näytöltä. Tietojen olisi oltava selkeitä, helposti luettavissa ja mukautettuja tiettyjen välineiden, kuten matkapuhelinnäyttöjen, teknisiin rajoitteisiin. Ne olisi esitettävä eri kanavissa asianmukaisella ja sopivalla, jotta voidaan varmistaa, että kaikki kuluttajat voivat saada tietoja yhdenvertaisesti ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882[30] mukaisesti.

(32) Jotta voidaan varmistaa että tarjoukset ovat mahdollisimman avoimia ja vertailtavia, ennen sopimuksen tekoa annettaviin tietoihin olisi sisällyttävä erityisesti luoton todellinen vuosikorko, joka määritellään samalla tavalla kaikkialla unionissa. Koska todellinen vuosikorko voidaan tuossa vaiheessa ilmoittaa ainoastaan esimerkin avulla, esimerkin olisi oltava edustava. Sen olisi tämän vuoksi vastattava esimerkiksi tarkasteltavana olevan luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelun tyypin mukaisesti myönnettävän luoton keskimääräistä kestoa ja kokonaismäärää tai, tapauksen mukaan, ostettavia tavaroita. Edustavaa esimerkkiä määritettäessä olisi otettava huomioon myös tietyntyyppisten luottosopimusten tai joukkorahoitusluottopalvelujen esiintymistiheys tietyillä markkinoilla. Lainakoron, takaisinmaksuerien maksuvälin ja korkojen pääomittamisen osalta luotonantajien olisi kyseisenlaisen kuluttajaluoton osalta käytettävä tavanomaista laskentamenetelmäänsä. Jos ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot annetaan myöhemmin kuin yksi päivä ennen kuin kuluttaja tulee sidotuksi luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevaan sopimukseen, luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien olisi yhden päivän kuluttua sopimuksen tekemisestä muistutettava kuluttajia mahdollisuudesta peruuttaa luottosopimus.

(33) Kuluttajalle aiheutuvien luoton kokonaiskustannusten olisi sisällettävä kaikki kustannukset, mukaan luettuina korko, palkkiot, verot, maksut luotonvälittäjille ja kaikenlaiset muut maksut, jotka kuluttajan on maksettava luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen yhteydessä, notaarikuluja lukuun ottamatta. Luotonantajan todellista tietoa kustannuksista olisi arvioitava objektiivisesti ottaen huomioon tässä direktiivissä säädetyt ammattimaisuuden vaatimukset.

---

29 Neuvoston direktiivi 93/13/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista (EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29).

30 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70).

(34) Luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja, joissa lainakorkoa tarkistetaan määräajoin luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelussa mainitussa viitekorossa tapahtuvien muutosten perusteella, ei olisi pidettävä kiinteäkorkoisina luottosopimuksina tai joukkorahoitusluottopalveluina.

(35) Jäsenvaltioiden olisi edelleen voitava vapaasti pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, joilla luotonantajaa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajaa kielletään vaatimasta kuluttajaa luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen yhteydessä avaamaan pankkitili tai tekemään jotakin muuta lisäpalvelua koskeva sopimus taikka maksamaan tällaisista pankkitileistä tai muista lisäpalveluista johtuvat kulut tai maksut. Niissä jäsenvaltioissa, joissa tällaiset yhdistetyt tarjoukset ovat sallittuja, kuluttajille olisi tiedotettava ennen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemistä kaikista lisäpalveluista, jotka ovat pakollisia luoton saamiseksi joko yleensä tai markkinoiduin ehdoin. Näistä lisäpalveluista aiheutuvat kustannukset, erityisesti vakuutusmaksut, olisi sisällytettävä luoton kokonaiskustannuksiin. Vaihtoehtoisesti, jos tällaisten kustannusten määrää ei voida määrittää etukäteen, kuluttajien olisi saatava riittävät tiedot kustannuksista ennen sopimuksen tekemistä. Luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan olisi oletettava tuntevan kustannukset lisäpalveluista, joita hän tarjoaa kuluttajalle itse tai kolmannen osapuolen puolesta, jollei niiden hinta määräydy kuluttajan erityisominaisuuksien tai -tilanteen perusteella.

(36) Jotta varmistetaan riittävä kuluttajansuojan taso aiheuttamatta kohtuutonta taakkaa luotonantajille tai -välittäjille, on aiheellista, että ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevia vaatimuksia rajoitetaan erityisten luottosopimustyyppien osalta ottaen huomioon tämäntyyppisten sopimusten erityisluonne.

(37) Kuluttajan olisi saatava kattavat tiedot ennen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemistä riippumatta siitä, onko luoton markkinoinnissa mukana luotonvälittäjää. Ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevia vaatimuksia olisi sen vuoksi yleensä sovellettava myös luotonvälittäjiin. Jos tavaroiden toimittajat ja palveluiden suorittajat toimivat luotonvälittäjinä sivutoimisesti, ei ole kuitenkaan aiheellista asettaa heille oikeudellista velvoitetta antaa tietoja ennen sopimuksen tekoa tämän direktiivin mukaisesti. Tavaroiden toimittajia ja palveluiden suorittajia voidaan pitää sivutoimisina luotonvälittäjinä esimerkiksi silloin, kun toiminta luotonvälittäjänä ei ole heidän elinkeino-, liike- tai ammattitoimintansa päätarkoitus. Tällöinkin saavutetaan riittäväntasoinen kuluttajansuoja, sillä luotonantaja velvoitetaan varmistamaan, että kuluttaja saa ennen sopimuksen tekoa täydet tiedot joko luotonvälittäjältä, jos luotonantaja ja välittäjä niin sopivat, tai jollakin muulla asianmukaisella tavalla.

(38) Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus säännellä kuluttajalle ennen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekoa annettavien tietojen mahdollista sitovuutta ja ajanjaksoa, jonka ajan tiedot sitovat luotonantajaa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajaa.

(39) Kuluttaja voi tarvita lisäapua, jos hän ei ennen sopimuksen tekoa annettujen tietojen perusteella pysty päättämään, mikä luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelu tarjottujen tuotteiden joukosta soveltuu parhaiten hänen tarpeisiinsa ja taloudelliseen tilanteeseensa. Tästä syystä jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat antavat tällaista apua sellaisten luottotuotteiden osalta, joita ne tarjoavat kuluttajalle, antamalla riittävästi asiaankuuluvaa tietoa, erityisesti tarjottujen tuotteiden olennaisista

ominaisuuksista, siten, että kuluttaja voi ymmärtää niiden mahdolliset vaikutukset taloudelliseen tilanteeseensa. Luotonantajien ja tapauksen mukaan luotonvälittäjien ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien olisi mukautettava tällaisten selitysten antamistapaa sen mukaan, millaisissa olosuhteissa luottoa tarjotaan ja millainen on kuluttajan avuntarve. Lisäksi niiden olisi otettava huomioon kuluttajan tietämys ja kokemus luotoista ja yksittäisten luottotuotteiden luonne. Tällaiset selitykset eivät saisi itsessään muodostaa henkilökohtaista suositusta.

(40) Kuten komission ehdotuksessa asetukseksi tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä (tekoälysäädös)[31] korostetaan, tekoälyjärjestelmiä voidaan ottaa helposti käyttöön useilla talouden ja yhteiskunnan aloilla, myös rajojen yli, ja ne voivat liikkua kaikkialla unionissa. Tässä yhteydessä luotonantajien, luotonvälittäjien ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien olisi voitava tehdä tietyille kuluttajille tai kuluttajaryhmille tarjouksia niille räätälöityyn hintaan hyödyntäen automaattista päätöksentekoa sekä kuluttajakäyttäytymisen profilointia, mikä antaisi niille mahdollisuuden kuluttajan ostovoiman arvioimiseen. Tästä syystä kuluttajille olisi ilmoitettava selkeästi, jos heille esitetty hinta on räätälöity automaattisen tietojenkäsittelyn perusteella, jotta he voivat ottaa mahdolliset riskit huomioon ostopäätöstä tehdessään.

(41) Yleensä kytkykauppaa ei pitäisi sallia, paitsi jos yhdessä luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen kanssa tarjottua rahoituspalvelua tai -tuotetta ei voida tarjota erillisenä, koska se on erottamaton osa luottoa, kuten tilinylitysmahdollisuutena myönnettävän luoton tapauksessa. Vaikka oikeasuhteisuutta koskevat näkökohdat huomioon ottaen luotonantajien tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien olisi voitava edellyttää, että kuluttajalla on asiaankuuluva vakuutus luoton takaisinmaksun takaamiseksi tai vakuuden arvon vakuuttamiseksi, kuluttajalla olisi oltava mahdollisuus itse valita vakuutuksentarjoaja. Tämä ei saisi vaikuttaa luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan asettamiin luottoehtoihin, mikäli tämän vakuutuksentarjoajan vakuutuksen sisältämä takuu on tasoltaan vastaava kuin luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan ehdottamassa tai tarjoamassa vakuutuksessa. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava standardoida kokonaan tai osittain vakuutussopimusten antama suoja, jotta kuluttajat voivat halutessaan helpommin vertailla eri tarjouksia.

(42) Lisäpalvelut olisi esitettävä selkeästi ja avoimesti. Kuluttajan suostumusta tällaisiin oheispalveluihin ei myöskään pitäisi olla mahdollista päätellä, vaan se olisi annettava selkeästi suostumusta ilmaisevalla toimella, josta käy ilmi kuluttajan vapaaehtoinen, yksilöity, tietoinen ja yksiselitteinen tahdonilmaisu. Suostumusta ei sen vuoksi pitäisi tässä yhteydessä voida antaa hiljaisesti, valmiiksi rastitetuilla ruuduilla tai jättämällä jokin toimi toteuttamatta.

(43) Yksilöllisen suosituksen muodossa tapahtuva neuvojen antaminen, jäljempänä ’neuvontapalvelut’, on toiminto, johon saattaa liittyä mutta ei välttämättä liity muita luoton myöntämisen tai välittämisen näkökohtia. Näin ollen tarjottavien palvelujen luonteen ymmärtämiseksi kuluttajille olisi ilmoitettava, mistä neuvontapalvelut koostuvat ja tarjotaanko heille tai voidaanko heille tarjota niitä. Koska kuluttajille ilmausten 'neuvonta' ja 'neuvoja' käytöllä on suuri merkitys, jäsenvaltioiden olisi voitava kieltää niiden tai samantapaisten ilmausten käyttö, kun luotonantajat, luotonvälittäjät tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat tarjoavat

[31] COM(2021) 206 final.

neuvontapalveluja kuluttajille. On asianmukaista varmistaa, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön suojatoimenpiteitä, jos neuvontaa kuvaillaan riippumattomaksi, jotta varmistetaan, että tarkasteltu tuotejoukko ja palkkiojärjestelyt vastaavat kuluttajan odotuksia tällaisen neuvonnan suhteen. Luotonantajan, luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan olisi neuvontapalveluja tarjotessaan annettava selvitys siitä, perustuuko suositus vain niiden omaan tuotevalikoimaan vai markkinoilla tarjolla olevaan laajaan tuotevalikoimaan, jotta kuluttaja voi ymmärtää, mihin suositus perustuu. Lisäksi luotonantajan, luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan olisi ilmoitettava maksu, joka kuluttajan on maksettava neuvontapalvelusta, tai, jos maksun määrää ei voida määrittää tietojen antamishetkellä, maksun laskentamenetelmä.

(44) Sellaiseen luottojen myyntiin, jota kuluttaja ei ole pyytänyt, voi joissakin tapauksissa liittyä kuluttajalle haitallisia menettelyjä. Tältä osin olisi kiellettävä luottojen ei-toivottu myynti, mukaan lukien kuluttajille tilaamatta lähetetyt etukäteen hyväksytyt luottokortit tai kuluttajien tilinylitysmahdollisuuksien tai luottokorttien käyttörajojen yksipuoliset korotukset.

(45) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet vastuullisten käytäntöjen edistämiseksi kaikissa luottosuhteen vaiheissa ottaen huomioon luottomarkkinoidensa erityispiirteet. Näihin toimenpiteisiin voivat kuulua esimerkiksi kuluttajatiedotus ja -valistus, maksujen laiminlyömiseen ja ylivelkaantumiseen liittyvistä riskeistä varoittaminen mukaan lukien. Etenkin kasvavilla luottomarkkinoilla on tärkeää, että luotonantajat eivät harjoita vastuutonta lainanantoa tai myönnä luottoja arvioimatta ennakolta luottokelpoisuutta. Jäsenvaltioiden olisi toteuttava tällaisen luotonantajien menettelyn estämiseksi tarvittava valvonta ja määritettävä tarvittavat keinot seuraamusten langettamiseksi tällaisesta menettelystä. Vastuun kunkin kuluttajan luottokelpoisuuden tarkistamisesta olisi kuuluttava luotonantajille tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU[32] luottoriskiä koskevien säännösten soveltamista. Tätä varten luotonantajien tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien olisi voitava käyttää tietoja, joita kuluttaja on toimittanut paitsi asianomaisen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen valmistelun yhteydessä, myös pitkäaikaisen kaupallisen suhteen kuluessa. Myös kuluttajien olisi noudatettava varovaisuutta ja täytettävä sopimusvelvoitteensa.

(46) On olennaisen tärkeää, että kuluttajan kyky ja edellytykset maksaa luotto takaisin arvioidaan ja todennetaan ennen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemistä. Luottokelpoisuuden arviointi olisi tehtävä kuluttajan edun mukaisesti, jotta estetään vastuuton lainananto ja ylivelkaantuminen, ja siinä olisi otettava huomioon kaikki tarpeelliset ja merkitykselliset seikat, jotka voivat vaikuttaa kuluttajan kykyyn maksaa luotto takaisin. Jäsenvaltioiden olisi voitava antaa lisäohjeita muista perusteista ja menetelmistä, joilla kuluttajan luottokelpoisuutta arvioidaan, esimerkiksi asettamalla rajoituksia luototusasteelle tai lainan ja tulojen suhteelle.

[32] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

(47) Luottokelpoisuuden arvioinnin olisi perustuttava tietoihin kuluttajan taloudellisesta tilanteesta, hänen tulonsa ja menonsa mukaan luettuina. Lainojen alkuperää ja seurantaa koskevissa Euroopan pankkiviranomaisen ohjeissa (EBA/GL/2020/06) annetaan ohjeet siitä, mitä tietoryhmiä voidaan käyttää käsiteltäessä henkilötietoja luottokelpoisuuden arviointitarkoituksiin. Tällaisia tietoja ovat muun muassa näyttö tuloista tai muista takaisinmaksuun käytettävien varojen lähteistä, tiedot rahoitusvaroista ja -veloista sekä tiedot muista rahallisista sitoumuksista. Luottokelpoisuuden arvioinnissa ei tulisi käyttää henkilötietoja, kuten sosiaalisen median alustoilla olevia henkilötietoja tai terveystietoja, mukaan lukien syöpätiedot. Kuluttajien olisi annettava tietoja taloudellisesta tilanteestaan luottokelpoisuuden arvioinnin helpottamiseksi. Periaatteessa luottoa olisi myönnettävä kuluttajalle ainoastaan, jos luottokelpoisuuden arviointi osoittaa, että luottosopimuksesta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevasta sopimuksesta johtuvat velvoitteet todennäköisesti täyttyvät kyseisessä sopimuksessa vaaditulla tavalla. Jos tällainen arviointi on kielteinen, luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja voi kuitenkin poikkeuksellisesti myöntää luoton erityisissä ja perustelluissa olosuhteissa, esimerkiksi silloin, kun sillä on pitkäaikainen suhde kuluttajaan tai kun kyse on lainoista, joilla rahoitetaan poikkeuksellisia terveydenhuoltokuluja, opintolainoista tai vammaisille kuluttajille myönnettävistä lainoista. Tällaisessa tapauksessa luotonantajan tai joukkorahoituspalvelujen tarjoajan olisi päättäessään luoton asettamisesta kuluttajan saataville otettava huomioon luoton määrä ja tarkoitus sekä sen todennäköisyys, että sopimuksesta johtuvat velvoitteet täyttyvät.

(48) Ehdotuksessa asetukseksi tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä (tekoälysäädös) todetaan, että tekoälyjärjestelmät, joita käytetään arvioitaessa luonnollisten henkilöiden luottopisteytystä tai luottokelpoisuutta, olisi luokiteltava suuririskisiksi tekoälyjärjestelmiksi, koska ne määrittävät kyseisten henkilöiden mahdollisuuden saada taloudellisia resursseja tai olennaisia palveluja, kuten asumis-, sähkö- ja televiestintäpalveluja. Koska kyse on näin tärkeistä asioista, kuluttajalla olisi oltava aina, kun luottokelpoisuuden arviointiin sisältyy automaattista tietojenkäsittelyä, oikeus vaatia, että käsittelyyn osallistuu luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan puolesta luonnollinen henkilö. Kuluttajalla olisi myös oltava oikeus saada mielekäs selvitys tehdystä arvioinnista ja käytetyn automaattisen tietojenkäsittelyn toiminnasta, kuten muun muassa tärkeimmistä muuttujista, käsittelyn logiikasta ja käsittelyyn liittyvistä riskeistä, sekä oikeus ilmaista näkemyksensä ja riitauttaa luottokelpoisuuden arviointi ja päätös.

(49) Luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan olisi kuluttajan luottotilanteen arvioimiseksi haettava tietoa myös luottotietokannoista. Oikeudellinen ja todellinen tilanne voi edellyttää eri laajuisia hakuja. Jotta voitaisiin välttää kilpailun vääristyminen luotonantajien tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien välillä, niillä olisi oltava pääsy kuluttajia koskeviin yksityisiin tai julkisiin tietokantoihin jäsenvaltiossa, johon ne eivät ole sijoittautuneet, asianomaiseen jäsenvaltioon sijoittautuneisiin luotonantajiin tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajiin nähden syrjimättömin ehdoin. Jäsenvaltioiden olisi helpotettava rajatylittävää pääsyä yksityisiin tai julkisiin tietokantoihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679[33] mukaisesti. Vastavuoroisuuden lisäämiseksi luottotietokannoissa

[33] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta

olisi unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti säilytettävä vähintään tiedot kuluttajien maksuviivästyksistä.

(50) Jos luottohakemuksen hylkääminen perustuu luottotietokantaan tehtyyn hakuun, luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan olisi ilmoitettava kuluttajalle tämä tosiseikka ja käytetyssä tietokannassa olevat kuluttajaa koskevat tiedot.

(51) Tällä direktiivillä ei säännellä sopimusoikeudellisia kysymyksiä, jotka liittyvät luottosopimusten tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevien sopimusten pätevyyteen. Tämän vuoksi jäsenvaltiot voivat tällä alalla pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, jos ne ovat unionin lainsäädännön mukaisia. Jäsenvaltiot voivat säännellä luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemistä koskevaan tarjoukseen sovellettavia oikeudellisia säännöksiä, erityisesti niitä, joissa säädetään tarjouksen antamisajankohdasta palvelujen tarjoamista ja siitä, minkä ajan tarjous on luotonantajaa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajaa sitova. Jos tällainen tarjous tehdään samanaikaisesti kun annetaan tässä direktiivissä säädetyt ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot, se – kuten kaikki lisätiedot, jotka luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja haluaa antaa kuluttajalle – olisi annettava erillisessä asiakirjassa. Tämä erillinen asiakirja voidaan liittää ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeeseen.

(52) Luottosopimuksessa ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa olisi annettava kaikki tarvittavat tiedot selkeästi ja tiiviisti, jotta kuluttaja voi tietää kyseisen sopimuksen mukaiset oikeutensa ja velvollisuutensa.

(53) Rajoittamatta direktiivin 93/13/ETY ja tämän direktiivin mukaisten sopimuksen tekemistä edeltävien velvoitteiden soveltamista kuluttajalle olisi kuluttajansuojan korkean tason varmistamiseksi esitettävä hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen ehtojen muutoksia selvitys ehdotetuista muutoksista ja tarvittaessa siitä, edellyttävätkö ne kuluttajan suostumusta vai perustuvatko ne lakiin, kyseisten muutosten toteuttamisaikataulusta ja kuluttajan käytettävissä olevista valituskeinoista sekä määräaika, jonka kuluessa kuluttaja voi tehdä valituksen, samoin kuin sen toimivaltaisen viranomaisen nimi ja osoite, jolle kuluttaja voi tehdä valituksen. Sopimuksen muuttaminen ei saisi vaikuttaa kuluttajien oikeuksiin, tämän direktiivin mukaiset tiedonsaantioikeudet mukaan luettuina.

(54) Täydellisen avoimuuden varmistamiseksi kuluttajalle olisi annettava lainakorkoa koskevat tiedot sekä ennen sopimuksen tekoa että luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekohetkellä. Sopimussuhteen aikana kuluttajalle olisi edelleen tiedotettava vaihtuvan lainakoron muutoksista ja niiden maksuihin aiheuttamista muutoksista. Tämä ei rajoita sellaisen kansallisen lainsäädännön säännösten soveltamista, joka ei liity kuluttajalle annettaviin tietoihin ja jossa säädetään muita kuin maksuja koskevista muutoksiin sovellettavista edellytyksistä tai seurauksista, lainakoroista ja muista luoton taloudellisista ehdoista, kuten säännöistä, joiden mukaan luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja voi muuttaa lainakorkoa vain, jos tällaiselle muutokselle on perusteltu syy, tai

---

liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

että kuluttaja voi päättää sopimuksen lainakoron tai muun luottoa koskevan erityisen taloudellisen ehdon muuttuessa.

(55) Jos merkittävä tili- tai luottorajan ylitys kestää kauemmin kuin yhden kuukauden, luotonantajan olisi viipymättä esitettävä kuluttajalle ylitystä koskevat tiedot, kuten sen määrä, lainakorko ja sovellettavat seuraamukset, maksut tai viivästyskorot. Jos tili- tai luottorajan ylityksiä tapahtuu säännöllisesti, luotonantajan olisi tarjottava kuluttajalle neuvontapalveluja, jos niitä on saatavilla, auttaakseen kuluttajia tunnistamaan edullisempia vaihtoehtoja, tai ohjattava kuluttajat velkaneuvontapalveluihin.

(56) Kuluttajilla olisi oltava oikeus peruuttaa luottosopimus ilman seuraamuksia ja ilman perusteluvelvollisuutta. Peruuttamisoikeutta ei kuitenkaan saisi käyttää vilpillisessä mielessä.

(57) Jos kuluttaja peruuttaa luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen, jonka yhteydessä hän on saanut tavaroita, etenkin jos kyseessä on osamaksu- taikka vuokra- tai leasingsopimus, johon sisältyy lunastusvelvollisuus, tämän direktiivin säännöksillä ei saisi rajoittaa tavaran palauttamista tai muita vastaavia kysymyksiä koskevia jäsenvaltioiden säännöksiä.

(58) Joissakin tapauksissa kansallisissa lainsäädännöissä säädetään jo nykyisin, ettei varoja saa asettaa kuluttajan saataville ennen tietyn määräajan päättymistä. Näissä tapauksissa kuluttajat saattavat haluta varmistautua siitä, että he saavat ostamansa tavaran tai palvelun pikaisesti toimitetuksi. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi voitava poikkeuksellisesti säätää liitännäisten luottosopimusten osalta, että jos kuluttaja nimenomaisesti pyytää ostamansa tavaran tai palvelun pikaista toimittamista, peruuttamisoikeuden käyttämisen määräaika voidaan lyhentää samaksi kuin määräaika, jota ennen varoja ei saa asettaa saataville.

(59) Liitännäisissä luottosopimuksissa tavaran tai palvelun hankkiminen ja tätä tarkoitusta varten tehty luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskeva sopimus ovat toisistaan riippuvaisia. Mikäli kuluttaja käyttää unionin lainsäädäntöön perustuvaa peruuttamisoikeutta hankintasopimuksen osalta, liitännäisen luottosopimuksen ei näin ollen tulisi enää olla kuluttajaa sitova. Tämä ei saisi vaikuttaa liitännäisiin luottosopimuksiin sovellettavaan kansalliseen lainsäädäntöön, jos hankintasopimus on rauennut tai jos kuluttaja on käyttänyt kansalliseen lainsäädäntöön perustuvaa peruuttamisoikeuttaan. Se ei saisi myöskään vaikuttaa kansallisilla säännöksillä kuluttajille annettuihin oikeuksiin, joiden mukaan kuluttajan ja tavaroiden toimittajan tai palveluiden suorittajan välillä ei voida tehdä sitoumusta tai suorittaa maksua tavaroiden tai palvelujen hankinnan rahoittamiseksi, ellei kuluttaja ole allekirjoittanut luottosopimusta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevaa sopimusta.

(60) Sopimuspuolilla olisi oltava oikeus irtisanoa toistaiseksi tehty luottosopimus. Lisäksi luotonantajalla tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalla olisi oltava oikeus, jos luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa on niin sovittu, objektiivisesti perustelluista syistä keskeyttää kuluttajan oikeus tehdä nostoja toistaiseksi voimassa olevan luottosopimuksen perusteella. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi epäily luoton luvattomasta tai petollisesta käytöstä tai huomattavasti kasvanut riski siitä, että kuluttaja ei kykene täyttämään velvoitettaan maksaa luotto takaisin. Tämän direktiivin ei ole tarkoitus vaikuttaa kansalliseen sopimusoikeuteen, jolla säännellään sopimuspuolten oikeuksia päättää luottosopimus sopimusrikkomuksen perusteella.

(61) Kuluttajalla olisi tietyin edellytyksin oltava mahdollisuus vaatia oikeuksiensa täyttämistä luotonantajalta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalta, mikäli syntyy hankintasopimusta koskevia ongelmia. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin määritettävä, missä määrin ja millä edellytyksin kuluttajan on vaadittava tavaran toimittajalta tai palvelun suorittajalta oikeuksiensa täyttämistä, erityisesti panemalla vireille kanne tätä vastaan, ennen kuin hän voi vaatia niitä luotonantajalta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalta. Kuluttajilta ei saisi poistaa oikeuksia, jotka perustuvat myyjän tai palvelun suorittajan ja luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan yhteisvastuuta koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön.

(62) Kuluttajan olisi voitava täyttää velvoitteensa ennen luottosopimuksessa sovittua määräpäivää. Kuten unionin tuomioistuimen asiassa Lexitor antamassa tuomiossa[34] todetaan, kuluttajan oikeus vähennykseen luoton kokonaiskustannuksista luoton ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä kattaa kaikki kuluttajalle aiheutuneet kustannukset. Jos luotto maksetaan takaisin ennenaikaisesti, luotonantajalla olisi oltava oikeus saada oikeudenmukainen ja objektiivisesti perusteltu korvaus ennenaikaiseen takaisinmaksuun suoraan liittyvistä kustannuksista ottaen huomioon myös luotonantajalle aiheutuvat mahdolliset säästöt. Korvauksen laskentamenetelmän määrittelyssä on kuitenkin noudatettava useita periaatteita. Luotonantajalle maksettavan korvauksen laskemisen olisi oltava avoin ja kuluttajan kannalta ymmärrettävä jo ennen sopimuksen tekoa ja joka tapauksessa luottosopimuksen täyttämisaikana. Lisäksi laskentamenetelmän olisi oltava luotonantajan kannalta helppokäyttöinen ja toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa korvauksen valvontaa olisi helpotettava. Näin ollen ja koska kuluttajaluottoa ei sen keston ja suuruuden vuoksi rahoiteta pitkäaikaisilla rahoitusmekanismeilla, enimmäiskorvauksen määrä olisi vahvistettava kiinteämääräisenä. Tällainen toimintatapa vastaa kuluttajaluottojen erityisluonnetta, eikä se saisi vaikuttaa toimintatapaan muiden, pitkäaikaisten rahoitusmekanismien avulla rahoitettavien tuotteiden, esimerkiksi kiinteäkorkoisten kiinnitysluottojen kohdalla.

(63) Jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus säätää, että luotonantaja voi vaatia korvausta ennenaikaisesta takaisinmaksusta vain, jos 12 kuukauden aikana takaisin maksettu määrä ylittää jäsenvaltioiden määrittelemän kynnysarvon. Vahvistaessaan kynnysarvon, joka ei saisi olla suurempi kuin 10 000 euroa, jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon kuluttajaluottojen keskimääräinen määrä markkinoillaan.

(64) Sisämarkkinoiden toteuttamisen ja toiminnan edistämiseksi sekä kuluttajansuojan korkean tason varmistamiseksi koko unionin alueella on tarpeen varmistaa todellista vuosikorkoa koskevien tietojen vertailukelpoisuus kaikkialla unionissa.

(65) Korkokantojen, todellisten vuosikorkojen ja/tai kuluttajalle myönnettävien luottojen kokonaiskustannusten ylärajojen vahvistaminen on yleinen käytäntö useissa jäsenvaltioissa. Tällaiset ylärajat ovat osoittautuneet hyödyllisiksi kuluttajille. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden olisi voitava säilyttää nykyiset oikeudelliset säännöksensä. Kuluttajansuojan tehostamiseksi ilman, että jäsenvaltioille asetetaan tarpeettomia rajoituksia, koko unionissa olisi kuitenkin otettava käyttöön korkoja, todellisia vuosikorkoja ja kuluttajalle luotosta aiheutuvia kokonaiskustannuksia koskevat ylärajat.

---

34 Unionin tuomioistuimen tuomio 11.9.2019, Lexitor, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702.

(66) Eri jäsenvaltioiden lainsäädännöissä on merkittäviä eroja sen suhteen, millaisia menettelytapoja sovelletaan luottosopimusten myöntämiseen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamiseen. Vaikka luotonvälitykseen osallistuu tunnetusti monentyyppisiä toimijoita, unionin tasolla tarvitaan kuitenkin tiettyjä standardeja varmistamaan korkeatasoinen ammattimaisuus ja palvelu.

(67) Sovellettavan unionin kehyksen ansiosta kuluttajien olisi voitava luottaa siihen, että luotonantajat, luotonvälittäjät ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat ottavat huomioon kuluttajan edut luotonantajan, luotonvälittäjän ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan kyseisenä ajankohtana käytettävissä olevien tietojen perusteella sekä kohtuulliset oletukset kuluttajan tilanteeseen liittyvistä riskeistä ehdotetun luottosopimuksen voimassaoloaikana. Keskeinen tekijä kuluttajien luottamuksen varmistamisessa on se, että alalta vaaditaan suurta tasapuolisuutta, rehellisyyttä ja ammattimaisuutta, asianmukaista muun muassa palkkioista aiheutuvien eturistiriitojen hallintaa ja kuluttajien edun mukaisen neuvonnan antamista.

(68) On asianmukaista varmistaa, että asiaankuuluvalla luotonantajien, luotonvälittäjien ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien henkilöstöllä on riittävä tietämys ja pätevyys ammattimaisuuden korkean tason saavuttamiseksi. Sen vuoksi olisi edellytettävä, että asianmukainen tietämys ja pätevyys osoitetaan yrityksen tasolla tietämystä ja pätevyyttä koskevien vähimmäisvaatimusten perusteella. Jäsenvaltioiden olisi voitava vapaasti ottaa käyttöön tai pitää yllä vastaavia yksittäisiin luonnollisiin henkilöihin sovellettavia vaatimuksia. Tämän direktiivin soveltamiseksi tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa harjoittavaan henkilöstöön olisi kuuluttava sekä kaupankäyntiä hoitava henkilöstö että kauppojen toteutustoimintaa hoitava henkilöstö, johtohenkilöstö mukaan lukien, jolla on merkittävä tehtävä luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin liittyvässä prosessissa. Henkilöitä, jotka hoitavat luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin liittyvään prosessiin kuulumattomia tukitoimia, henkilöstöasioita hoitava ja tieto- ja viestintäteknologian tukihenkilöstö mukaan lukien, ei tulisi pitää tässä direktiivissä tarkoitettuna henkilöstönä. Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön toimenpiteitä, kuten tiedotuskampanjoita, käyttöoppaita ja työntekijöiden koulutusohjelmia, joilla tuetaan tietoisuuden lisäämistä tämän direktiivin vaatimuksista pienten ja keskisuurten luotonantajien (pk-yritysten) keskuudessa ja helpotetaan niiden noudattamista.

(69) Jotta voitaisiin parantaa kuluttajien kykyä tehdä tietoon perustuvia päätöksiä lainanotosta ja lainojen vastuullisesta hoidosta, jäsenvaltioiden olisi edistettävä vastuullista lainanottoa ja -hoitoa koskevaa kuluttajavalistusta tukevia toimenpiteitä erityisesti kuluttajaluottosopimusten alalla. Tämä velvoite voitaisiin täyttää ottaen huomioon Euroopan unionin yhdessä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) kanssa laatima talousasioiden tuntemusta koskeva kehys. Erityisen tärkeää on tarjota ohjausta kuluttajille, jotka ottavat kuluttajaluottoa ensimmäistä kertaa ja varsinkin digitaalisilla välineillä. Tässä yhteydessä komission olisi määriteltävä esimerkkejä hyvistä käytännöistä, joiden avulla kehitettäisiin lisää toimenpiteitä kuluttajien taloustietoisuuden parantamiseksi. Komissio voi julkaista tällaisia esimerkkejä hyvistä käytännöistä koordinoidusti muiden unionin säädösten perusteella laadittujen vastaavien kertomusten kanssa.

(70) Koska täytäntöönpanomenettelyllä on merkittävät seuraukset luotonantajille, kuluttajille ja mahdollisesti finanssivakaudelle, on tarpeen kannustaa luotonantajia käsittelemään ilmeneviä luottoriskejä ennakoivasti varhaisessa vaiheessa ja ottamaan käyttöön tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan, että luotonantajat noudattavat riittävää pidättyvyyttä ja pyrkivät mahdollisuuksiensa mukaan tilanteen ratkaisemiseen

muin keinoin ennen täytäntöönpanomenettelyn käynnistämistä. Olisi mahdollisuuksien mukaan löydettävä sellaisia ratkaisuja, joissa otetaan huomioon muun muassa kuluttajan yksilöllinen tilanne, kuluttajan etu ja oikeudet, hänen kykynsä maksaa luotto takaisin sekä asumiskustannusten kohtuullinen tarve ja rajoitetaan kuluttajille maksulaiminlyönneistä aiheutuvia kustannuksia. Jäsenvaltiot eivät saisi estää luottosopimuksen osapuolia sopimasta nimenomaisesti, että liitännäisen luottosopimuksen tarkoittamien tavaroiden tai tällaisten tavaroiden myymisestä saatavan tulon siirtäminen luotonantajalle riittää luoton takaisinmaksuksi.

(71) Lainanhoitojoustotoimenpiteisiin voi sisältyä luottosopimuksen täydellinen tai osittainen jälleenrahoitus tai luottosopimuksen aiempien ehtojen muuttaminen. Tällainen muuttaminen voi sisältää muun muassa luottosopimuksen voimassaoloajan jatkamisen, luottosopimuksen tyypin muuttamisen, maksuerän maksamisen lykkäämisen kokonaan tai osittain tietyltä ajanjaksolta, koron muuttamisen, maksuvapaan kauden tarjoamisen, osittaisen takaisinmaksun, valuutan muuntamisen ja velan osittaisen anteeksiannon ja velan vakautuksen.

(72) Kuluttajat, joilla on vaikeuksia täyttää rahalliset sitoumuksensa, hyötyvät erityisavusta velkojen hallinnassa. Velkaneuvonnan tavoitteena on auttaa taloudellisissa ongelmissa olevia kuluttajia ja opastaa heitä siten, että he voivat mahdollisuuksien mukaan maksaa takaisin maksamattomat velkansa sekä säilyttää kohtuullisen elintason ja ihmisarvonsa. Tämä ammattimaisten toimijoiden, jotka eivät ole luotonantajia, luotonvälittäjiä, joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajia tai luotonhallinnoijia, antama yksilöllinen ja riippumaton apu voi sisältää oikeudellista neuvontaa, varojen hallintaa ja velanhoitoa sekä sosiaalista ja psykologista apua. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että riippumattomien ammattimaisten toimijoiden tarjoamat velkaneuvontapalvelut asetetaan suoraan tai välillisesti kuluttajien saataville ja että kuluttajat, joilla on vaikeuksia maksaa velkansa takaisin, ohjataan velkaneuvontapalveluihin ennen täytäntöönpanomenettelyn aloittamista. Jäsenvaltiot voivat edelleen vapaasti pitää voimassa tai ottaa käyttöön tällaisia palveluja koskevia erityisiä vaatimuksia.

(73) Markkinoiden avoimuuden ja vakauden varmistamiseksi ja kunnes yhdenmukaistamisessa on edetty pidemmälle, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että on toteutettu aiheelliset toimenpiteet luotonantajien ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien sääntelemiseksi tai valvomiseksi.

(74) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että luotonantajiin, jotka eivät ole luottolaitoksia, sovelletaan asianmukaista hyväksyntämenettelyä, johon kuuluu näiden luotonantajien merkitseminen rekisteriin, ja toimivaltaisen viranomaisen suorittamia valvontajärjestelyjä.

(75) Tällä direktiivillä säännellään ainoastaan eräitä velvoitteita, joita luotonvälittäjillä on kuluttajia kohtaan. Jäsenvaltioiden olisi tämän vuoksi voitava vapaasti pitää voimassa tai ottaa käyttöön luotonvälittäjiä koskevia muita velvoitteita, mukaan lukien edellytykset, joilla luotonvälittäjä voi periä maksuja kuluttajalta, joka on pyytänyt hänen palvelujaan.

(76) Luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen mukaisten luotonantajan oikeuksien siirto ei saisi heikentää kuluttajan asemaa. Kuluttajalle olisi myös tiedotettava asianmukaisesti luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen siirtämisestä kolmannelle osapuolelle. Jos alkuperäinen luotonantaja siirronsaajan suostumuksella jatkaa edelleen toimintaansa luotonantajana suhteessa kuluttajaan, siirrosta

tiedottaminen ei kuitenkaan ole kuluttajan kannalta tärkeää. Sen vuoksi olisi liiallista vaatia unionin tasolla, että kuluttajalle on tällaisissa tapauksissa tiedotettava luottosopimuksen siirrosta.

(77) Jäsenvaltioille olisi jätettävä vapaus pitää voimassa tai ottaa käyttöön kollektiivisia tiedottamismuotoja koskevia kansallisia sääntöjä, jos tämä on tarpeen syistä, jotka liittyvät monimutkaisten liiketoimien tehokkuuteen; näitä voivat olla esimerkiksi varojen arvopaperistaminen tai likvidaatio, jotka tapahtuvat pankkien joutuessa hallinnolliseen pakkoselvitystilaan.

(78) Kuluttajilla olisi oltava mahdollisuus käyttää riittäviä ja tehokkaita vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä sellaisten riitojen ratkaisemiseksi, jotka koskevat tässä direktiivissä vahvistettuja oikeuksia ja velvoitteita, tarvittaessa nykyisiä elimiä hyödyntäen. Tämä varmistetaan jo Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2013/11/EU[35] siltä osin kuin on kyse asianomaisista sopimusriidoista. Kuluttajilla olisi kuitenkin oltava mahdollisuus käyttää vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä myös direktiivissä vahvistettuja oikeuksia ja velvollisuuksia koskevissa sopimuksen tekoa edeltävissä riidoissa, jotka liittyvät esimerkiksi ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskeviin vaatimuksiin, neuvontapalveluihin ja luottokelpoisuuden arviointiin sekä myös sellaisten luotonvälittäjien antamiin tietoihin, joille luotonantajat maksavat korvauksen ja joilla ei näin ollen ole suoraa sopimussuhdetta kuluttajiin. Tällaisten vaihtoehtoisten riitojenratkaisumenettelyjen ja niitä tarjoavien elimien olisi noudatettava direktiivissä 2013/11/EU vahvistettuja laatuvaatimuksia.

(79) Jäsenvaltioiden olisi nimettävä toimivaltaiset viranomaiset, joiden tehtävänä on huolehtia tämän direktiivin täytäntöönpanosta, ja varmistettava, että näille toimivaltaisille viranomaisille annetaan kaikki niiden tehtävien hoitamiseen tarvittavat tutkintaa ja täytäntöönpanoa koskevat valtuudet ja riittävät resurssit. Eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä tämän direktiivin mukaisten tehtäviensä suorittamisen kannalta tarpeellista keskinäistä yhteistyötä.

(80) Jäsenvaltioiden olisi annettava säännökset seuraamuksista, joilla puututaan tämän direktiivin perusteella annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen, ja varmistettava niiden täytäntöönpano. Vaikka seuraamusten valinta on jäsenvaltioiden harkinnassa, säädettyjen seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

(81) Nykyiset seuraamuksia koskevat kansalliset säännöt vaihtelevat merkittävästi unionissa. Kaikki jäsenvaltiot eivät etenkään varmista, että laajalle levinneestä rikkomuksesta tai laajalle levinneestä rikkomuksesta, jolla on unioninlaajuinen ulottuvuus, vastuussa oleville elinkeinonharjoittajille voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia sakkoja. Jotta voitaisiin varmistaa, että jäsenvaltioiden viranomaiset voivat määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2394[36] mukaisten koordinoitujen tutkinta- ja täytäntöönpanotoimien kohteena olevista laajalle levinneistä rikkomuksista ja laajalle levinneistä rikkomuksista, joilla on

[35] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63).

[36] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2394, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 kumoamisesta (EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1).

unioninlaajuinen ulottuvuus, olisi otettava käyttöön sakkoja tällaisista rikkomuksista määrättävien seuraamusten yhtenä osana Sen varmistamiseksi, että sakoilla on pelotevaikutus, jäsenvaltioiden olisi vahvistettava kansallisessa lainsäädännössään tällaisista rikkomukista määrättävän sakon enimmäismääräksi vähintään 4 prosenttia luotonantajan, luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan vuotuisesta liikevaihdosta asianomaisessa jäsenvaltiossa tai asianomaisissa jäsenvaltioissa. Tietyissä tapauksissa nämä elinkeinonharjoittajat voivat olla myös yritysryhmä.

(82) Avoimuuden ja kuluttajien luottamuksen lisäämiseksi toimivaltainen viranomainen voi julkistaa hallinnolliset seuraamukset, jotka määrätään tämän direktiivin nojalla hyväksyttyjen toimenpiteiden rikkomisen johdosta, jollei tällainen julkistaminen vakavasti vaaranna finanssimarkkinoita tai aiheuta suhteetonta vahinkoa osapuolille.

(83) Kun otetaan huomioon markkinoiden kehitys digitalisaation ja luottojen rajatylittävän tarjonnan helpottamista koskevan tavoitteen valossa, jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on yhteisten sääntöjen antaminen kuluttajaluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten tiettyjen näkökohtien osalta, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

(84) Komissiolle olisi tämän direktiivin muiden kuin keskeisten osien muuttamiseksi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti todellisen vuosikoron laskemiseen tarvittavien lisäoletusten osalta. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa[37] vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

(85) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman[38] mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjä pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.

(86) Ottaen huomioon niiden muutosten lukumäärä, joita direktiiviin 2008/48/EY on tarpeen tehdä kuluttajaluottojen alan kehityksen vuoksi, ja se, että unionin lainsäädännön olisi oltava selkeää, mainittu direktiivi olisi tämän mukaisesti kumottava ja korvattava tällä direktiivillä.

---

37 EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

38 EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

(87) Jäsenvaltioiden olisi sovellettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on kuusi kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*]. Kun otetaan huomioon covid-19-pandemian aiheuttamat vaikeat taloudelliset olosuhteet ja mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten erityishaasteet, tällaisille yrityksille olisi annettava riittävästi aikaa valmistautua tämän direktiivin soveltamiseen. Näin ollen jäsenvaltioiden olisi mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten osalta sovellettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on 18 kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*].

(88) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725[39] 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja hän on antanut lausunnon XX XXXX[40].

[39] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

[40] …

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tässä direktiivissä vahvistetaan yleinen kehys tiettyjen kuluttajaluottosopimusten ja joukkorahoitusluottopalvelujen muodossa myönnettäviä kuluttajaluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten tiettyjen näkökohtien yhdenmukaistamiseksi.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan luottosopimuksiin.

   Tämän direktiivin 1, 2 ja 3 artiklaa, 5–10 artiklaa, 12–23 artiklaa, 26, 27 ja 28 artiklaa, 30–33 artiklaa, 37 artiklaa ja 39–50 artiklaa sovelletaan myös joukkorahoitusluottopalveluihin, jos kyseisiä palveluja ei tarjoa luotonantaja tai -välittäjä.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin:

   (a) luottosopimukset, joiden vakuutena on kiinnitys kiinteään omaisuuteen tai jäsenvaltiossa yleisesti käytetty muu vastaava vakuus, joka kohdistuu kiinteään asunto-omaisuuteen tai kiinteään asunto-omaisuuteen liittyvään oikeuteen;

   (b) luottosopimukset, joiden tarkoituksena on maa-alueen tai olemassa olevan tai suunnitellun rakennuksen omistusoikeuden hankkiminen tai säilyttäminen;

   (c) luottosopimukset, joissa luoton kokonaismäärä on yli 100 000 euroa;

   (d) luottosopimukset, joilla työnantajat myöntävät työntekijöilleen sivutoimisesti luottoa joko korotta tai todellisella vuosikorolla, joka alittaa markkinoilla vallitsevan korkotason ja jota ei tarjota suurelle yleisölle;

   (e) luottosopimukset, jotka tehdään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU[41] 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyjen sijoituspalveluyritysten tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013[42] 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyjen luottolaitosten kanssa ja joiden tarkoituksena on, että sijoittaja voi suorittaa liiketoimen yhdellä tai useammalla direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevassa C osassa luetellulla rahoitusvälineellä, silloin kun luoton myöntävä sijoituspalveluyritys tai luottolaitos on osallisena tällaisessa liiketoimessa;

---

41 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

42 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

(f) luottosopimukset, jotka ovat seuraus tuomioistuimessa tai muun viranomaisen luona tehdystä sovintoratkaisusta;

(g) luottosopimukset, jotka koskevat maksutonta olemassa olevan velan maksamisen lykkäystä;

(h) luottosopimukset, joissa kuluttajan on vakuutena annettava luotonantajan haltuun jokin tavara ja kuluttajan vastuu rajoitetaan tarkasti kyseiseen vakuutena annettuun tavaraan;

(i) luottosopimukset, jotka koskevat lainoja, joita jonkin säännöksen nojalla myönnetään rajatulle yleisölle yleishyödyllisessä tarkoituksessa markkinoilla vallitsevaa korkoa alemmalla korolla tai korotta taikka muilla ehdoin, jotka ovat markkinoilla vallitsevia ehtoja edullisemmat kuluttajan kannalta;

(j) luottosopimukset, jotka ovat olemassa [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on kuusi kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*]; 23 ja 24 artiklaa, 25 artiklan 1 kohdan toista virkettä, 25 artiklan 2 kohtaa sekä 28 ja 39 artiklaa sovelletaan kuitenkin kaikkiin toistaiseksi voimassa oleviin luottosopimuksiin, jotka ovat olemassa [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on kuusi kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*];

3. Sen estämättä, mitä 2 kohdan c alakohdassa säädetään, tätä direktiiviä sovelletaan sellaisiin vakuudettomiin luottosopimuksiin, joiden luoton kokonaismäärä on yli 100 000 euroa ja joiden tarkoituksena on kiinteän asunto-omaisuuden kunnostaminen luotolla.

4. Luottosopimuksiin, joissa on kyse tili- tai luottorajan ylityksestä, sovelletaan ainoastaan 1, 2, 3, 25 ja 41–50 artiklaa.

5. Jäsenvaltiot voivat säätää, että ainoastaan 1, 2 ja 3 artiklaa, 7 ja 8 artiklaa, 11 artiklaa, 19 artiklaa, 20 artiklaa, 21 artiklan 1 kohdan a–h ja l alakohtaa, 21 artiklan 3 kohtaa, 23 artiklaa, 25 artiklaa ja 28–51 artiklaa sovelletaan luottosopimuksiin, jotka tekee organisaatio, jonka jäseniä voivat olla vain tietyssä paikassa asuvat tai työskentelevät henkilöt, tietyn työnantajan palveluksessa ja tai sen palveluksesta eläkkeellä olevat työntekijät taikka henkilöt, jotka täyttävät kansallisessa lainsäädännössä asetetut edellytykset, joiden mukaan jäsenten välillä katsotaan olevan yhdysside, ja joka täyttää seuraavat edellytykset:

(a) se on perustettu jäsentensä keskinäiseksi hyödyksi;

(b) se ei tuota voittoa muille kuin jäsenilleen;

(c) se täyttää kansallisessa lainsäädännössä vaaditun sosiaalisen tarkoituksen;

(d) se ottaa vastaan ja hoitaa ainoastaan jäsentensä säästöjä ja tarjoaa luotonsaantimahdollisuuksia ainoastaan jäsenilleen;

(e) se tarjoaa luottoja, joiden todellinen vuosikorko on tavanomaista markkinoilla vallitsevaa korkoa alhaisempi tai joiden todelliselle vuosikorolle on kansallisessa lainsäädännössä asetettu yläraja.

Jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta tätä direktiiviä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun organisaation tekemiin luottosopimuksiin, jos kaikkien sen tekemien voimassa olevien luottosopimusten kokonaisarvo on vähäpätöinen suhteessa kaikkien siinä jäsenvaltiossa, jossa organisaatio sijaitsee, voimassa olevien luottosopimusten kokonaisarvoon ja jos kaikkien tällaisten organisaatioiden kyseisessä jäsenvaltiossa tekemien kaikkien voimassa olevien luottosopimusten kokonaisarvo on alle

1 prosentti kaikkien kyseisessä jäsenvaltiossa tehtyjen voimassa olevien luottosopimusten kokonaisarvosta.

Jäsenvaltioiden on vuosittain tarkasteltava uudelleen, täyttyvätkö tällaisen toisessa alakohdassa tarkoitetun vapautuksen soveltamisen edellytykset edelleen, ja toteutettava tarvittavat toimet vapautuksen peruuttamiseksi, jos ne katsovat, etteivät edellytykset enää täyty.

6. Jäsenvaltiot voivat säätää, että vain 1, 2 ja 3 artiklaa, 7 ja 8 artiklaa, 11 artiklaa, 19 ja 20 artiklaa, 21 artiklan 1 kohdan a–h, l ja r alakohtaa, 21 artiklan 3 kohtaa, 23 artiklaa, 25 artiklaa 28–38 artiklaa ja 40–50 artiklaa sovelletaan luottosopimuksiin, joissa edellytetään luotonantajan ja kuluttajan sopivan maksujen lykkäämistä tai takaisinmaksua koskevista järjestelyistä silloin, kun kuluttaja ei ole noudattanut alkuperäistä luottosopimusta, ja jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

(a) järjestelyn avulla vältetään todennäköisesti kuluttajan sopimuksen noudattamatta jättämistä koskeva tuomioistuinmenettely;

(b) ehdot eivät kuluttajan suostuessa järjestelyyn muuttuisi kuluttajan kannalta epäedullisemmiksi kuin ne, joista on määrätty alkuperäisessä luottosopimuksessa.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

(1) ’kuluttajalla’ luonnollista henkilöä, joka toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino-, liike- tai ammattitoimintaansa;

(2) ’luotonantajalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka elinkeino-, liike- tai ammattitoiminnassaan myöntää tai lupaa myöntää luottoja;

(3) ’luottosopimuksella’ sopimusta, jonka mukaan luotonantaja myöntää tai lupaa myöntää kuluttajalle luottoa maksun lykkäyksen, lainan tai muun vastaavan taloudellisen järjestelyn muodossa, lukuun ottamatta palvelun jatkuvaa suorittamista tai samantyyppisten tavaroiden jatkuvaa toimittamista koskevia sopimuksia, joiden mukaan kuluttaja maksaa palvelut tai tavarat niiden toimittamisen ajan maksuerissä;

(4) ’joukkorahoitusluottopalveluilla’ palveluja, joita joukkorahoitusalusta tarjoaa kuluttajaluoton myöntämisen helpottamiseksi;

(5) ’kuluttajalle aiheutuvilla luoton kokonaiskustannuksilla’ kaikkia kustannuksia, mukaan luettuina korko, palkkiot, verot ja muunlaiset maksut, jotka kuluttajan on maksettava luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen yhteydessä ja jotka ovat luotonantajan tiedossa, mikäli kyse on luottosopimuksista, tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan tiedossa, mikäli kyse on joukkorahoitusluottopalveluista, notaarikuluja lukuun ottamatta; kuluttajalle aiheutuviin luoton kokonaiskustannuksin kuuluvat myös luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin liittyvien lisäpalveluiden kustannukset, jos tällaisia lisäpalveluja koskevan sopimuksen tekeminen on pakollista luoton saamiseksi joko yleensä tai markkinoiduin ehdoin,

(6) ’kuluttajan maksettavaksi tulevalla kokonaismäärällä’ luoton kokonaismäärän ja kuluttajalle aiheutuvien luoton kokonaiskustannusten yhteismäärää;

(7) ’todellisella vuosikorolla’ kuluttajalle aiheutuvia luoton kokonaiskustannuksia ilmaistuna luoton kokonaismäärälle laskettuna vuosikorkona, johon soveltuvissa tapauksissa sisältyy 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kustannukset;

(8) ’lainakorolla’ korkoa, joka ilmoitetaan nostetun luoton määrään vuositasolla sovellettuna kiinteänä tai vaihtuvana prosenttilukuna;

(9) ’kiinteällä lainakorolla’ luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan ja kuluttajan luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa sopimaa lainakorkoa luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen koko voimassaoloajaksi tai luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan ja kuluttajan luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalveluissa tietyiksi kausiksi sopimia useita lainakorkoja, jotka asetetaan ainoastaan määrättyä kiinteää prosenttilukua käyttäen. Jos kaikkia lainakorkoja ei määritellä luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa, lainakoron katsotaan olevan kiinteä vain niinä kausina, joina lainakorko on määritelty ainoastaan luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekohetkellä sovittuna tiettynä kiinteänä prosenttilukuna;

(10) ’luoton kokonaismäärällä’ luottorajaa tai luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen mukaisesti käyttöön annettavaa kokonaismäärää;

(11) ’pysyvällä välineellä’ välinettä, jonka avulla kuluttaja voi tallentaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat helposti saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen tulostamisen muuttumattomina;

(12) ’luotonvälittäjällä’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ei toimi luotonantajana tai notaarina ja joka ei suoraan tai välillisesti pelkästään tutustuta kuluttajaa luotonantajaan ja joka elinkeino-, liike- tai ammattitoiminnassaan rahallista tai muuna taloudellisena etuna sovittua maksua vastaan:

   (a) esittelee tai tarjoaa kuluttajille luottosopimuksia;

   (b) avustaa kuluttajia tekemällä luottosopimusten suhteen muita kuin a alakohdassa tarkoitettuja valmisteluja tai muita sopimuksen tekoa edeltäviä hallinnointitoimia; tai

   (c) tekee luotonantajan puolesta luottosopimuksia kuluttajien kanssa;

(13) ’ennen sopimuksen tekoa annettavilla tiedoilla’ tietoja, joita kuluttaja tarvitsee voidakseen vertailla erilaisia luottotarjouksia ja tehdä tietoon perustuvan päätöksen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemisestä;

(14) ’profiloinnilla’ asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 4 kohdassa määriteltyä henkilötietojen automaattista käsittelyä;

(15) ’etäviestintävälineellä’ direktiivin 2002/65/EY 2 artiklan e alakohdassa määriteltyä etäviestintävälinettä;

(16) ’kytkykaupalla’ luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista tai myyntiä samassa paketissa muiden erillisten finanssituotteiden tai -palvelujen kanssa siten, että kuluttajalle ei tarjota luottosopimusta tai joukkorahoitusluottopalveluja erikseen;

(17) ’yhdistetyllä tarjouksella’ luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista tai myyntiä samassa paketissa muiden erillisten finanssituotteiden tai -palvelujen kanssa siten, että luottosopimusta tai joukkorahoitusluottopalveluja tarjotaan kuluttajalle myös erikseen mutta ei välttämättä samoin ehdoin kuin silloin, kun sitä tarjotaan yhdistettynä näihin muihin tuotteisiin tai palveluihin;

(18) ’neuvontapalveluilla’ kuluttajalle annettavia luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin liittyvää päätöksentekoa koskevia henkilökohtaisia suosituksia, jotka eivät ole osa luotonmyöntöprosessia eivätkä osa 12 kohdassa määriteltyä luotonvälittäjän toimintaa;

(19) ’tilinylitysmahdollisuudella’ nimenomaista luottosopimusta, jossa luotonantaja antaa kuluttajan saataville varoja, jotka ylittävät kuluttajan käyttelytilin saldon;

(20) ’tili- tai luottorajan ylityksellä’ hiljaisesti hyväksyttyä tilinylitystä, jossa luotonantaja antaa kuluttajan saataville varoja, jotka ylittävät kuluttajan käyttelytilin saldon tai sovitun tilinylitysmahdollisuuden;

(21) ’liitännäisellä luottosopimuksella’ luottosopimusta tai joukkorahoitusluottopalveluja, jossa

(a) kyseinen luotto tai palvelut käytetään yksinomaan tietyn tavaran toimittamista tai tietyn palvelun suorittamista koskevan sopimuksen rahoittamiseen, ja

(b) nämä kaksi sopimusta muodostavat objektiivisesti katsottuna kaupallisen kokonaisuuden; kaupallisen kokonaisuuden katsotaan olevan olemassa, kun tavaroiden toimittaja tai palveluiden suorittaja rahoittaa itse kuluttajalle myönnettävän luoton tai – kolmannen osapuolen rahoittaessa luoton – kun luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja hyödyntää tavaroiden toimittajan tai palveluiden suorittajan palveluita luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemisen tai valmistelun yhteydessä taikka tietyt tavarat tai tietyn palvelun suorittaminen on nimenomaisesti yksilöity luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalveluissa.

(22) ’ennenaikaisella takaisinmaksulla’ kuluttajan luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen mukaisten velvollisuuksien täysimääräistä tai osittaista täyttämistä;

(23) ’joukkorahoitusalustalla’ asetuksen (EU) 2020/1503 2 artiklan d kohdassa määriteltyä joukkorahoitusalustaa;

(24) ’uusiutuvalla luottojärjestelyllä’ luotonantajan tekemää luottosopimusta, joka antaa kuluttajalle mahdollisuuden nostaa varoja, maksaa niitä takaisin ja nostaa niitä uudelleen;

(25) ’velkaneuvontapalveluilla’ henkilökohtaista teknistä, oikeudellista tai psykologista apua, jota riippumattomat ammattimaiset toimijat antavat sellaisten kuluttajien hyväksi, joilla on tai saattaa olla vaikeuksia täyttää rahalliset sitoumuksensa.

4 artikla

Euroina ilmoitettujen määrien muuntaminen kansalliseksi valuutaksi

1. Tätä direktiiviä sovellettaessa niiden jäsenvaltioiden, jotka muuntavat euroina ilmoitetut määrät kansalliseksi valuutakseen, on käytettävä muuntamisessa ensi vaiheessa direktiivin voimaantuloajankohtana voimassa olevaa vaihtokurssia.

2. Jäsenvaltiot voivat pyöristää 1 kohdassa tarkoitetun muuntamisen tuloksena saadut määrät edellyttäen, että pyöristys on enintään 10 euroa.

5 artikla

Velvoite antaa kuluttajille tietoja maksutta

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun kuluttajille annetaan tietoja tämän direktiivin mukaisesti, tiedot annetaan heille maksutta.

6 artikla

Syrjintäkielto

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luoton myöntämisen edellytykset eivät syrji unionissa laillisesti asuvia kuluttajia heidän kansalaisuutensa tai asuinpaikkansa perusteella tai minkään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklassa tarkoitetun syyn vuoksi kuluttajien pyytäessä, tehdessä tai pitäessä luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevia sopimuksia unionissa.

II LUKU

ENNEN LUOTTOSOPIMUKSEN TAI JOUKKORAHOITUSLUOTTOPALVELUJEN TARJOAMISTA KOSKEVAN SOPIMUKSEN TEKEMISTÄ ANNETTAVAT TIEDOT

7 artikla

Luottosopimusten ja joukkorahoitusluottopalvelujen mainonta ja markkinointi

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimuksia ja joukkorahoitusluottopalveluja koskeva mainonta- ja markkinointiviestintä on asiallista ja selkeää ja että se ei ole harhaanjohtavaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2005/29/EY soveltamista. Tällaisessa mainonnassa ja markkinointiviestinnässä on kiellettävä sellaisten sanamuotojen käyttö, jotka voivat herättää kuluttajassa vääriä odotuksia luoton saatavuudesta tai kustannuksista.

8 artikla

Luottosopimusten ja joukkorahoitusluottopalvelujen mainonnassa ilmoitettavat vakiotiedot

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja koskeva mainonta, jossa ilmoitetaan korko tai mitä hyvänsä muita kuluttajalle aiheutuvia luoton kustannuksia koskevia lukuja, sisältää tämän artiklan mukaiset vakiotiedot.

Tätä velvollisuutta ei sovelleta, jos kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan ilmoittamaan todellinen vuosikorko luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja koskevassa mainonnassa, jossa ei ilmoiteta korkoa tai kuluttajalle aiheutuvia ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja luoton kustannuksia koskevia lukuja.

2. Vakiotietojen on oltava helposti luettavissa tai tarvittaessa selvästi kuultavissa ja mukautettuja mainonnassa käytettävän viestimen teknisiin rajoitteisiin, ja niissä on viitattava kaikkiin seuraaviin seikkoihin selkeästi, tiiviisti ja näkyvästi edustavan esimerkin avulla:

   (a) luoton korko, kiinteänä tai vaihtuvana tai molempina, sekä yksityiskohtaiset tiedot kaikista sovellettavista maksuista, jotka sisältyvät kuluttajalle aiheutuviin kokonaisluottokustannuksiin;

   (b) luoton kokonaismäärä;

   (c) todellinen vuosikorko;

   (d) tapauksen mukaan luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen kesto;

   (e) jos on kyse tietyn tavaran tai palvelun maksun lykkäyksenä myönnettävästä luotosta, käteishinta ja mahdollisten ennakkomaksujen määrä;

   (f) tapauksen mukaan kuluttajan maksettava kokonaismäärä ja maksuerien määrä.

   Erityisissä ja perustelluissa tapauksissa, joissa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen vakiotietojen toimittamiseen käytetty viestin ei mahdollista tietojen visuaalista esittämistä, ensimmäisen alakohdan e ja f alakohtaa ei sovelleta.

3. Jos luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin liittyvää lisäpalvelua koskevan sopimuksen tekeminen on pakollinen edellytys luoton saamiseksi joko yleensä tai markkinoiduin ehdoin eikä tämän palvelun kustannuksia voida määrittää ennakkoon, vakiotiedoissa on yhdessä 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetun todellisen vuosikoron kanssa mainittava selkeästi, tiiviisti ja näkyvästi velvollisuus tehdä tällainen sopimus.

9 artikla

Yleiset tiedot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajat tai tapauksen mukaan luotonvälittäjät tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat asettavat luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja koskevat selkeät ja ymmärrettävät yleiset tiedot aina kuluttajien saataville paperilla tai muulla pysyvällä välineellä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin yleisiin tietoihin kuuluvat ainakin seuraavat tiedot:

   (a) tietojen antajan henkilöllisyys, käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;

   (b) tarkoitus, joihin luottoa voidaan käyttää;

   (c) luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen mahdollinen kesto;

   (d) tarjolla olevat lainakorkotyypit (kiinteä tai vaihtuva tai molemmat) sekä lyhyt kuvaus kiinteän ja vaihtuvan koron ominaisuuksista ja niiden merkityksestä kuluttajalle;

(e) edustava esimerkki luoton kokonaismäärästä, luotosta kuluttajalle aiheutuvista kokonaiskustannuksista, kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaismäärästä ja todellisesta vuosikorosta;

(f) tieto mahdollisista luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen yhteydessä maksettavista lisäkustannuksista, jotka eivät sisälly kuluttajalle aiheutuviin luoton kokonaiskustannuksiin;

(g) tietoa eri vaihtoehdoista, joita voidaan käyttää maksettaessa luotto takaisin luotonantajalle (mukaan luettuna säännöllisesti suoritettavien maksuerien lukumäärä, maksuvälit ja suuruus);

(h) selvitys ennenaikaiseen takaisinmaksuun välittömästi liittyvistä ehdoista;

(i) selvitys peruuttamisoikeudesta;

(j) tieto lisäpalveluista, jotka kuluttaja joutuu ostamaan luoton saamiseksi tai sen saamiseksi markkinoiduin ehdoin, ja soveltuvissa tapauksissa maininta siitä, että lisäpalvelut voi ostaa palveluntarjoajalta, joka ei ole luotonantaja; ja

(k) yleinen varoitus mahdollisista seurauksista, jotka aiheutuvat luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin liittyvien sitoumusten täyttämättä jättämisestä.

10 artikla

Ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ja tapauksen mukaan luotonvälittäjä tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja antaa kuluttajalle luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan tarjoamien luottoehtojen ja tarvittaessa kuluttajan ilmaisemien toiveiden ja antamien tietojen pohjalta ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot, joita tämä tarvitsee voidakseen vertailla eri tarjouksia ja tehdä tietoon perustuvan päätöksen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemisestä. Tällaiset ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot on annettava kuluttajalle vähintään yksi päivä ennen kuin kuluttaja tulee luottosopimuksen tai -tarjouksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tai sitä koskevan tarjouksen sitomaksi.

   Jos ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot annetaan myöhemmin kuin yksi päivä ennen kuin kuluttaja tulee sidotuksi luottosopimukseen tai -tarjoukseen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevaan sopimukseen tai sitä koskevaan tarjoukseen, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ja tapauksen mukaan luotonvälittäjä ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja lähettävät paperilla tai muulla pysyvällä välineellä kuluttajalle muistutuksen mahdollisuudesta peruuttaa luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelut sekä peruuttamisen yhteydessä 26 artiklan mukaisesti noudatettavasta menettelystä. Muistutus on toimitettava kuluttajalle yhden päivän kuluessa luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemisestä tai luottotarjouksen hyväksymisestä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot on toimitettava paperilla tai muulla pysyvällä välineellä liitteessä I esitetyllä ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeella. Kaikki tiedot on esitettävä yhtä näkyvästi. Luotonantajan katsotaan täyttäneen tässä kohdassa ja

direktiivin 2002/65/EY 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt tiedonantovaatimukset, jos hän on toimittanut ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa on mainittava kaikki seuraavat tiedot:

(a) luottotyyppi;

(b) luotonantajan henkilöllisyys, käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä tapauksen mukaan sopimuksen tekoon osallistuneen luotonvälittäjän ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan henkilöllisyys, käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;

(c) luoton kokonaismäärä ja sen nostoa koskevat ehdot;

(d) luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen kesto;

(e) tavarat tai palvelut ja niiden käteishinta, kun kyse on tiettyjen tavaroiden tai palvelujen maksun lykkäyksenä myönnettävästä luotosta tai liitännäisestä luottosopimuksesta;

(f) lainakorko tai kaikki lainakorot, jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja, kunkin lainakoron soveltamista koskevat ehdot ja, mikäli ne ovat käytettävissä, kuhunkin alkuperäiseen lainakorkoon sovellettava indeksi tai viitekorko sekä kunkin lainakoron muuttumiseen liittyvät kaudet, ehdot ja menettelyt;

(g) todellinen vuosikorko ja kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä edustavan esimerkin avulla esitettynä siten, että mainitaan kaikki kyseisen koron laskemiseen käytetyt oletukset; Jos kuluttaja on ilmoittanut luotonantajalle tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalle yhdestä tai useammasta haluamansa luoton osatekijästä, kuten luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen kestosta ja luoton kokonaismäärästä, luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on otettava nämä osatekijät huomioon.

(h) jos luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalveluissa on sovittu eri luotonnostotavoista, joihin sovelletaan erisuuruisia maksuja tai lainakorkoja, ja jos luotonantaja soveltaa liitteessä IV olevan II osan b kohdan mukaista olettamaa, ilmoitus siitä, että muut luotonnostojärjestelyt voivat kyseisentyyppisessä luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalveluissa johtaa suurempaan todelliseen vuosikorkoon;

(i) kuluttajan suoritettaviksi tulevien maksujen suuruus, lukumäärä ja maksuvälit sekä tarvittaessa järjestys, jonka mukaisesti maksut osoitetaan eri saatavien lyhentämiseksi silloin, kun saatavista peritään erisuuruisia lainakorkoja;

(j) mahdolliset tilinhoitomaksut yhdestä tai useammasta pakollisesta tilistä, joille kirjataan sekä maksu- että luotonnostotapahtumat, sellaisen maksuvälineen käyttömaksut, jota käytetään sekä maksujen suorittamiseen että luoton nostamiseen, ja kaikki luottosopimuksesta tai joukkorahoitusluottopalveluista aiheutuvat muut maksut sekä ehdot, joiden mukaisesti mitä tahansa näistä maksuista voidaan muuttaa;

(k) mahdolliset kustannukset, jotka kuluttajan on maksettava notaarille luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemisestä;

(l) mahdollinen velvollisuus tehdä luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin liittyvä lisäpalvelua koskeva sopimus, jos tällaisen sopimuksen tekeminen on pakollinen edellytys luoton saamiseksi joko yleensä tai markkinoiduin ehdoin;

(m) viivästyskorko ja sen mukauttamista koskevat järjestelyt sekä mahdolliset sopimusehtojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat maksut;

(n) varoitus maksulaiminlyönnin tai maksuviivästyksen seuraamuksista;

(o) mahdollisesti vaadittavat vakuudet;

(p) peruuttamisoikeus;

(q) oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun ja tiedot luotonantajan mahdollisesta oikeudesta saada tästä korvausta sekä tavasta, jolla tämä korvaus määritetään;

(r) kuluttajan oikeus saada 19 artiklan 2 kohdan mukaisesti välittömästi ja maksutta tieto luottokelpoisuuden arvioimiseksi tietokantaan tehdyn haun tuloksesta;

(s) kuluttajan oikeus saada tämän artiklan 8 kohdan mukaisesti pyynnöstä maksutta luottosopimusluonnos tai luonnos joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevasta sopimuksesta, edellyttäen, että luotonantaja on pyynnön esittämishetkellä halukas tekemään luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen kuluttajan kanssa;

(t) tapauksen mukaan maininta siitä, että hinta on yksilöity automaattisen tietojenkäsittelyn perusteella, profilointi mukaan luettuna;

(u) mahdollinen ajanjakso, jonka ajan tämän artiklan mukaisesti annetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot sitovat luotonantajaa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajaa;

(v) mahdollisuus käyttää tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä ja se, miten niitä käytetään.

Kun luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalveluissa viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1011[43] 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määriteltyyn vertailuarvoon, luotonantajan tai tapauksen mukaan luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on ilmoitettava kuluttajalle vertailuarvon nimi ja sen hallinnoijan nimi sekä mahdolliset vaikutukset kuluttajaan erillisessä asiakirjassa, joka voidaan liittää ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeeseen.

4. Samalla kun kuluttajalle toimitetaan ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomake, luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on toimitettava kuluttajalle liitteessä II

[43] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1011, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta (EUVL L 171, 29.6.2016, s. 1).

esitetty ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomake, jossa on seuraavat ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot:

(a) luoton kokonaismäärä;

(b) luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen kesto;

(c) lainakorko tai kaikki lainakorot, jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja;

(d) todellinen vuosikorko ja kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä;

(e) tavarat tai palvelut ja niiden käteishinta, kun kyse on tiettyjen tavaroiden tai palvelujen maksun lykkäyksenä myönnettävästä luotosta tai liitännäisestä luottosopimuksesta;

(f) maksuviivästyksestä aiheutuvat kulut;

5. ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeessa ja ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomakkeessa esitettävien tietojen on oltava yhdenmukaiset. Niiden on oltava selvästi luettavissa ja niissä on otettava huomioon sen välineen tekniset rajoitukset, jolla ne esitetään. Tiedot on esitettävä asianmukaisella ja sopivalla tavalla eri kanavissa.

Kaikki lisätiedot, jotka luotonantaja mahdollisesti antaa kuluttajalle, on annettava erillisessä asiakirjassa, joka voidaan liittää ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeeseen tai ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomakkeeseen.

6. Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa säädetään, jos yhteydenotoissa käytetään puhelinviestintää direktiivin 2002/65/EY 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla, on mainitun direktiivin 3 artiklan 3 kohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan mukaisen kuvauksen rahoituspalvelun pääasiallisista ominaisuuksista kuitenkin sisällettävä ainakin tämän artiklan 3 kohdan c, d, e, f ja i alakohdassa tarkoitetut seikat sekä todellinen vuosikorko edustavan esimerkin avulla esitettynä, samoin kuin kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä.

7. Jos sopimus on kuluttajan pyynnöstä tehty käyttäen etäviestintävälinettä, jonka avulla tietoja ei voida toimittaa tämän artiklan mukaisesti, luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on toimitettava kuluttajalle ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomake ja ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomake välittömästi luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemisen jälkeen.

8. Luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on kuluttajan pyynnöstä toimitettava kuluttajalle ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen ja ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomakkeen lisäksi maksutta jäljennös luottosopimusluonnoksesta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen luonnoksesta edellyttäen, että luotonantaja on pyynnön esittämishetkellä halukas tekemään luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen kuluttajan kanssa.

9. Jos kyse on luottosopimuksista tai joukkorahoitusluottopalveluista, joiden mukaan kuluttajan suorittamat maksut eivät johda välittömään luoton kokonaismäärän

vastaavaan lyhenemiseen vaan ne käytetään pääoman kartuttamiseen luottosopimuksessa, joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa tai lisäsopimuksessa vahvistettuina ajanjaksoina ja siinä määrätyin ehdoin, luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on 1 kohdassa tarkoitetuissa ennen sopimuksen tekoa annettavissa tiedoissa ilmaistava selkeästi ja tiiviisti, että tällaisessa luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalveluissa ei taata luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalveluiden mukaisesti nostetun luoton kokonaismäärän takaisinmaksua, paitsi jos tällainen takuu annetaan nimenomaisesti.

10. Tätä artiklaa ei sovelleta tavaroiden toimittajiin tai palveluiden suorittajiin, jotka toimivat luotonvälittäjinä vain sivutoimisesti. Tämä ei rajoita luotonantajan tai tapauksen mukaan luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että kuluttaja saa tässä artiklassa tarkoitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot.

11 artikla

Edellä 2 artiklan 5 tai 6 kohdassa tarkoitettuja luottosopimuksia koskevat ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot

1. Edellä 2 artiklan 5 tai 6 kohdassa tarkoitettujen luottosopimusten osalta 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot on 10 artiklan 2 kohdasta poiketen toimitettava paperilla tai muulla pysyvällä välineellä liitteessä III esitetyllä ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeella. Kaikki tässä lomakkeessa annettavat tiedot on esitettävä yhtä näkyvästi. Luotonantajan katsotaan täyttäneen tässä kohdassa ja direktiivin 2002/65/EY 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt tiedonantovaatimukset, jos hän on toimittanut ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen.

2. Edellä 2 artiklan 5 tai 6 kohdassa tarkoitettujen luottosopimusten osalta 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa on 10 artiklan 3 kohdasta poiketen mainittava kaikki seuraavat seikat:

   (a) luottotyyppi;

   (b) luotonantajan henkilöllisyys, käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä tapauksen mukaan sopimuksen tekoon osallistuneen luotonvälittäjän henkilöllisyys, käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;

   (c) luoton kokonaismäärä;

   (d) luottosopimuksen kesto;

   (e) lainakorko sekä lainakoron soveltamista koskevat ehdot, alkuperäiseen lainakorkoon sovellettava indeksi tai viitekorko, luottosopimuksen tekohetkestä alkaen sovellettavat maksut ja mahdolliset ehdot, joiden mukaan näitä maksuja voidaan muuttaa;

   (f) todellinen vuosikorko edustavien esimerkkien avulla esitettynä mainiten kaikki kyseisen koron laskemiseen käytettävät oletukset;

   (g) kuluttajan suoritettaviksi tulevien maksujen suuruus, lukumäärä ja maksuvälit sekä tarvittaessa järjestys, jonka mukaisesti maksut osoitetaan eri saatavien lyhentämiseksi silloin, kun saatavista peritään erisuuruisia lainakorkoja;

   (h) luottosopimuksen päättämistä koskevat ehdot ja menettely;

(i) oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun ja tiedot luotonantajan mahdollisesta oikeudesta saada tästä korvausta sekä tavasta, jolla tämä korvaus määritetään.

(j) tapauksen mukaan maininta siitä, että kuluttajaa voidaan milloin tahansa vaatia maksamaan takaisin luoton koko määrä;

(k) viivästyskorko ja sen mukauttamista koskevat järjestelyt sekä mahdolliset sopimusehtojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat maksut;

(l) kuluttajan oikeus saada 19 artiklan 2 kohdan mukaisesti välittömästi ja maksutta tieto luottokelpoisuuden arvioimiseksi tietokantaan tehdyn haun tuloksesta;

(m) tapauksen mukaan maininta siitä, että hinta on yksilöity automaattisen tietojenkäsittelyn perusteella, profilointi mukaan luettuna;

(n) mahdollinen ajanjakso, jonka ajan tämän artiklan mukaisesti annetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot sitovat luotonantajaa;

(o) mahdollisuus käyttää tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä ja se, miten niitä käytetään.

3. Samalla kun kuluttajalle toimitetaan ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomake, luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän on toimitettava kuluttajalle liitteessä II esitetty ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomake.

4. ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeessa ja ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomakkeessa esitettyjen tietojen on oltava yhdenmukaiset. Niiden on oltava selvästi luettavissa ja niissä on otettava huomioon sen välineen tekniset rajoitukset, jolla ne esitetään. Tiedot on esitettävä asianmukaisella ja sopivalla tavalla eri kanavissa.

5. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, käytettäessä direktiivin 2002/65/EY 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua puhelinviestintää on kyseisen direktiivin 3 artiklan 3 kohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan nojalla annettavassa rahoituspalvelun pääasiallisten ominaisuuksien kuvauksessa ilmoitettava ainakin tämän artiklan 2 kohdan c–f ja l alakohdassa tarkoitetut seikat.

6. Luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän on kuluttajan pyynnöstä toimitettava kuluttajalle ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen ja ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomakkeen lisäksi maksutta jäljennös luottosopimusluonnoksesta edellyttäen, että luotonantaja on pyynnön esittämishetkellä halukas tekemään luottosopimuksen kuluttajan kanssa.

7. Jos sopimus on kuluttajan pyynnöstä tehty käyttäen etäviestintävälinettä, jonka avulla tietoja ei voida toimittaa tämän artiklan mukaisesti, luotonantajan on välittömästi luottosopimuksen tekemisen jälkeen toimitettava kuluttajalle ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomake ja ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto” -lomake.

8. Tätä artiklaa ei sovelleta tavaroiden toimittajiin tai palveluiden suorittajiin, jotka toimivat luotonvälittäjinä vain sivutoimisesti. Tämä ei rajoita luotonantajan tai tapauksen mukaan joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että kuluttaja saa tässä artiklassa tarkoitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot.

12 artikla

Riittävät selvitykset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat antavat kuluttajalle riittävät selvitykset ehdotetuista luottosopimuksista tai joukkorahoitusluottopalveluista ja mahdollisista lisäpalveluista, jotta kuluttaja voi arvioida, soveltuvatko ehdotetut luottosopimukset tai joukkorahoitusluottopalvelut ja lisäpalvelut hänen tarpeisiinsa ja taloudelliseen tilanteeseensa. Selvityksiin on sisällytettävä seuraavat seikat:

   (a) tämän direktiivin 10, 11 ja 38 artiklassa tarkoitetut tiedot;

   (b) tarjottujen luottosopimuksen, joukkorahoitusluottopalvelujen tai lisäpalvelujen olennaiset ominaisuudet;

   (c) tarjotuista luottosopimuksesta, joukkorahoitusluottopalveluista tai lisäpalveluista kuluttajalle mahdollisesti aiheutuvat erityiset vaikutukset, mukaan lukien kuluttajalle maksulaiminlyönnistä tai maksuviivästyksistä aiheutuvat seuraamukset;

   (d) siinä tapauksessa, että lisäpalveluita tarjotaan yhdessä luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen kanssa, tieto siitä, voiko kunkin tarjoukseen sisältyvän palvelun lopettaa erikseen, sekä tieto kuluttajalle tällaisesta lopettamisesta aiheutuvista seuraamuksista.

2. Jäsenvaltiot voivat mukauttaa 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta sen osalta, miten selvitykset on annettava ja missä määrin niitä on annettava seuraavien seikkojen osalta:

   (a) luoton tarjoamistilanteen olosuhteet;

   (b) henkilö, jolle luottoa tarjotaan;

   (c) tarjotun luoton luonne.

13 artikla

Automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvat yksilölliset tarjoukset

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun kuluttajille esitetään profilointiin tai muunlaiseen henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn perustuva yksilöllinen tarjous, luotonantajat, luotonvälittäjät ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat ilmoittavat siitä heille.

III LUKU

KYTKYKAUPPA JA YHDISTETYT TARJOUKSET, LISÄPALVELUITA KOSKEVA SUOSTUMUS, NEUVONTAPALVELUT JA EI-TOIVOTTU LUOTTOJEN MYYNTI

14 artikla

Kytkykauppa ja yhdistetyt tarjoukset

1. Jäsenvaltiot voivat sallia yhdistetyt tarjoukset mutta eivät kytkykauppaa.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, ja sanotun rajoittamatta kilpailulainsäädännön soveltamista, jäsenvaltiot voivat sallia, että luotonantajat tai

joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat edellyttävät kuluttajan avaavan tai pitävän voimassa maksu- tai säästötilin, kun tällaisen tilin ainoa tarkoitus on jokin seuraavista:

(a) pääoman kokoaminen luoton takaisinmaksua varten;

(b) luoton hoito;

(c) varojen yhdistäminen luoton saantia varten;

(d) lisävakuuden tarjoaminen luotonantajalle maksujen laiminlyönnin varalta.

3. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia kytkykaupan, jos luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja pystyy osoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle, että kytkykauppana tarjottavat tuotteet tai vastaavin ehdoin tarjotut tuoteryhmät tuottavat kuluttajille selkeää hyötyä, kun otetaan asianmukaisesti huomioon markkinoilla tarjolla olevien merkityksellisten tuotteiden saatavuus ja hinnat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kilpailulainsäädännön soveltamista.

4. Jäsenvaltiot voivat sallia luotonantajien tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien edellyttävän, että kuluttajalla on luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin liittyvä asiaankuuluva vakuutussopimus, ottaen huomioon oikeasuhteisuutta koskevat näkökohdat. Tällöin jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on hyväksyttävä muun vakuutuksenantajan kuin luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan ensisijaisen yhteistyötahon tarjoama vakuutussopimus, mikäli kyseisen vakuutussopimuksen sisältämä vakuutusturva on tasoltaan vastaava kuin luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan ehdottamassa vakuutuksessa, muuttamatta kuluttajalle tarjotun luoton ehtoja.

15 artikla

Lisäpalvelujen ostamista koskeva päätelty suostumus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajat, luotonvälittäjät ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat eivät päättele kuluttajien suostuvan sellaisten lisäpalvelujen ostamiseen, jotka esitetään oletusvaihtoehdoilla. Oletusvaihtoehtoja ovat muun muassa valmiiksi rastitetut ruudut.

2. Kuluttajan lisäpalvelujen ostamista koskeva suostumus on annettava selkeästi suostumusta ilmaisevalla toimella, josta käy ilmi kuluttajan vapaaehtoinen, yksilöity, tietoinen ja yksiselitteinen tahdonilmaisu, jolla hän hyväksyy ruutuihin liittyvän merkityksen ja sisällön.

16 artikla

Neuvontapalvelut

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ja tapauksen mukaan luotonvälittäjä ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja ilmoittaa kuluttajalle kunkin liiketoimen yhteydessä nimenomaisesti, tarjotaanko kuluttajalle neuvontapalveluja tai voidaanko niitä tarjota.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ja tapauksen mukaan luotonvälittäjä ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja toimittavat kuluttajalle

ennen neuvontapalvelujen tarjoamista tai tällaisten palvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemistä seuraavat tiedot paperilla tai muulla pysyvällä välineellä:

(a) ilmoitus siitä, perustuuko suositus vain niiden oman tuotevalikoimaan vai markkinoilla tarjolla olevaan laajaan tuotevalikoimaan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti;

(b) tapauksen mukaan tieto maksusta, joka kuluttajan on maksettava neuvontapalvelusta, tai, jos tällaisen maksun määrää ei voida määrittää tietojen antamishetkellä, maksun laskentamenetelmä.

Ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut tiedot voidaan antaa kuluttajalle ennen sopimusta annettavien lisätietojen muodossa 10 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

3. Jos kuluttajille tarjotaan neuvontapalveluja, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat

(a) hankkivat tarvittavat tiedot kuluttajan taloudellisesta tilanteesta sekä hänen luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin liittyvistä toiveistaan ja tavoitteistaan, jotta luotonantaja, luotonvälittäjä tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja voi suosittaa kuluttajalle sopivia luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja;

(b) arvioivat kuluttajan taloudellisen tilanteen sekä hänen tarpeensa a alakohdassa tarkoitettujen arviointiajankohtana ajantasaisten tietojen perusteella ottaen huomioon kohtuulliset oletukset kuluttajan taloudelliseen tilanteeseen kohdistuvista riskeistä suositellun luottosopimuksen tai suositeltujen luottosopimusten tai joukkorahoitusluottopalvelujen voimassaoloaikana;

(c) ottavat huomioon riittävän suuren määrän tuotevalikoimassaan olevia luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja ja suosittavat tuotevalikoimastaan kuluttajan tarpeisiin sekä taloudelliseen ja henkilökohtaiseen tilanteeseen sopivaa luottosopimusta tai useita sopivia luottosopimuksia taikka joukkorahoitusluottopalveluja;

(d) toimivat kuluttajan edun mukaisesti;

(e) antavat kuluttajalle paperilla tai muulla pysyvällä välineellä kopion annetusta suosituksesta.

4. Jäsenvaltiot voivat kieltää ilmausten 'neuvonta' ja 'neuvoja' tai muiden samankaltaisten ilmausten käytön, jos kuluttajille tarkoitettuja neuvontapalveluja markkinoivat ja tarjoavat luotonantajat tai tapauksen mukaan, luotonvälittäjät tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat.

Jos jäsenvaltiot eivät kiellä ilmausten 'neuvonta' ja 'neuvoja' tai muiden samankaltaisten ilmausten käyttöä, niiden on asetettava seuraavat ehdot ilmausten 'riippumaton neuvonta' tai 'riippumaton neuvoja' käytölle, kun niitä käyttävät neuvontapalvelua tarjoavat luotonantajat, luotonvälittäjät tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat:

(a) luotonantajien ja tapauksen mukaan luotonvälittäjien ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien on otettava huomioon riittävän suuri määrä markkinoilla saatavilla olevia luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja;

(b) luotonvälittäjät eivät saa vastaanottaa yhdeltä tai useammalta luotonantajalta palkkiota neuvontapalveluista.

Toisen alakohdan b alakohtaa sovelletaan vain, jos huomioon otettujen luotonantajien lukumäärä on alle puolet markkinoilla toimivista luotonantajista.

Jäsenvaltiot voivat asettaa tiukempia vaatimuksia ilmausten 'riippumaton neuvonta' tai 'riippumaton neuvoja' käytölle luotonantajien ja tapauksen mukaan luotonvälittäjien tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien toimesta.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat varoittavat kuluttajaa, kun luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelu voi kuluttajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen aiheuttaa tälle erityisen riskin.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vain luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat voivat tarjota neuvontapalveluja.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia muiden kuin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden tarjota neuvontapalveluja, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

(a) neuvontapalveluja tarjotaan satunnaisesti ammattitoiminnan yhteydessä ja kyseistä ammattitoimintaa säännellään lain säännöksin tai hallinnollisin määräyksin tai eettisin säännöin, joissa ei suljeta pois tällaisten palvelujen tarjoamista;

(b) neuvontapalveluja tarjoavat maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjät olemassa olevan velan hoitamisen yhteydessä ja kyseistä toimintaa säännellään lain säännöksin tai hallinnollisin määräyksin;

(c) neuvontapalveluja tarjoavat olemassa olevan velan hoitamisen yhteydessä toimijat, jotka tarjoavat julkisia tai vapaaehtoisia velkaneuvontapalveluja toimimatta kaupalliselta pohjalta;

(d) neuvontapalveluja tarjoavat toimivaltaisten viranomaisten hyväksymät ja valvomat henkilöt.

17 artikla

Ei-toivotun luottojen myynnin kielto

Jäsenvaltioiden on kiellettävä ilman kuluttajan etukäteen esittämää pyyntöä ja nimenomaista suostumusta tapahtuva luottojen myynti kuluttajille.

IV LUKU

LUOTTOKELPOISUUDEN ARVIOINTI JA PÄÄSY TIETOKANTOIHIN

18 artikla

Velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tai tapauksen mukaan joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja arvioi ennen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekoa kuluttajan

luottokelpoisuuden perinpohjaisesti. Arviointi on tehtävä kuluttajan edun mukaisestivastuuttomien luotonantokäytäntöjen ja ylivelkaantumisen estämiseksi, ja siinä on otettava asianmukaisesti huomioon seikat, joilla on merkitystä sen varmistamisessa, kykeneekö kuluttaja täyttämään luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen mukaiset velvoitteensa.

2. Luottokelpoisuuden arviointi on tehtävä kuluttajan tuloja ja menoja sekä muita hänen taloudellista tilannettaan koskevien asiaankuuluvien ja tarkkojen tietojen perusteella, joiden on oltava tarpeellisia ja oikeasuhteisia. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi näyttö tuloista tai muista takaisinmaksuun käytettävien varojen lähteistä, tiedot rahoitusvaroista ja -veloista sekä tiedot muista rahallisista sitoumuksista. Tiedot on hankittava tarkoituksenmukaisista sisäisistä tai ulkoisista lähteistä, mukaan lukien kuluttajalta, ja tarvittaessa 19 artiklassa tarkoitettuun tietokantaan tehdyn haun avulla.

   Tämän kohdan mukaisesti saadut tiedot on todennettava asianmukaisesti, tarvittaessa viittaamalla riippumattomasti todennettavissa oleviin asiakirjoihin.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tai tapauksen mukaan joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja vahvistaa menettelyt 1 kohdassa tarkoitettua arviointia varten ja että luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja dokumentoi tällaiset menettelyt ja pitää niitä yllä.

   Jäsenvaltioiden on myös edellytettävä, että luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja dokumentoi ja säilyttää 2 kohdassa tarkoitetut tiedot.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja myöntää luottoa kuluttajalle ainoastaan, jos luottokelpoisuuden arviointi osoittaa, että luottosopimuksesta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevasta sopimuksesta johtuvat velvoitteet todennäköisesti täyttyvät kyseisessä sopimuksessa vaaditulla tavalla.

   Jos luottokelpoisuuden arviointi osoittaa, että luottosopimuksesta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevasta sopimuksesta johtuvat velvoitteet eivät todennäköisesti täyty kyseisessä sopimuksessa vaaditulla tavalla, luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja voi ensimmäisen alakohdan estämättä antaa poikkeuksellisesti luottoa kuluttajan käyttöön erityisissä ja perustelluissa olosuhteissa.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan tehtyä luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen kuluttajan kanssa luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja ei saa jälkikäteen peruuttaa tai muuttaa luottosopimusta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevaa sopimusta kuluttajan vahingoksi sillä perusteella, että luottokelpoisuuden arviointi oli suoritettu virheellisesti. Tätä kohtaa ei sovelleta, jos osoitetaan, että kuluttaja on tahallaan jättänyt ilmoittamatta tai väärentänyt 2 kohdassa tarkoitettuja luotonantajalle tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalle annettuja tietoja.

6. Jos luottokelpoisuuden arvioinnissa käytetään profilointia tai muuta henkilötietojen automaattista käsittelyä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajalla on oikeus

(a) pyytää, että käsittelyyn osallistuu luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan puolesta luonnollinen henkilö päätöksen tarkistamiseksi, ja saada se;

(b) pyytää ja saada luotonantajalta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalta selkeä selvitys luottokelpoisuuden arvioinnista, muun muassa henkilötietojen automaattisen käsittelyn logiikasta ja siihen liittyvistä riskeistä sekä sen merkityksestä ja vaikutuksista päätökseen;

(c) ilmaista näkemyksensä ja riitauttaa luottokelpoisuuden arviointi ja päätös.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luottohakemus hylätään, luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on viipymättä ilmoitettava kuluttajalle hylkäämisestä ja tarvittaessa siitä, että luottokelpoisuuden arviointi perustuu tietojen automaattiseen tietojenkäsittelyyn.

8. Jos osapuolet sopivat luoton kokonaismäärän muuttamisesta luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemisen jälkeen, jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajalta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalta vaaditaan on kuluttajan luottokelpoisuuden uudelleen arvioimista päivitettyjen tietojen perusteella ennen luoton kokonaismäärän merkittävää lisäämistä.

9. Jäsenvaltiot, joiden lainsäädännössä velvoitetaan luotonantajat tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat arvioimaan kuluttajan luottokelpoisuus asiaankuuluvasta tietokannasta haettujen tietojen perusteella, voivat säilyttää tämän velvollisuuden.

19 artikla

1. **Tietokannat** Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että muiden jäsenvaltioiden luotonantajilla ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajilla on rajatylittävien luottojen yhteydessä pääsy kyseisessä jäsenvaltiossa käytettyihin tietokantoihin kuluttajien luottokelpoisuuden arvioimiseksi. Tällaisiin tietokantoihin pääsyn edellytysten on oltava syrjimättömiä.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan sekä julkisiin että yksityisiin tietokantoihin.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tietokannoissa on oltava vähintään tiedot maksuviivästyksistä.

4. Jos luottohakemus hylätään 1 kohdassa tarkoitettuun tietokantaan tehdyn haun perusteella, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja ilmoittaa kuluttajalle välittömästi ja maksutta tällaisen haun tuloksen sekä tarkemmat tiedot käytetystä tietokannasta.

V LUKU

LUOTTOSOPIMUSTEN MUOTO JA SISÄLTÖ

20 artikla

Luottosopimuksen ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen muoto

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimukset tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevat sopimukset laaditaan paperimuodossa tai muulla pysyvällä välineellä ja että kaikille sopimuspuolille toimitetaan jäljennös luottosopimuksesta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevasta sopimuksesta.

2. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tai pitää voimassa kansallisia säännöksiä, jotka koskevat luottosopimusten tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevien sopimusten tekemisen pätevyyttä ja jotka ovat unionin lainsäädännön mukaisia.

21 artikla

Luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa mainittavat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa mainitaan selkeästi ja tiiviisti kaikki seuraavat seikat:

   (a) luottotyyppi;

   (b) osapuolten henkilöllisyys, käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä tapauksen mukaan sopimuksen tekoon osallistuneen luotonvälittäjän ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan henkilöllisyys ja käyntiosoite;

   (c) luoton kokonaismäärä ja sen nostoa koskevat ehdot;

   (d) luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen kesto;

   (e) tavarat tai palvelut ja niiden käteishinta, kun kyse on tiettyjen tavaroiden tai palvelujen maksun lykkäyksenä myönnettävästä luotosta tai liitännäisestä luottosopimuksesta;

   (f) lainakorko tai kaikki lainakorot, jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja, kunkin lainakoron soveltamista koskevat ehdot ja, mikäli ne ovat käytettävissä, kuhunkin alkuperäiseen lainakorkoon sovellettava indeksi tai viitekorko sekä kunkin lainakoron muuttumiseen liittyvät kaudet, ehdot ja menettelyt;

   (g) todellinen vuosikorko ja kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä laskettuina luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekohetkellä ja maininta kaikista kyseisessä laskelmassa käytetyistä oletuksista;

   (h) kuluttajan suoritettaviksi tulevien maksujen suuruus, lukumäärä ja maksuvälit sekä tarvittaessa järjestys, jonka mukaisesti maksut osoitetaan eri saatavien lyhentämiseksi silloin, kun saatavista peritään erisuuruisia lainakorkoja;

   (i) kun kyseessä on sellaisen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen pääoman lyhennys, jossa luottoaika on kiinteä, kuluttajan oikeudesta saada milloin tahansa luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen koko kestoaikana pyynnöstään ja maksutta lyhennystaulukon muodossa esitettävä tiliote;

(j) jos maksuja ja korkoja on suoritettava ilman pääoman lyhennystä, luettelo koron ja siihen mahdollisesti liittyvien toistuvien ja kertaluonteisten maksujen maksukausista ja -ehdoista;

(k) mahdolliset tilinhoitomaksut yhdestä tai useammasta pakollisesta tilistä, joille kirjataan sekä maksu- että luotonnostotapahtumat, sellaisen maksuvälineen käyttömaksut, jota käytetään sekä maksujen suorittamiseen että luoton nostamiseen, ja kaikki luottosopimuksesta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevasta sopimuksesta aiheutuvat muut maksut sekä ehdot, joiden mukaisesti mitä tahansa näistä maksuista voidaan muuttaa;

(l) luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekohetkellä sovellettava viivästyskorko, ja sen mukauttamista koskevat järjestelyt sekä mahdolliset sopimusehtojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat maksut;

(m) varoitus maksulaiminlyönnin tai -viivästyksen seuraamuksista;

(n) soveltuvissa tapauksissa velvoite maksaa notaarimaksut;

(o) mahdollisesti vaadittavat vakuudet ja vakuutukset;

(p) peruuttamisoikeus tai se, ettei sitä ole, tämän oikeuden käyttämisen määräaika ja muut ehdot sen käyttämiselle, mukaan lukien tiedot 26 artiklan 3 kohdan b alakohdassa vahvistetusta kuluttajan velvollisuudesta maksaa nostettu pääoma ja korko, sekä maksettavan koron määrä päivää kohden;

(q) tiedot 27 artiklassa vahvistetuista oikeuksista sekä ehdot näiden oikeuksien käyttämiselle;

(r) jäljempänä 29 artiklassa vahvistettu oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun, ennenaikaista takaisinmaksua koskeva menettely sekä tiedot luotonantajan mahdollisesta oikeudesta saada tästä korvausta sekä tavasta, jolla korvaus määritetään;

(s) menettely, jota noudatetaan käytettäessä oikeutta päättää luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskeva sopimus;

(t) mahdollisuus käyttää tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä ja se, miten niitä käytetään;

(u) mahdolliset muut sopimusehdot;

(v) tarvittaessa toimivaltaisen valvontaviranomaisen nimi ja osoite.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava selvästi luettavissa ja niissä olisi otettava huomioon sen välineen tekniset rajoitukset, jolla ne esitetään. Tiedot on esitettävä asianmukaisella ja sopivalla tavalla eri kanavissa.

2. Tapauksissa, joissa 1 kohdan i alakohtaa sovelletaan, luotonantajan ja tapauksen mukaan joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on asetettava kuluttajan saataville maksutta ja milloin tahansa luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen koko kestoaikana lyhennystaulukon muodossa esitettävä tiliote.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa lyhennystaulukossa on ilmoitettava suoritettavat maksut sekä maksukaudet ja -ehdot.

Lyhennystaulukossa on myös oltava kunkin maksuerän erittely, josta käy ilmi pääoman lyhennys, lainakoron perusteella laskettu korko ja mahdolliset lisäkustannukset.

Jos lainakorko ei ole kiinteä tai jos lisäkustannuksia voidaan luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen mukaan muuttaa, lyhennystaulukossa on ilmoitettava selvästi ja tiiviisti se, että taulukon tiedot ovat voimassa vain siihen asti, kun lainakorkoa tai kyseisiä kustannuksia muutetaan luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen mukaisesti.

3. Jos kyse on luottosopimuksista tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevista sopimuksista, joiden mukaan kuluttajan suorittamat maksut eivät johda välittömään luoton kokonaismäärän vastaavaan lyhenemiseen vaan ne käytetään pääoman kartuttamiseen luottosopimuksessa, joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa tai lisäsopimuksessa vahvistettuina ajanjaksoina ja siinä määrätyin ehdoin, luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on 1 kohdassa tarkoitetuissa ennen sopimuksen tekoa annettavissa tiedoissa ilmaistava selkeästi ja tiiviisti, että tällaisissa luottosopimuksissa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevissa sopimuksissa ei taata luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen mukaisesti nostetun luoton kokonaismäärän takaisinmaksua, paitsi jos tällainen takuu annetaan nimenomaisesti.

VI LUKU

LUOTTOSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN JA LAINAKORON MUUTOKSET

22 artikla

Luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen muuttamista koskevat tiedot

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja toimittaa kuluttajalle seuraavat tiedot ennen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen ehtojen muuttamista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tässä direktiivissä säädettyjen muiden velvoitteiden noudattamista:

(a) selkeä kuvaus ehdotetuista muutoksista ja tarvittaessa kuluttajan luotonantajan suostumuksen tarpeesta tai lain perusteella tehdyistä muutoksista;

(b) kyseisten muutosten toteuttamisaikataulu;

(c) kuluttajan käytettävissä olevat valituskeinot kyseisten muutosten osalta;

(d) mahdollisen valituksen tekemiseen käytettävissä oleva määräaika;

(e) sen toimivaltaisen viranomaisen nimi ja osoite, jolle valitus voidaan tehdä.

23 artikla

Lainakoron muutokset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja tiedottaa kuluttajalle mahdollisesta lainakoron muutoksesta paperilla tai muulla pysyvällä välineellä ennen muutoksen voimaantuloa.

   Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin on sisällyttävä suoritettavien maksujen suuruus uuden lainakoron voimaantulon jälkeen ja, jos maksujen lukumäärä tai maksuvälit muuttuvat, niitä koskevat tiedot.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, kyseisessä kohdassa tarkoitetut tiedot voidaan antaa kuluttajalle määräajoin, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

   (a) osapuolet ovat luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa sopineet tietojen antamisesta määräajoin;

   (b) lainakoron muutos johtuu viitekoron muutoksesta;

   (c) uusi viitekorko julkistetaan asianmukaisin keinoin;

   (d) uutta viitekorkoa koskevat tiedot ovat saatavilla myös luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan tiloissa.

VII LUKU

TILINYLITYSMAHDOLLISUUDET JA TILI- TAI LUOTTORAJAN YLITYS

24 artikla

Tilinylitysmahdollisuudet

1. Jos luotto on myönnetty tilinylitysmahdollisuutena, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tiedottaa luottosopimuksen koko voimassaoloajan kuluttajalle säännöllisesti paperimuotoisen tai muulla pysyvällä välineellä toimitetun tiliotteen avulla, joka sisältää seuraavat tiedot:

   (a) tarkka ajanjakso, jonka tiliote kattaa;

   (b) nostetut luoton määrät ja nostojen päivämäärät;

   (c) edellisen tiliotteen saldo ja sen päivämäärä;

   (d) uusi saldo;

   (e) kuluttajan suorittamien maksujen päivämäärä ja suuruus;

   (f) sovellettava lainakorko;

   (g) maksut, joita on sovellettu;

   (h) tarvittaessa kuluttajan maksettavaksi tuleva vähimmäismäärä.

2. Jos luotto on myönnetty tilinylitysmahdollisuutena, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tiedottaa kuluttajalle paperilla tai muulla pysyvällä välineellä lainakoron tai mahdollisesti suoritettavien maksujen korotuksista ennen asianomaisen muutoksen voimaantuloa.

   Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, kyseisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot voidaan antaa määräajoin 1 kohdassa säädetyllä tavalla, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

   (a) osapuolet ovat luottosopimuksessa sopineet tietojen antamisesta määräajoin;

(b) lainakoron muutos johtuu viitekoron muutoksesta;

(c) uusi viitekorko julkistetaan asianmukaisin keinoin;

(d) uutta viitekorkoa koskevat tiedot ovat saatavilla myös luotonantajan tiloissa.

25 artikla

Tili- tai luottorajan ylitys

1. Kun on kyse sopimuksesta, joka koskee sellaisen käyttelytilin avaamista, jonka puitteissa kuluttajalla on mahdollisesti oikeus ylittää tili- tai luottoraja, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja sisällyttää sopimukseen 11 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi myös tätä koskevat tiedot. Luotonantajan on joka tapauksessa toimitettava kuluttajalle nämä tiedot säännöllisesti paperilla tai muulla pysyvällä välineellä.

2. Jos tili- tai luottorajan ylitys on huomattava ja se kestää yli kuukauden, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ilmoittaa viipymättä kuluttajalle paperilla tai muulla pysyvällä välineellä kaikki seuraavat seikat:

   (a) tili- tai luottorajan ylityksen;

   (b) ylityksen määrän;

   (c) lainakoron;

   (d) sovellettavat seuraamukset, maksut tai viivästyskoron.

   Lisäksi jos tili- tai luottoraja ylittyy säännöllisesti, luotonantajan on tarjottava kuluttajalle neuvontapalveluja, jos niitä on saatavilla, tai ohjattava kuluttajat velkaneuvontapalveluihin.

3. Tämän artiklan säännöksillä ei rajoiteta sellaisten kansallisten säännösten soveltamista, joilla luotonantaja velvoitetaan tarjoamaan muunlaista luottotuotetta, jos tili- tai luottorajan ylitys on kestoltaan huomattava.

VIII LUKU

SOPIMUKSEN PERUUTTAMINEN, SOPIMUKSEN PÄÄTTÄMINEN JA ENNENAIKAINEN TAKAISINMAKSU

26 artikla

Peruuttamisoikeus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttaja voi peruuttaa luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen 14 kalenteripäivän kuluessa perusteluja esittämättä.

   Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu peruuttamisen määräaika alkaa joko

   (a) päivästä, jona luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskeva sopimus tehdään; tai

   (b) päivästä, jona kuluttaja saa sopimusehdot ja tiedot 20 ja 21 artiklan mukaisesti, jos tämä päivä on tämän alakohdan a alakohdassa tarkoitettua päivää myöhäisempi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määräaikaa katsotaan noudatetun, jos kuluttaja on lähettänyt 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen luotonantajalle tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalle ennen kyseisen määräajan päättymistä.

2. Kun kyse on liitännäisestä luottosopimuksesta ja jo [*tämän direktiivin voimaantuloajankohtana*] sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetään, ettei varoja saa asettaa kuluttajan saataville ennen tietyn määräajan päättymistä, jäsenvaltiot voivat 1 kohdasta poiketen säätää, että 1 kohdassa tarkoitettu ajanjakso voidaan kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä lyhentää samaksi kuin kyseinen tietty määräaika.

3. Jos kuluttaja käyttää peruuttamisoikeutta, hänen on

(a) ilmoitettava siitä ennen 1 kohdassa tarkoitetun määräajan päättymistä joko luotonantajalle tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalle niiden tietojen mukaisesti, jotka luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja on toimittanut 21 artiklan 1 kohdan p alakohdan mukaisesti, paperilla tai muulla pysyvällä välineellä;

(b) maksettava joko luotonantajalle tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalle pääoma ja sille kertynyt korko luoton nostopäivästä päivään, jona pääoma maksetaan takaisin, tarpeettomasti viivyttelemättä ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluttua a alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen lähettämisestä.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu korko on laskettava sovitun lainakoron perusteella. Luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja ei ole oikeutettu peruuttamistapauksessa saamaan kuluttajalta muuta korvausta kuin korvauksen luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan viranomaisille mahdollisesti maksamista sellaisista maksuista, joita ei makseta takaisin.

4. Jos luotonantaja, joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja tai kolmas osapuoli tarjoaa kyseisen kolmannen osapuolen ja luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan välisen sopimuksen perusteella luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevaan sopimukseen liittyvän lisäpalvelun, lisäpalvelua koskeva sopimus ei enää sido kuluttajaa, jos kuluttaja käyttää oikeutta peruuttaa luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskeva sopimus tämän artiklan mukaisesti.

5. Jos kuluttajalla on tämän artiklan 1, 3 ja 4 kohdan nojalla peruuttamisoikeus, direktiivin 2002/65/EY 6 ja 7 artiklaa ei sovelleta.

6. Jäsenvaltiot voivat säätää, ettei tämän artiklan 1–4 kohtaa sovelleta luottosopimuksiin tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskeviin sopimuksiin, jotka on kansallisen lainsäädännön mukaan tehtävä notaarin myötävaikutuksella, edellyttäen, että notaari vahvistaa, että kuluttajalle taataan 10, 11, 20 ja 21 artiklassa säädetyt oikeudet.

7. Tällä artiklalla ei rajoiteta sellaisen määräajan, jonka kuluessa sopimuksen toteuttaminen ei voi alkaa, vahvistamista koskevien kansallisten säännösten soveltamista.

27 artikla

Liitännäiset luottosopimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos kuluttaja on käyttänyt unionin lainsäädäntöön perustuvaa oikeuttaan peruuttaa tavaroiden toimittamista tai palveluiden suorittamista koskeva sopimus, liitännäinen luottosopimus ei enää sido häntä.

2. Jos liitännäisen luottosopimuksen tarkoittamia tavaroita tai palveluita ei toimiteta tai suoriteta taikka jos ne toimitetaan tai suoritetaan vain osittain tai ne eivät ole niitä koskevan sopimuksen mukaisia, kuluttajalla on oikeus vaatia oikeuksiensa täyttämistä luotonantajalta tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajalta, mikäli kuluttaja on vaatinut oikeuksiensa täyttämistä tavaroiden toimittajalta tai palvelun suorittajalta mutta ei ole saanut hänelle lain taikka tavaroiden toimitusta tai palvelujen suorittamista koskevan sopimuksen mukaisesti kuuluvaa suoritusta tavaroiden toimittajalta tai palveluiden suorittajalta. Jäsenvaltioiden on määritettävä, missä laajuudessa ja millä edellytyksillä näitä oikeuskeinoja voidaan käyttää.

3. Tällä artiklalla ei rajoiteta sellaisten kansallisten säännösten soveltamista, joiden mukaan luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja on yhteisvastuussa kuluttajan tavaroiden myyjälle tai palveluiden suorittajalle mahdollisesti esittämistä vaatimuksista, kun tavaroiden tai palveluiden hankinta tältä on rahoitettu luottosopimuksella tai joukkorahoitusluottopalveluilla.

28 artikla

Toistaiseksi voimassa olevat luottosopimukset tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevat sopimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttaja voi irtisanoa toistaiseksi tehdyn luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen maksutta milloin tahansa, jolleivät osapuolet ole sopineet irtisanomisajasta. Irtisanomisaika voi olla enintään yksi kuukausi.

   Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa niin sovitaan, luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja voi irtisanoa toistaiseksi tehdyn luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen antamalla siitä kuluttajalle vähintään kaksi kuukautta etukäteen ilmoituksen paperilla tai muulla pysyvällä välineellä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa niin sovitaan, luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja voi objektiivisesti perustelluista syistä lakkauttaa kuluttajan oikeuden tehdä nostoja toistaiseksi voimassa olevan luottosopimuksen perusteella. Luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan on ilmoitettava oikeuden lakkauttamisesta ja sen syistä kuluttajalle paperilla tai muulla pysyvällä välineellä mahdollisuuksien mukaan ennen lakkauttamista ja viimeistään välittömästi sen jälkeen, edellyttäen, että tällaisten tietojen antaminen ei ole kielletty unionin tai kansallisessa lainsäädännössä eikä oikeusjärjestyksen perusteiden tai yleisen turvallisuuden tavoitteiden vastaista.

29 artikla

Ennenaikainen takaisinmaksu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajalla on oikeus maksaa luotto ennenaikaisesti takaisin milloin tahansa. Tällöin kuluttajalla on oltava oikeus kohtuulliseen vähennykseen luoton kokonaiskustannuksista, jotka koostuvat koroista ja kustannuksista sopimuksen jäljellä olevana voimassaoloaikana. Vähennystä laskettaessa on otettava huomioon kaikki luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan kuluttajalle määräämät kustannukset.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luotto maksetaan takaisin ennenaikaisesti, luotonantajalla on oikeus saada oikeudenmukainen ja objektiivisesti perusteltu korvaus mahdollisista kustannuksista, jotka liittyvät suoraan ennenaikaiseen takaisinmaksuun, edellyttäen että ennenaikainen takaisinmaksu tapahtuu jaksolla, jonka osalta on sovittu kiinteästä lainakorosta.

   Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu korvaus ei saa olla enempää kuin yksi prosentti ennenaikaisesti takaisinmaksetun luoton määrästä, jos ennenaikaisen takaisinmaksun ja luottosopimuksen sovitun päättymisajankohdan välinen ajanjakso on yli vuoden pituinen. Jos tämä ajanjakso on alle vuoden pituinen, korvauksen määrä ei saa ylittää 0,5:tä prosenttia ennenaikaisesti takaisin maksetun luoton määrästä.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajalla ei ole oikeutta 2 kohdassa tarkoitettuun korvaukseen, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

   (a) takaisinmaksu on tapahtunut vakuutussopimuksen mukaisesti, jonka tarkoituksena on luoton takaisinmaksun takaaminen;

   (b) luotto on myönnetty tilinylitysmahdollisuutena;

   (c) takaisinmaksu tapahtuu sellaisen jakson aikana, jolta ei ole sovittu kiinteää lainakorkoa.

4. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää, että:

   (a) luotonantajalla on oikeus 2 kohdassa tarkoitettuun korvaukseen vain, jos ennenaikaisesti takaisin maksettu määrä ylittää kansallisessa lainsäädännössä määritellyn kynnysarvon, joka ei saa olla millään 12 kuukauden jaksolla suurempi kuin 10 000 euroa;

   (b) luotonantaja voi poikkeuksellisesti vaatia suurempaa korvausta, jos hän voi osoittaa, että ennenaikaisesta takaisinmaksusta hänelle aiheutunut tappio ylittää 2 kohdan mukaisesti lasketun määrän.

5. Jos luotonantajan vaatima korvaus ylittää ennenaikaisesta takaisinmaksusta aiheutuneen todellisen tappion, kuluttajalla on oikeus vaatia sen alentamista vastaavasti.

   Ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi tappio muodostuu alun perin sovitun korkokannan ja sen korkokannan välisestä erotuksesta, jolla luotonantajan on ennenaikaisen takaisinmaksun ajankohtana mahdollista antolainata ennenaikaisesti takaisin maksettu määrä markkinoilla, ottaen lisäksi huomioon ennenaikaisen takaisinmaksun vaikutus hallintokustannuksiin.

6. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu korvaus ei missään tapauksessa saa olla suurempi kuin koron määrä, jonka kuluttuja olisi maksanut ennenaikaisen takaisinmaksun ja luottosopimuksen sovitun päättymisajankohdan välisenä ajanjaksona.

IX LUKU

TODELLINEN VUOSIKORKO JA KORKOJEN JA KUSTANNUSTEN YLÄRAJAT

30 artikla

Todellisen vuosikoron laskeminen

1. Todellinen vuosikorko lasketaan liitteessä IV olevassa I osassa esitetyn matemaattisen kaavan mukaisesti. Se on luotonantajan tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan ja kuluttajan sopimien tulevien tai nykyisten sitoumusten (luoton nostojen, takaisinmaksujen ja luotosta perittävien maksujen) nykyarvon vastine vuositasolla.

2. Todellisen vuosikoron laskemista varten määritetään kuluttajalle aiheutuvat luoton kokonaiskustannukset, lukuun ottamatta mahdollisia maksuja, jotka kuluttajan on suoritettava, jos hän ei ole noudattanut mitä tahansa luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen ehtoja, ja sellaisia maksuja, jotka kuluttajan on tavaroiden tai palveluiden hankkimisen yhteydessä hankintahinnan lisäksi suoritettava siitä riippumatta, maksetaanko hankinta käteisellä vai luotolla.

   Kuluttajalle aiheutuviin luoton kokonaiskustannuksiin sisällytetään tilinhoitokulut tilistä, jolle kirjataan sekä maksu- että luotonnostotapahtumia, kustannukset maksuvälineen käytöstä sekä maksujen suorittamiseen että luoton nostoihin, sekä muut maksutapahtumiin liittyvät kustannukset, paitsi jos tilin avaaminen on vapaaehtoista ja sen kustannukset on määritelty selkeästi ja erikseen luottosopimuksessa, joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa tai muussa kuluttajan kanssa tehdyssä sopimuksessa.

3. Todellista vuosikorkoa laskettaessa on perusoletuksena, että luottosopimus tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskeva sopimus on voimassa sovitun jakson loppuun ja että luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja ja kuluttaja täyttävät velvollisuutensa luottosopimuksessa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevassa sopimuksessa määrättyjä ehtoja ja päivämääriä noudattaen.

4. Jos luottosopimuksissa tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevissa sopimuksissa on ehtoja, joiden mukaan lainakorko tai tietyt todelliseen vuosikorkoon sisältyvät maksut voivat muuttua, minkä vuoksi niiden suuruutta ei laskentahetkellä voida määrittää, todellinen vuosikorko lasketaan olettaen, että lainakorko ja muut maksut pysyvät alkuperäiseen tasoon nähden ennallaan ja että niitä sovelletaan luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen loppuun asti.

5. Tarvittaessa voidaan todellista vuosikorkoa laskettaessa käyttää liitteessä IV olevassa II osassa esitettyjä lisäoletuksia.

   Jos tässä artiklassa ja liitteessä IV olevassa II osassa esitetyt oletukset eivät ole riittäviä todellisen vuosikoron laskemiseksi yhdenmukaisella tavalla tai jolleivät ne enää sovellu markkinoilla vallitsevaan kaupalliseen tilanteeseen, komissiolle siirretään valta antaa 45 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tätä artiklaa ja liitteessä IV olevaa II osaa todellisen vuosikoron laskemiseen tarvittavien lisäoletusten käyttöön ottamiseksi tai jo käytössä olevien oletusten muuttamiseksi.

31 artikla

Korkoja, todellista vuosikorkoa ja kuluttajalle aiheutuvia luoton kokonaiskustannuksia koskevat ylärajat

1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava ylärajat yhdelle tai useammalle seuraavista:

   (a) luottosopimuksiin tai joukkorahoitusluottopalveluihin sovellettavat korot;

   (b) todellinen vuosikorko;

   (c) kuluttajalle aiheutuvat luoton kokonaiskustannukset.

2. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa täydentäviä ylärajoja uusiutuville luottojärjestelyille.

X LUKU

MENETTELYTAPAVELVOITTEET JA HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

32 artikla

Menettelytapavelvoitteet tarjottaessa luottoa kuluttajille

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja, luotonvälittäjä ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja toimivat rehellisesti, tasapuolisesti, avoimesti ja ammattimaisesti ja ottavat huomioon kuluttajan oikeudet ja edut harjoittaessaan seuraavia toimintoja:

   (a) luottotuotteiden kehittäminen;

   (b) luottojen myöntäminen, välittäminen tai niiden myöntämisen helpottaminen;

   (c) luottoihin liittyvien neuvontapalvelujen tarjoaminen;

   (d) lisäpalvelujen tarjoaminen kuluttajille;

   (e) luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen toimeenpano.

   Ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen toimintojen on perustuttava kuluttajan tilannetta koskeviin tietoihin ja tämän mahdollisesti ilmoittamiin erityisvaatimuksiin sekä kohtuullisiin oletuksiin kuluttajan tilanteeseen kohdistuvista riskeistä luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen voimassaoloaikana.

   Ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen toimintojen on perustuttava myös 16 artiklan 3 kohdan a alakohdassa edellytettyihin tietoihin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tapa, jolla luotonantajat palkitsevat henkilöstönsä ja luotonvälittäjät, sekä tapa, jolla luotonvälittäjät ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat palkitsevat oman henkilöstönsä, eivät estä täyttämästä 1 kohdassa vahvistettua velvoitetta.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että laatiessaan ja soveltaessaan luottokelpoisuuden arvioinnista vastaavan henkilöstön palkitsemispolitiikkaa luotonantajat noudattavat seuraavia periaatteita sellaisella tavalla ja siinä laajuudessa, joka on oikeassa suhteessa niiden kokoon, sisäiseen organisaatioon sekä toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen:

(a) palkitsemispolitiikka on sopusoinnussa moitteettoman ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä eikä houkuttele riskinottoon, joka ylittää luotonantajan hyväksyttävän riskitason;

(b) palkitsemispolitiikka noudattaa luotonantajan liiketoimintastrategiaa, tavoitteita, arvoja ja pitkän aikavälin etuja, ja se sisältää eturistiriitojen välttämiseen tähtääviä toimenpiteitä, erityisesti edellyttämällä, etteivät palkkiot saa olla riippuvaisia hyväksyttyjen luottohakemusten määrästä tai osuudesta.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun luotonantajat, luotonvälittäjät tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat tarjoavat neuvontapalveluja, tähän osallistuvan henkilöstön palkitsemisrakenne ei vaaranna heidän kykyään toimia kuluttajan edun mukaisesti eikä ole riippuvainen myyntitavoitteista. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltiot voivat myös kieltää luotonantajan luotonvälittäjälle maksamat palkkiot.

5. Jäsenvaltiot voivat kieltää luotonantajaa, luotonvälittäjää tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajaa perimästä kuluttajalta maksuja ennen luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemistä tai asettaa maksujen perimistä koskevia rajoituksia.

33 artikla

Henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajat, luotonvälittäjät ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat vaativat henkilöstöltään luottosopimusten tai joukkorahoitusluottopalvelujen kehittämiseen, tarjoamiseen ja myöntämiseen, luotonvälitystoiminnan harjoittamiseen sekä neuvontapalvelujen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamiseen liittyvää asianmukaista tietämystä ja pätevyyttä sekä niiden pitämistä ajan tasalla. Jos luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekoon sisältyy lisäpalvelu, on vaadittava kyseiseen lisäpalveluun liittyvä asianmukainen tietämys ja pätevyys.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava luotonantajien, luotonvälittäjien ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat 1 kohdassa vahvistettujen vaatimusten noudattamista ja että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet vaatia luotonantajia, luotonvälittäjiä ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajia toimittamaan todisteet, joiden toimivaltainen viranomainen katsoo olevan tarpeen kyseisen valvonnan toteuttamiseksi.

XI LUKU

TALOUSVALISTUKSEN ANTAMINEN JA TUKI TALOUDELLISISSA VAIKEUKSISSA OLEVILLE KULUTTAJILLE

34 artikla

Talousvalistuksen antaminen

1. Jäsenvaltioiden on edistettävä toimenpiteitä, joilla tuetaan kuluttajille annettavaa valistusta vastuullisesta lainanotosta ja lainanhoidosta erityisesti kuluttajaluottosopimusten yhteydessä. Kuluttajille, varsinkin kuluttajaluottoa ensimmäistä kertaa ja etenkin digitaalisten välineiden avulla ottaville henkilöille, on annettava heidän ohjaamisekseen selkeää yleisluontoista tietoa luotonantoprosessista.

   Jäsenvaltioiden on myös levitettävä tietoa ohjauksesta, jota kuluttajajärjestöt ja kansalliset viranomaiset voivat antaa kuluttajille.

   Tämä kohta ei estä jäsenvaltioita antamasta enemmän talousvalistusta.

2. Komissio suorittaa arvioinnin ja julkaisee kertomuksen siitä, millaista talousvalistusta kuluttajien saatavilla on jäsenvaltioissa, ja määrittelee esimerkkejä parhaista käytännöistä, joita voitaisiin kehittää edelleen kuluttajien taloustietämyksen parantamiseksi.

35 artikla

Maksamattomat lainat ja lainanhoitojoustotoimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantajilla on käytössä asianmukaiset käytänteet ja menettelyt, joilla ne voivat tarvittaessa noudattaa kohtuullista pidättyvyyttä ennen täytäntöönpanomenettelyn käynnistämistä. Tällaisissa lainanhoitojoustotoimenpiteissä on otettava huomioon muun muassa kuluttajan tilanne, ja niihin voi kuulua muun muassa seuraavia vaihtoehtoja:

   (a) luottosopimuksen täydellinen tai osittainen jälleenrahoitus;

   (b) luottosopimuksen voimassa olevien ehtojen muuttaminen, johon voi sisältyä muun muassa seuraavaa:

      i) luottosopimuksen voimassaoloajan jatkaminen;

      ii) luottosopimuksen tyypin muuttaminen;

      iii) maksuerän maksamisen lykkääminen kokonaan tai osittain tietyltä ajanjaksolta;

      iv) koron muuttaminen;

      v) maksuvapaan kauden tarjoaminen;

      vi) osittainen takaisinmaksu;

      vii) valuutan muuntaminen;

      viii) velan osittainen anteeksianto ja velan vakautus.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa oleva luettelo mahdollisista toimenpiteistä ei rajoita kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen sääntöjen soveltamista eikä edellytä, että jäsenvaltiot säätävät kaikista näistä toimenpiteistä kansallisessa lainsäädännössä.

3. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että jos luotonantajan sallitaan määritellä kuluttajalle tämän maksulaiminlyönnistä aiheutuvat maksut ja veloittaa ne, kyseiset maksut eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen luotonantajalle maksulaiminlyönnistä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi.

4. Jäsenvaltiot voivat sallia luotonantajien määrätä lisämaksuja kuluttajalle siinä tapauksessa, että tämä laiminlyö maksunsa. Tässä tapauksessa jäsenvaltioiden on vahvistettava kyseisille maksuille yläraja.

5. Jäsenvaltiot eivät saa estää luottosopimuksen osapuolia sopimasta nimenomaisesti, että liitännäisen luottosopimuksen tarkoittamien tavaroiden tai tällaisten tavaroiden myymisestä saatavan tulon palauttaminen tai siirtäminen luotonantajalle riittää luoton takaisinmaksuksi.

36 artikla

Velkaneuvontapalvelut

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajille tarjotaan velkaneuvontapalveluja.

XII LUKU

LUOTONANTAJAT JA LUOTONVÄLITTÄJÄT

37 artikla

Muiden luotonantajien kuin luottolaitosten hyväksyntä, rekisteröinti ja valvonta

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajiin, luotonvälittäjiin ja joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajiin, jotka eivät ole asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyjä luottolaitoksia, sovelletaan asianmukaista hyväksyntämenettelyä ja toimivaltaisen viranomaisen laatimia rekisteröinti- ja valvontajärjestelyjä.

38 artikla

Luotonvälittäjiä koskevat erityiset velvoitteet

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonvälittäjät

(a) ilmoittavat sekä mainoksissa että kuluttajille tarkoitetuissa asiakirjoissa valtuuksiensa laajuuden ja sen, työskentelevätkö ne yksinomaan yhden tai useamman luotonantajan kanssa vai riippumattomana luotonvälittäjänä;

(b) ilmoittavat kuluttajalle kaikki maksut, jotka kuluttajan on maksettava luotonvälittäjälle tarjottavista palveluista;

(c) tekevät kuluttajan kanssa sopimuksen b alakohdassa tarkoitetuista maksuista paperilla tai muulla pysyvällä välineellä ennen luottosopimuksen tekemistä;

(d) ilmoittavat b alakohdassa tarkoitetut maksut luotonantajalle todellisen vuosikoron laskemista varten.

XIII LUKU

OIKEUKSIEN SIIRTO JA RIIDANRATKAISUMENETTELYT

39 artikla

Oikeuksien siirto

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luottosopimuksen tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen mukaiset luotonantajan oikeudet tai itse sopimus siirretään kolmannelle osapuolelle,

kuluttajalla on oikeus esittää siirronsaajaa kohtaan kaikki ne väitteet, jotka hän olisi voinut esittää alkuperäistä luotonantajaa kohtaan, esimerkiksi vaatia kuittausta, jos se sallitaan kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että alkuperäinen luotonantaja tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja ilmoittaa kuluttajalle 1 kohdassa tarkoitetusta siirtämisestä, lukuun ottamatta tapauksia, joissa alkuperäinen luotonantaja toimii edelleen luottosopimuksen uuden haltijan suostumuksella luotonantajana suhteessa kuluttajaan.

40 artikla

Tuomioistuimen ulkopuoliset riidanratkaisumenettelyt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajilla on käytettävissään riittävät ja tehokkaat tuomioistuimen ulkopuoliset riidanratkaisumenettelyt kuluttajien ja luotonantajien, luotonvälittäjien tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien välisten, tämän direktiivin mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia koskevien kuluttajariitojen ratkaisemista varten, tarvittaessa nykyisiä elimiä hyödyntäen. Tällaisten tuomioistuimen ulkopuolisten riidanratkaisumenettelyjen ja niitä tarjoavien elimien on oltava direktiivissä 2013/11/EU säädettyjen laatuvaatimusten mukaisia.

2. Jäsenvaltioiden on kannustettava 1 kohdassa tarkoitettuja riidanratkaisuelimiä tekemään yhteistyötä myös luottosopimuksia tai joukkorahoitusluottopalveluja koskevien rajatylittävien riitojen ratkaisemiseksi.

XIV LUKU

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

41 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, joiden tehtävänä on huolehtia tämän direktiivin soveltamisesta ja täytäntöönpanosta, jäljempänä ’toimivaltaiset viranomaiset’, ja varmistettava, että näille viranomaisille annetaan kaikki niiden tehtävien tehokkaaseen ja tulokselliseen hoitamiseen tarvittavat tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuudet ja riittävät resurssit.

   Toimivaltaisten viranomaisten on oltava joko viranomaisia tai kansallisen lainsäädännön mukaisia elimiä tai kansallisessa lainsäädännössä nimenomaisesti tätä varten valtuutettujen viranomaisten hyväksymiä elimiä. Ne eivät saa olla luotonantajia, luotonvälittäjiä tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajia.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset sekä kaikki henkilöt, jotka ovat tai ovat olleet toimivaltaisten viranomaisten palveluksessa tai tilintarkastajina taikka asiantuntijoina toimivaltaisten viranomaisten lukuun, ovat salassapitovelvollisia. Näissä tehtävissä mahdollisesti saatuja luottamuksellisia tietoja ei saa ilmaista toiselle henkilölle eikä viranomaiselle muutoin kuin tiivistetysti tai kootusti, paitsi jos tällaisten tietojen vaihtamista tai toimittamista edellytetään nimenomaisesti unionin tai kansallisessa lainsäädännössä.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ovat jompiakumpia tai molempia seuraavista:

   (a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010[44] 4 artiklan 2 kohdassa määriteltyjä toimivaltaisia viranomaisia;

   (a) muita kuin a alakohdassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia edellyttäen, että kyseisten viranomaisten on kansallisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti oltava tarvittaessa yhteistyössä a alakohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten kanssa tämän direktiivin mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin soveltamisen ja täytäntöönpanon varmistamisen osalta toimivaltaisiksi nimetyt viranomaiset täyttävät asetuksen (EU) 2017/2394 5 artiklassa vahvistetut perusteet.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle toimivaltaisten viranomaisten nimeämisestä ja niissä tapahtuneista muutoksista ja, jos niiden alueella on useampi kuin yksi toimivaltainen viranomainen, asianomaisten tehtävien mahdollisesta jakamisesta näiden toimivaltaisten viranomaisten kesken. Ensimmäinen tällainen ilmoitus on tehtävä mahdollisimman pian ja viimeistään kahden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulopäivästä.

6. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä toimivaltaansa kansallisen lainsäädännön mukaisesti

   (a) suoraan oman toimivaltansa nojalla tai oikeusviranomaisten valvonnassa tai

   (b) tekemällä hakemus tuomioistuimille, joilla on toimivalta antaa tarvittavat päätökset ja, jos tarvittavaa päätöstä koskevaa hakemusta ei ole hyväksytty, myös hakemalla tarvittaessa muutosta.

7. Jos jäsenvaltion alueella on useita toimivaltaisia viranomaisia, kyseisen jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että näiden viranomaisten tehtävät on määritelty selvästi ja että kyseiset viranomaiset toimivat tiiviissä yhteistyössä, jotta ne voivat suorittaa tehtävänsä tehokkaasti.

8. Komissio julkaisee luettelon toimivaltaisista viranomaisista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* vähintään kerran vuodessa ja pitää verkkosivuillaan olevan luettelon jatkuvasti ajan tasalla.

XV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

42 artikla

Yhdenmukaistamisen taso

[44] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

1. Tässä direktiivissä olevien yhdenmukaistettujen säännösten osalta jäsenvaltiot eivät voi kansallisessa lainsäädännössään pitää voimassa tai ottaa käyttöön säännöksiä, jotka poikkeavat tässä direktiivissä annetuista, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä.

2. Jos jäsenvaltio käyttää 2 artiklan 5 ja 6 kohdassa, 8 artiklan 1 kohdassa, 8 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, 20 artiklan 2 kohdassa, 26 artiklan 2 kohdassa ja 29 artiklan 4 kohdassa säädettyjä sääntelymahdollisuuksia, sen on ilmoitettava asiasta ja mahdollisista myöhemmistä muutoksista komissiolle. Jäsenvaltioiden on myös toteutettava asianmukaiset toimenpiteet näiden tietojen jakamiseksi kansallisille luotonantajille, luotonvälittäjille, joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajille ja kuluttajille.

43 artikla

Direktiivin pakottavuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajat eivät voi luopua heille tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä hyväksyttyjen kansallisten säännösten nojalla kuuluvista oikeuksista.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä hyväksymiä säännöksiä ei voida kiertää antamalla sopimukselle erityinen muoto.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet varmistaakseen, että kuluttajat eivät jää ilman tämän direktiivin mukaista suojaa siitä syystä, että luottosopimukseen tai joukkorahoitusluottopalveluihin sovellettavaksi laiksi valitaan kolmannen maan lainsäädäntö, jos luottosopimuksella tai joukkorahoitusluottopalveluilla on läheinen yhteys yhden tai usean jäsenvaltion alueeseen.

44 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on annettava säännökset tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöistä ja toimenpiteistä komissiolle [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on kuusi kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*] mennessä, ja niiden on viipymättä ilmoitettava komissiolle myöhemmistä muutoksista, joilla on vaikutusta näihin sääntöihin ja toimenpiteisiin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos seuraamuksia määrätään asetuksen (EU) 2017/2394 21 artiklan mukaisesti, niihin sisältyy mahdollisuus joko määrätä sakkoja hallinnollisilla menettelyillä tai aloittaa sakkojen määräämistä koskeva oikeudellinen menettely tai molemmat, ja että tällaisten sakkojen enimmäismäärä on vähintään 4 prosenttia velkojan, luotonvälittäjän tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan vuotuisesta liikevaihdosta kaikissa jäsenvaltioissa, joita koordinoitu täytäntöönpanotoimi koskee.

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltainen viranomainen voi julkistaa hallinnollisen seuraamuksen, joka määrätään tämän direktiivin nojalla hyväksyttyjen

toimenpiteiden rikkomisen johdosta, jollei julkistaminen vakavasti vaaranna finanssimarkkinoita tai aiheuta suhteetonta vahinkoa osapuolille.

45 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle xx xx xxxx viiden vuoden ajaksi 30 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 30 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 30 artiklan 5 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

46 artikla

Uudelleentarkastelu ja valvonta

1. Komissio tarkastelee tätä direktiiviä uudelleen viiden vuoden välein ja ensimmäisen kerran viiden vuoden kuluttua sen soveltamispäivästä. Uudelleentarkasteluun sisältyy arviointi 2 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ja liitteessä IV olevassa II osassa vahvistetuista kynnysarvoista sekä 29 artiklassa tarkoitetuista ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä maksettavan korvauksen laskemiseen käytetyistä prosenttiluvuista unionin taloudellisten kehityssuuntauksien ja kyseisten markkinoiden tilanteen perusteella.

2. Komissio seuraa myös 42 artiklassa tarkoitettujen sääntelymahdollisuuksien vaikutusta sisämarkkinoihin ja kuluttajiin.

3. Komissio ilmoittaa 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun arvioinnin ja seurannan tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja liittää niihin tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen.

47 artikla

Kumoaminen ja siirtymäsäännökset

Kumotaan direktiivi 2008/48/EY [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on kuusi kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*]. Kuluttajien sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU[45] 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina mikroyrityksinä sekä pieninä ja keskisuurina yrityksinä pidettyjen luotonantajien, luotonvälittäjien tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien välisten tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien suhteiden osalta direktiiviä 2008/48/EY sovelletaan kuitenkin edelleen [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on 18 kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*] asti.

Direktiiviä 2008/48/EY sovelletaan edelleen myös [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on kuusi kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*] olevassa oleviin luottosopimuksiin [*niiden päättymiseen*] asti.

Tämän direktiivin 23 ja 24 artiklaa, 25 artiklan 1 kohdan toista virkettä, 25 artiklan 2 kohtaa sekä 28 ja 39 artiklaa sovelletaan kuitenkin kaikkiin toistaiseksi voimassa oleviin luottosopimuksiin, jotka ovat olemassa [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on kuusi kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*].

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä V olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

48 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on 24 kuukautta direktiivin hyväksymisen jälkeen*]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle. Niiden on sovellettava näitä säännöksiä [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on kuusi kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*] lähtien.

   Kuluttajien sekä direktiivin 2013/34/EU 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina mikroyrityksinä sekä pieninä ja keskisuurina yrityksinä pidettyjen luotonantajien, luotonvälittäjien tai joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajien välisten tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien suhteiden osalta jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän, joka on 18 kuukautta voimaansaattamisen määräajan jälkeen*] lähtien.

   Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

[45] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

49 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

50 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*